

MAGYARORSZÁG LEGJOBB VÁLLALATAI

VÁRMEGYEI KÖRKÉP A **TOP100** KIADVÁNYOK ALAPJÁN

KIADÓ:
PÉCS-BARANYAI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

Szerzők: Bodonyi Andrea
Horváth Anna
Dr. Petheő Attila
Rabb Szabolcs
Szabó Csege
Szabó Dorottya
Dr. Trautmann László
Zanócz Anett

Lektor: Dr. Kerékgyártó Gábor
Szük Krisztina

Kiadó: Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara
7625 Pécs, Dr. Majorossy Imre u. 36.

**Az adatbázis összeállításában
közreműködtek:** Benyó Gergely
Cseszkó Tamás
Csikós Noé
Dömötör Mónika
Füredi Réka
Iványi Lilla Réka
Kerekes Krisztina
Krivanek Nóra Andrea
Lehotai Zsófi
Makai Fanni
Mesterházi Ádám
Mile Réka
Molnár Levente
Rabb Olivér

04

Bevezető

07

Bevezető

11

Fókuszban
a
vármegyék

88

Siker-
tényezők

TARTALOM

BEVEZETŐ

Az ország vármegyéinek TOP100 vállalkozása hőmérője a hazai gazdaság helyzetének és fejlődési irányainak.

A TOP100 vállalkozások felelőssége nemcsak a méretükből (árbevétel, foglalkoztatottság) adódik, de a fejlődni képes és akaró hazai KKV kör számára mint részben követendő minta vagy példa szerepből is. A kiemelkedő vállalatok fejlődése egyet kell jelentsen a tágan értelmezett beszállítói körük és ezzel együtt a térségük fejlődésével is. Ezen vállalatok hatása egy adott térségben többszörös, multiplikátorai a helyi gazdasági és társadalmi fejlődésnek is. A szakpolitika ipar és gazdaságfejlesztési stratégiájában világosan megfogalmazásra került ennek a vállalatcsoportnak a kiemelt jelentősége, a globális gazdaságba történő felzárkózásuk és bekapcsolódásuk igénye.

A vármegyék TOP100 vállalatainak első országos elemzése lehetőséget ad egy pillanatkép felvételére,

jövőre már idősoros elemzéseket készítünk, amely a vállalatok és a térségek országban betöltött helyét is képes lesz összehasonlítani. A verseny óriási, nemzeti szinten a kooperativitást és ezzel a vállalati hatékonyságot szükséges növelni, amely képes lesz a nemzetközi szerepvállalás és eredmények elérését szolgálni, támogatni.

A kamarai rendszer ennek a fejlődő, mérvadó vállalati körnek is támasza, az elindított országos és nemzetközi jelentőségű programok sorába jól illeszkedik a TOP100 elemzés és összefoglaló.

A vállalatok és térségek összehasonlítása és gazdasági teljesítményük elemzése alapján a következő megállapításokat tesszük:

- Az innovációorientált gazdaságfejlesztés – mely az ország jövőbeli gazdasági versenyképességének zálogát is jelenti – hatékonyabb támogatása, gazdasági kamarák szerepének erősítése, az ide kapcsolódó beruházások felszínre hozása és si-

keres megvalósítása érdekében szükséges a térségi fejlesztések integrált menedzselése.

- A beruházások megtervezése és kivitelezése során fontos a területi kohézió szempontjait is figyelembe venni, mely teret nyit a hátrányosabb helyzetű térségek gazdasági és társadalmi felzárkózása előtt. Mindebben nagy segítséget jelent, ha a tervezett beruházási összeg túlnyomó részét lefedő „Top10-50-100” vállalat tervezett fejlesztéseit a helyi KKV szféra aktív bevonásával hajtja végre, vagyis a térségben fellelhető, hasonló ágazati profillal rendelkező vállalkozásokkal közösen alakít ki termelési értékláncot, beszállítói hálózatot és külföldi piaci kapcsolatokat. Ennek köszönhetően a nagyvállalatok fejlesztéseinek területi multiplikátor hatása maximális határfokon aknázható ki, mely a KKV szektor szinergikus dinamizálása mellett a területi felzárkózás helyzetében is jelentős előrelépést tesz lehetővé. Ehhez szükségszerűen erősíteni kell a vármegyei KKV szektor jelenlegi beszállítói képességét, melyhez a most azonosított beruházások (pl. telephelyfejlesztések, automatizációs célú eszközbeszerzések, mesterséges intelligencia programok és termékfejlesztési projektek) nyújthatnak számottevő támogatást. A kamarai hálózathoz kap-

csolódó, kamarák által is menedzselte értékláncok (klaszterek, szakmai közösségek) a fenti folyamatot hatékonyan képesek segíteni.

- Fontos hangsúlyozni, hogy a térségek sikeres befektetés és iparfejlesztési ösztönzésének alapfeltétele a térségi (elsősorban közlekedési) infrastruktúra fejlesztése, melynek hiányában sok térség jelentős beruházási tömegtől esik el. Éppen ezért rendelkeznek stratégiai fontossággal az utóbbi időszakban bejelentett infrastrukturális nagyberuházások gyors megkezdése és menedzselése. A térségeket összekötő vonalas és közúti kapcsolódás fejlesztése kiemelten fontos. Ezen beruházások tervezésekor elengedhetetlen a helyi vállalkozások véleményének a becsatornázása, amelyet a helyi gazdasági kamara képviselni tud a döntéshozók felé.
- A határmenti vármegyéken belüli fejlesztéspolitikai intézkedések mellett a határmenti kapcsolatok és gazdaságfejlesztési kooperációk erősítése szintén elengedhetetlen feladatnak számít. Alapvető fontosságú, hogy a határmenti gazdasági együttműködés a legjelentősebb szlovák, román, horvát, szlovén, szerb, ukrán és magyar stakeholder szervezetek (pl. gazdasági kamarák, meghatározó innovátorok, kutatóintézetek, egyetemek, önkormányzatok, fejlesztési

tési ügynökségek, valamint a központi kormányzat képviselői) aktív bevonásával valósulhasson meg. Ennek köszönhetően a határtérségekben egy ötpólusú gazdaságfejlesztési partnerség alakulhat ki, melynek ágait a politikai döntéshozatal, a felsőoktatás és kutatás, a vállalatok, a civil szféra és az őket koordináló helyi gazdasági kamarák és az általuk alapított határmenti vegyes kamarák, illetve a környezeti fenntarthatósági szempontrendszer adná. Az ilyen típusú területi együttműködések eredményeként a legfontosabb regionális szereplők között sikeresen generálhatók szinergikus klaszterkapcsolatok, amelyek lehetővé teszik a különálló fejlesztési elképzelések összehangolását, valamint az információ megosztását a határ mindkét oldalán. Mindennek következményeként az így kialakuló üzleti és innovációs ökoszisztémákban résztvevő partnerek gazdasági tevékenységükben számottevő hatékonyságjavulást realizálhatnak, amely új lendületet ad a vidék gazdasági fellendülésének, és növeli a térség népességmegtartó erejét és versenyképességét.

TOP100 vállalkozás minden vármegyében található, fejlettségük és méretük különböző, ahogy az össze-

sített TOP100 vállalkozások vármegyei összehasonlításában a térségi vállalkozási koncentráció és annak volumene is.

A mérvadó vállalatok támogatása, azok kisugárzása és a többszörös hatásuk miatt kiemelten fontos. Emellett nem szabad elfeledkeznünk a perifériák és a leszakadó térségek fejlesztéséről sem; amelyet a gazdaság fókuszált támogatásával azonnal pozitív impulzus ér, megindul a hol lassabb, hol gyorsabb felzárkózás útján.

Ehhez szükséges:

- **A perifériák infrastrukturális elszigeteltségének megszüntetése:** a zsákmegyei helyzetek feloldása, a határ menti haránt átkötő infrastruktúrák gyorsított fejlesztése. Kiemelten fontos **a perifériák belső infrastruktúrájának fejlesztése a tömegközlekedéssel együtt**, elérhetővé kell tenni **a ma elzárt települések munkanélküli lakosságának a városi munkahelyeket.**
- **A régióközpontok gyorsforgalmi és vasúti összeköttetése a periférikus térségeken keresztül.**
- **A perifériák természeti környezetének kihasználása idegenforgalmat szolgáló fejlesztésekkel.** Rekre-

ációs övezetek kialakítása, **tematikus fejlesztése.** Kormányzati marketing támogatása.

- A perifériáknak szóló **jelenlegi beruházási kedvezményrendszer teljes reformja**, a periférikus területeken végzett beruházások **érdemi** támogatása. **Iparűzési adó** reform.
- Kormányzati **beruházási-fejlesztési és tőkealapok létrehozása vállalkozások számára** az egyes periférikus és/vagy kiemelt térségekben, amelyekből a sokkal rosszabb helyzetben lévő helyi cégek versenyképességi beruházásai támogathatóak. A döntéshozatalba a helyi tényezők bekapcsolása.
- A periférikus aprófalvas térségekben, az alulképzett, rosszabb egészségügyi állapotú, munkanélküli munkaerejének **munkába szállítására, alkalmazására, képzésére speciális helyi, kistérségi adókedvezmény** rendszer bevezetése.
- A periférikus térségek **kiemelt iskolai és egészségügyi fejlesztése**, a rohamosan növekvő elvándorlás megfékezésére. A perifériák **számára új műszaki oktatás bázisú, bennlakásos iskolaközpontok alapítása**, egyetemi szakmai háttérrel.

- A periférikus térségek műszaki, szakmai középfokú, ahol van egyetemi képzésének kiemelt támogatása, a vállalkozások igényeinek figyelembevételével, kamarai koordinációval.
- **A zsákmegyék periférikus térségeiben új határátkelők nyitása.**
- A nagyvárosi és mezőgazdasági **(falu-város) periférikus térségek munkamegosztásának ösztönzése** pályázati forrásokkal. (Termeltetési, élelmiszeripari, kiskereskedelmi együttműködések egy-egy központi város köré felépítve.) Helyi piac fejlesztése.
- **A zöld megoldások és a körkörös gazdaság helyi projektjeinek**, modelljeinek kiemelt fejlesztési támogatása.
- Az önkormányzati pályázati fejlesztési forrásaiban **a gazdasági infrastruktúra, gazdaságfejlesztés fókuszba állítása.**
- A fejlesztési források és a fejlesztési célok települések közötti összehangolása.

BEVEZETŐ

A magyarországi vállalatok területi és szerkezeti sajátosságainak feltárása értékes bepillantást enged a hazai gazdaság regionális különbségeibe, valamint a vállalati teljesítmény mögött meghúzódó tényezőkbe. A Magyar Iparkamara számára is hasznos információkat tartalmaz az elemzés, hiszen az érintett vállalatok jelentős hatással vannak a gazdaság egészére. Az adatok segítenek fel térképezni az iparági trendeket és azonosítani a versenyképességet befolyásoló tényezőket, illetve ezen cégek működésének megértése hozzájárulhat a hatékony gazdaságpolitikai döntésekhez és támogatási rendszerek kialakításához. Emellett a termelékenység szempontjából is kulcsfontosságúak, hiszen ezek a vállalatok gyakran élen járnak az innovációban és a technológiai fejlesztésekben.

Az alábbi elemzés a területi kamarák TOP100 vállalati listáin szereplő vállalatok adatbázisa alapján mutatjuk be a hazai gazdaság vármegyék közötti különbségeit. A kutatás két módszertani bázison alapult: a vállalatok beszámolóadatain, illetve az ebből képzett mutatókon és néhány területi kamara támogatásával létrejött mélyinterjúkon, beszélgetéseken. Mélyinterjú készült a Bács-

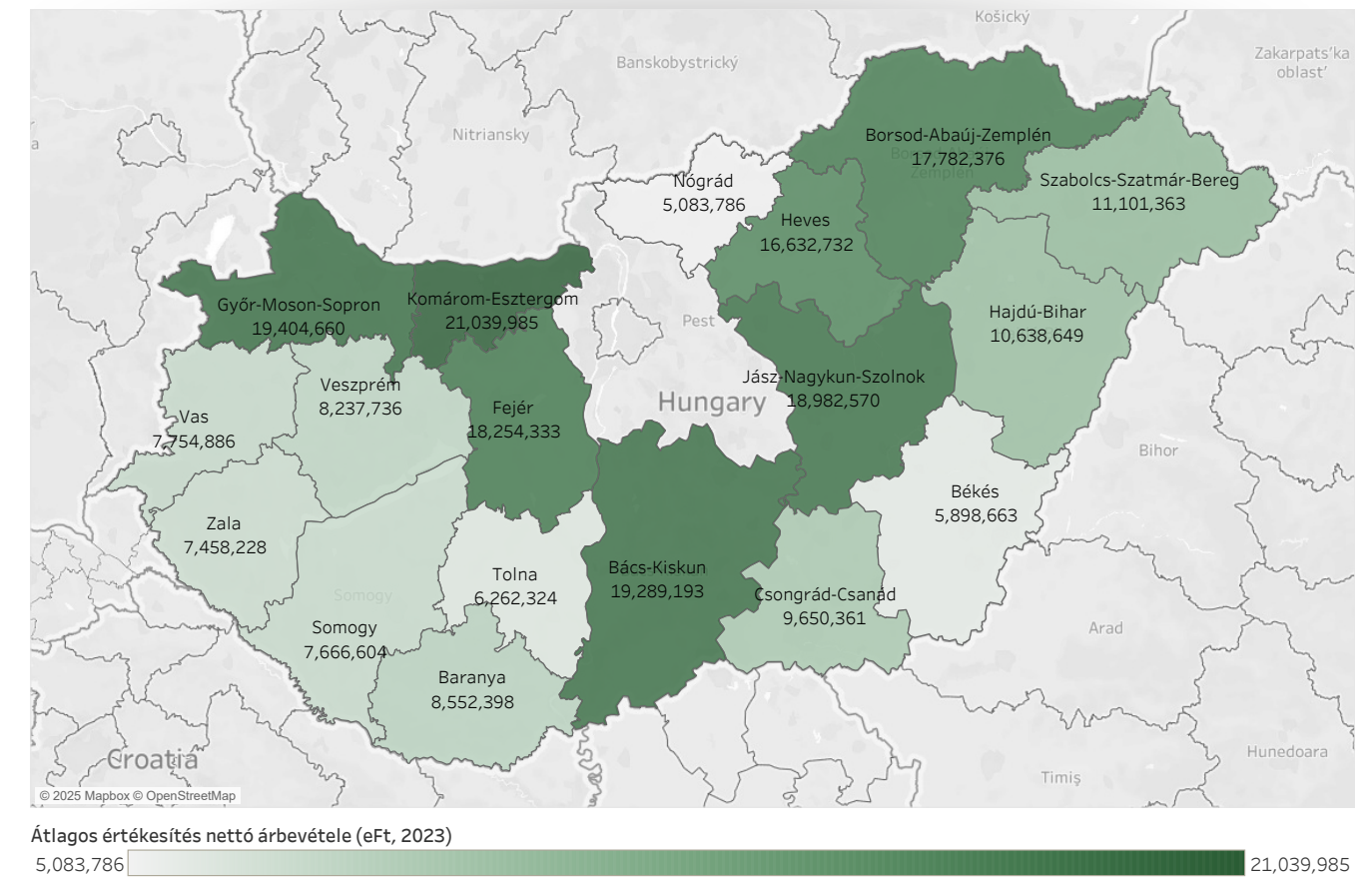
Kiskun Vármegyei, a Budapesti, a Hajdú-Bihar Vármegyei, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei, a Tolna Vármegyei és a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara TOP100 vállalatainak bevonásával.

Az elemzés során a nettó árbevétel mellett más, összetett pénzügyi és strukturális mutatókat is vizsgáltunk, mint például a ROA, ROE, likviditási, szolvencia és adósságszolgálati mutatók, amik árnyaltabb képet tudtak adni a hazai gazdaság regionális struktúrájáról a TOP100 vállalatlista alapján. Az 1. ábra szemlélteti az egyes vármegyék TOP100-as vállalatainak átlagos nettó árbevételét a 2024-es év vonatkozásában.

Az elemzés során rendszeresen kiemeljük a vállalati méret (alkalmazotti létszám) szerinti különbségeket, hiszen ez a tényező jelentős hatással van a vállalatok teljesítményére. A vállalatokat négy méretkategóriába

soroltuk: 1–10 fő (mikro), 11–250 fő (kkv), 251–1 000 fő (small-midcaps¹), illetve 1 000 fő felett (nagyvállalatok).

A bemutatott ábrák és elemzések a releváns különbségeket hangsúlyozzák. A TOP100 vállalati kiadványokból összeállított adatbázis előzetes adatkezelési és tisztítási folyamaton esett át: kizárásra kerültek a nem nyilvánosként feltüntetett vállalatok, továbbá azok a vármegyék, amelyek esetében 2024-ben nem készült TOP100 kiadvány (Pest vármegye), valamint amelyek nem publikáltak önálló vállalati listát (Budapest). E lé-

1. ábra Értékesítés nettó árbevételének vármegyei átlaga a 10–250 fős vállalkozások körében (eFt, 2023)

¹ Az EU jelenlegi besorolása szerint a 250–3000 fő közötti vállalkozásokat midcap kategóriába sorolják. Ugyanakkor folyamatban van egy új, small-midcap kategória kialakítása, amely megközelítőleg a 250–1000 fő közötti vállalatokat foglalná magában.

pések statisztikai szempontból is indokoltak, mivel Budapest és Pest vármegye torzító hatással lettek volna az összehasonlításra, így a végleges mintában 18 vármegye, összesen 1508 vállalata szerepel.

Az értékesítés nettó árbevétele szolgált alapul TOP100 listák összeállításához minden vármegyében, ettől egyik vármegye sem tért el. Módszertani szempontból ez természetesen nem tökéletes, hiszen a kiadványok célja a vármegye legjobb vállalatainak megtalálása volt, és a legjobb cégek nem feltétlenül azonosak a legmagasabb árbevételű cégekkel. Ugyanakkor az ál-

lítható, hogy vannak legjobb cégek ebben a listában, és az ennél kifinomultabb pénzügyi mutatók is tökéletlenek lehetnek. Érdekességgént említjük, hogy a KSH által készített TOP5 vállalatot szintén az árbevétel alapján választották ki.

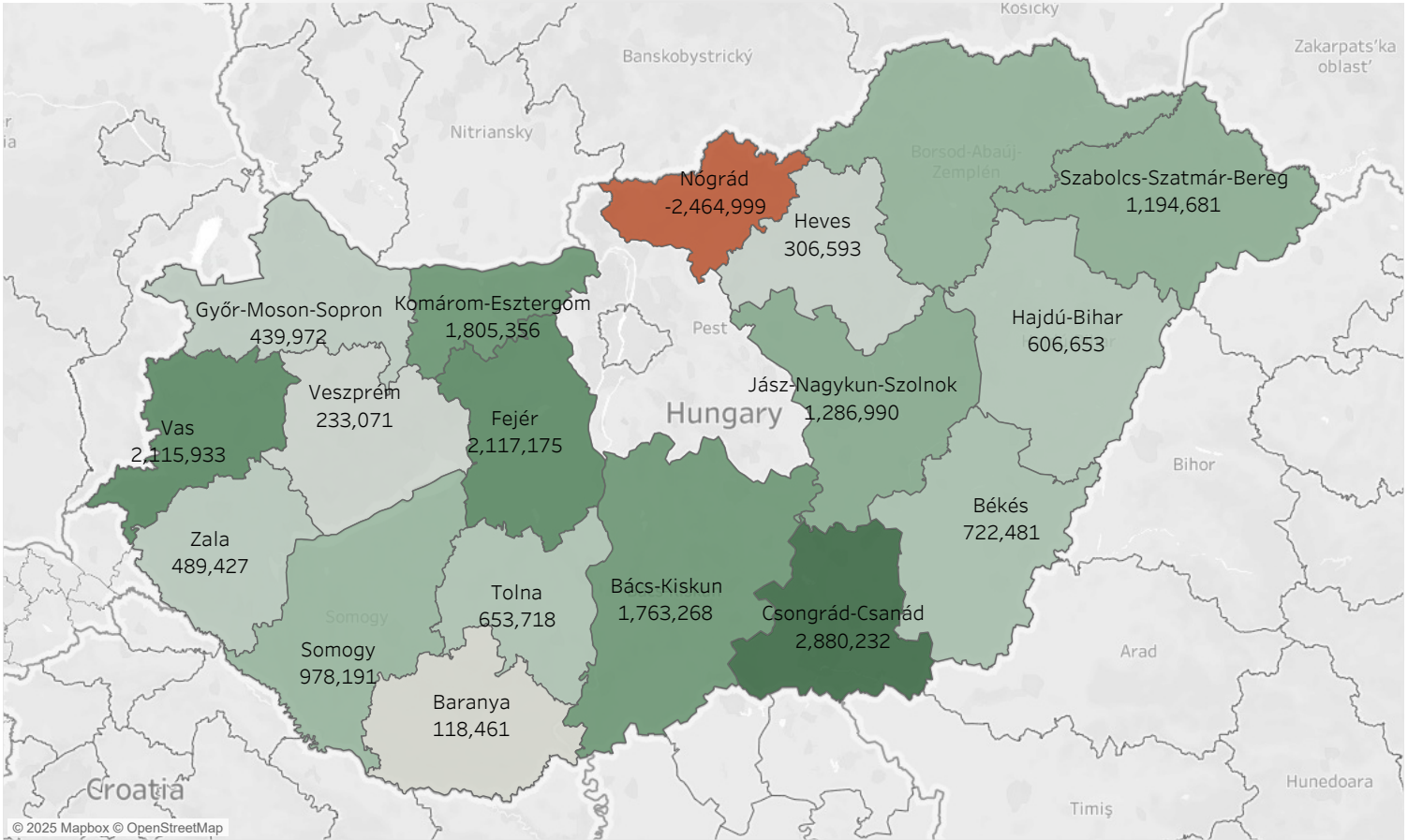
Az elemzés során ezért arra kerestük a választ, hogy más mutatók lehetnek-e hasonlóan fontosak a vállalati teljesítmény mérésében.

A 2. ábra a 250–1000 fő közötti vállalatok átlagos adózás utáni eredményét tartalmazza vármegyénként. A méretkategória szűkítését részben az adatbiztonság

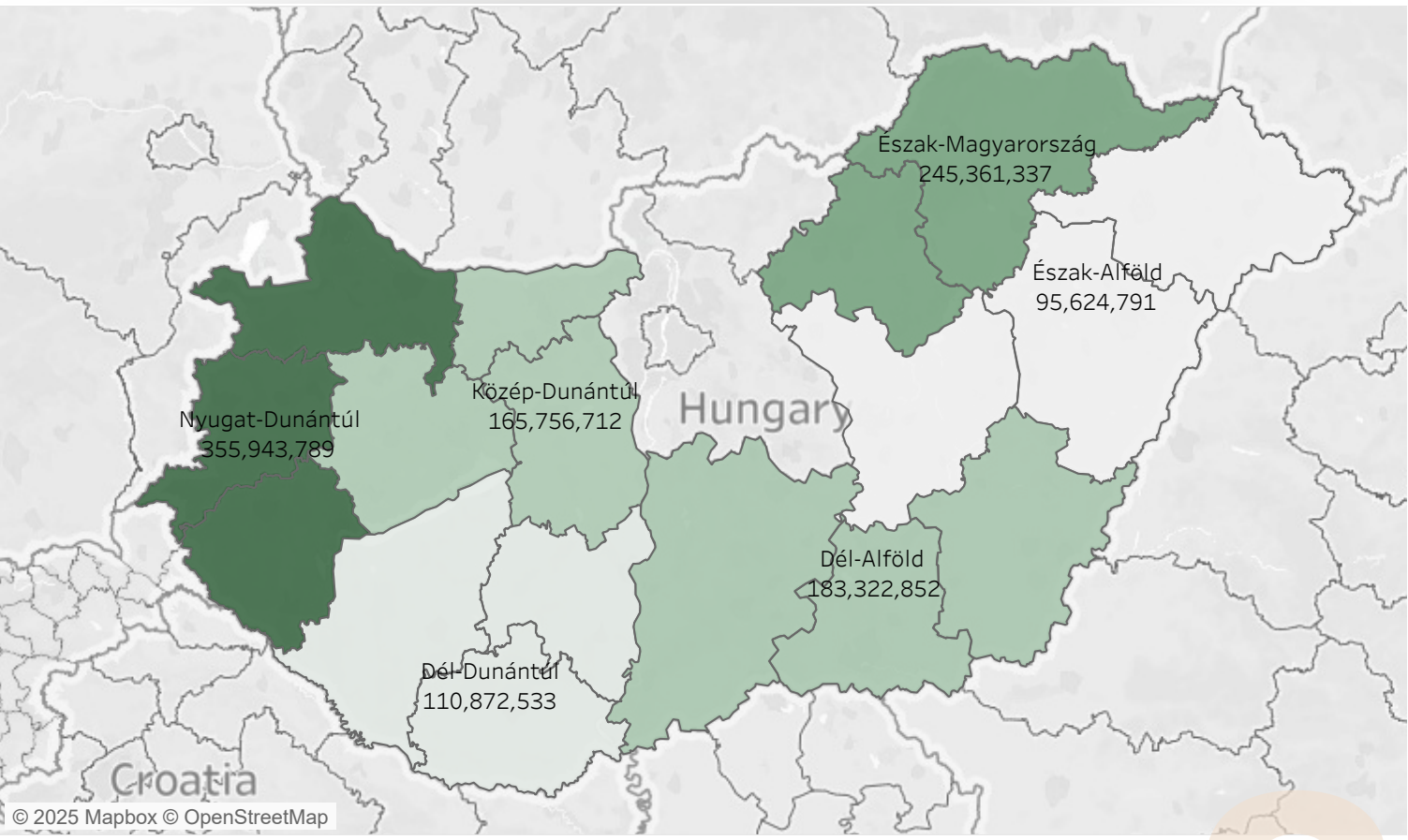
indokolta, részben az a tapasztalat, hogy az árbevétel és az eredmény ellentétes értéket mutat, hiszen van olyan vármegye, amelyikben a cégek ebben a kategóriába tartozó negatív átlagos adózott eredményt produkálnak.

Ha nem vármegyei, hanem regionális szintű elemzést végzünk az 1000 fő feletti vállalatok árbevétele és eredménye alapján, akkor a következő térképet kapjuk.

2. ábra A TOP100 small-midcap-jei adózott eredmény szerint a 250–1 000 fős vállalkozások körében (eFt, 2023)

3. ábra Értékesítés nettó árbevételének regionális átlaga az 1 000 fő feletti vállalkozások körében (eFt, 2023)

Átlagos Adózott eredmény /er.kim./ (eFt, 2023))
-2,464,999 2,880,232

Átlagos adózott eredmény /er.kim./ (eFt, 2023))
1,582,912 18,950,530

Míg árbevétel szempontjából a Nyugat-Dunántúl régió egyértelműen vezet, elsősorban Győr-Moson-Sopron vármegye nagyvállalatainak köszönhetően, és Észak-Alföld áll az utolsó helyen, addig az adózott eredmények átlaga alapján éppen fordított a helyzet: Észak-Alföld került az élre. Ennek a jelenségnek a feltárása további vizsgálatokat igényel.

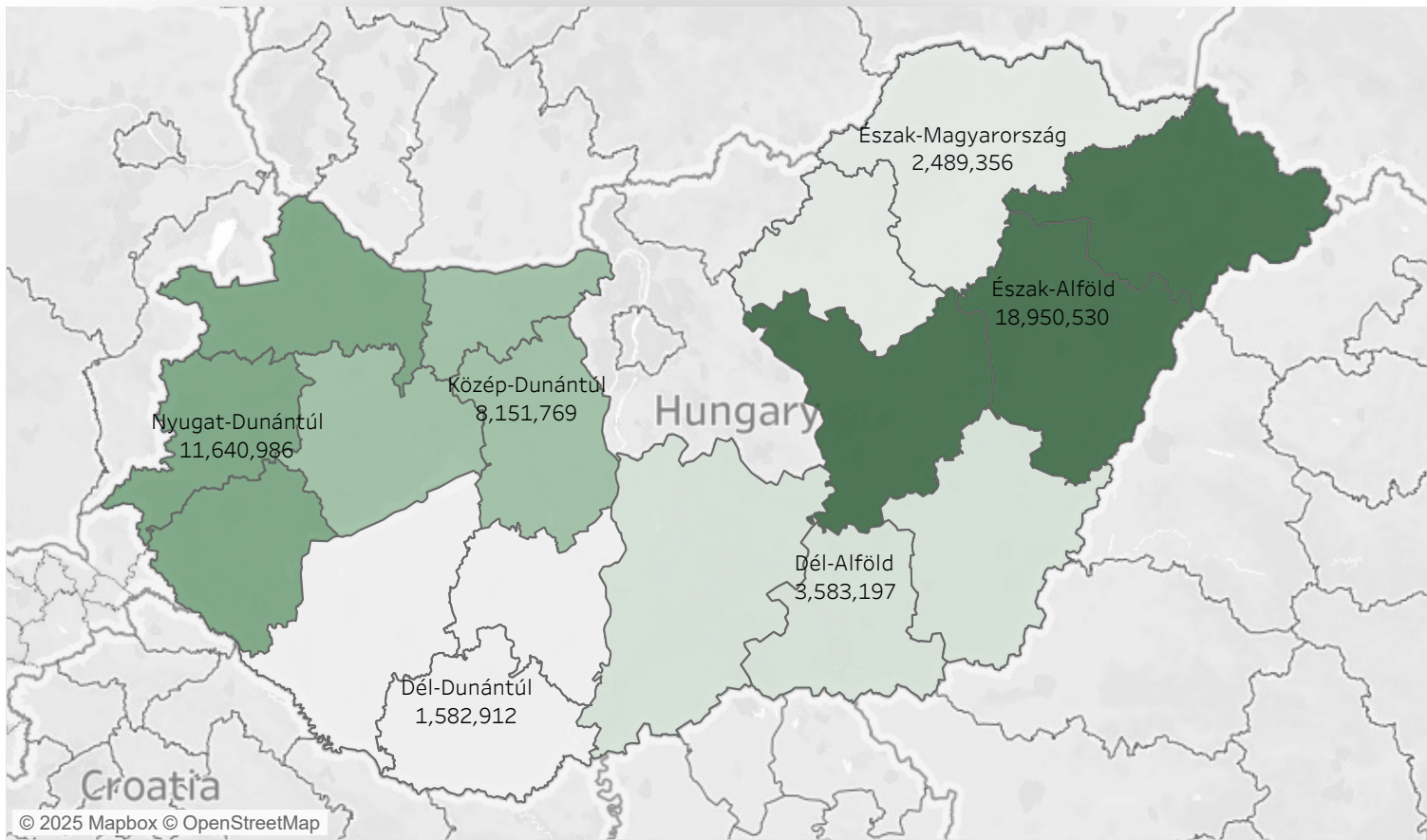
Az elemzés során aggregált pénzügyi teljesítménymutatót is számoltunk, amely az alábbi területeket öleli fel:

- Jövedelmezőség (ROE, ROA, EBITDA fedezet stb.)
- Szolvencia (tőkeáttétel, eladósodottság stb.)
- Likviditás (likviditási ráta, cash-flow fedezet stb.)
- Adósságszolgálat (két különböző módszerrel számolva, dinamikus áttétel)

Mind a négy mutató 0 és 1 közé lett kalibrálva, aminek egyszerű számtani átlagát vármegyenként tartalmazza a következő ábra. Ezen területek számos olyan mutatót tartalmaznak, amelyek árnyaltabb képet adnak a vállalati teljesítményről és kockázatokról.

A TOP100-as vállalatok elemzése alapján nem mutatható ki érdemi korreláció a nettó árbevétel nagysága és a pénzügyi teljesítmény között. Ez azt jelenti, hogy a magas bevétel önmagában nem garantál jobb pénzügyi stabilitást vagy működési hatékonyságot. A vállalatok pénzügyi teljesítményét a fent felsorolt négy kulcsmutató alapján vizsgáltuk, majd ezekből egy egységesített, összesített pénzügyi mutató került kialakításra. Ez az index a vállalatokat kilenc csoportba sorolja: az 1-es kategória jelöli a legjobb, míg a 9-es a leggyengébb pénzügyi teljesítményt nyújtó cégeket.

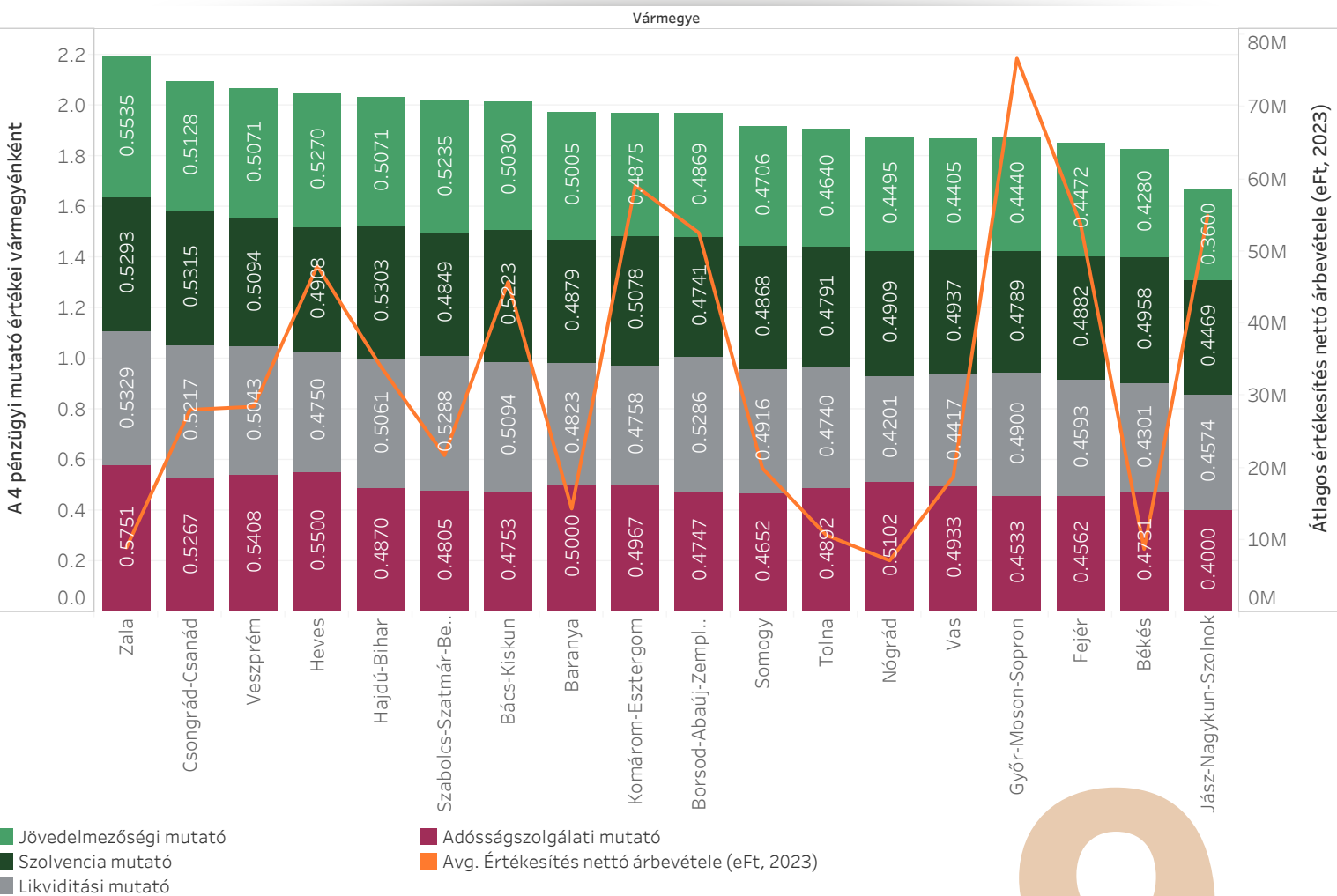
4. ábra Adózott eredmény regionális átlaga az 1 000 fő feletti vállalkozások körében (eFt, 2023)

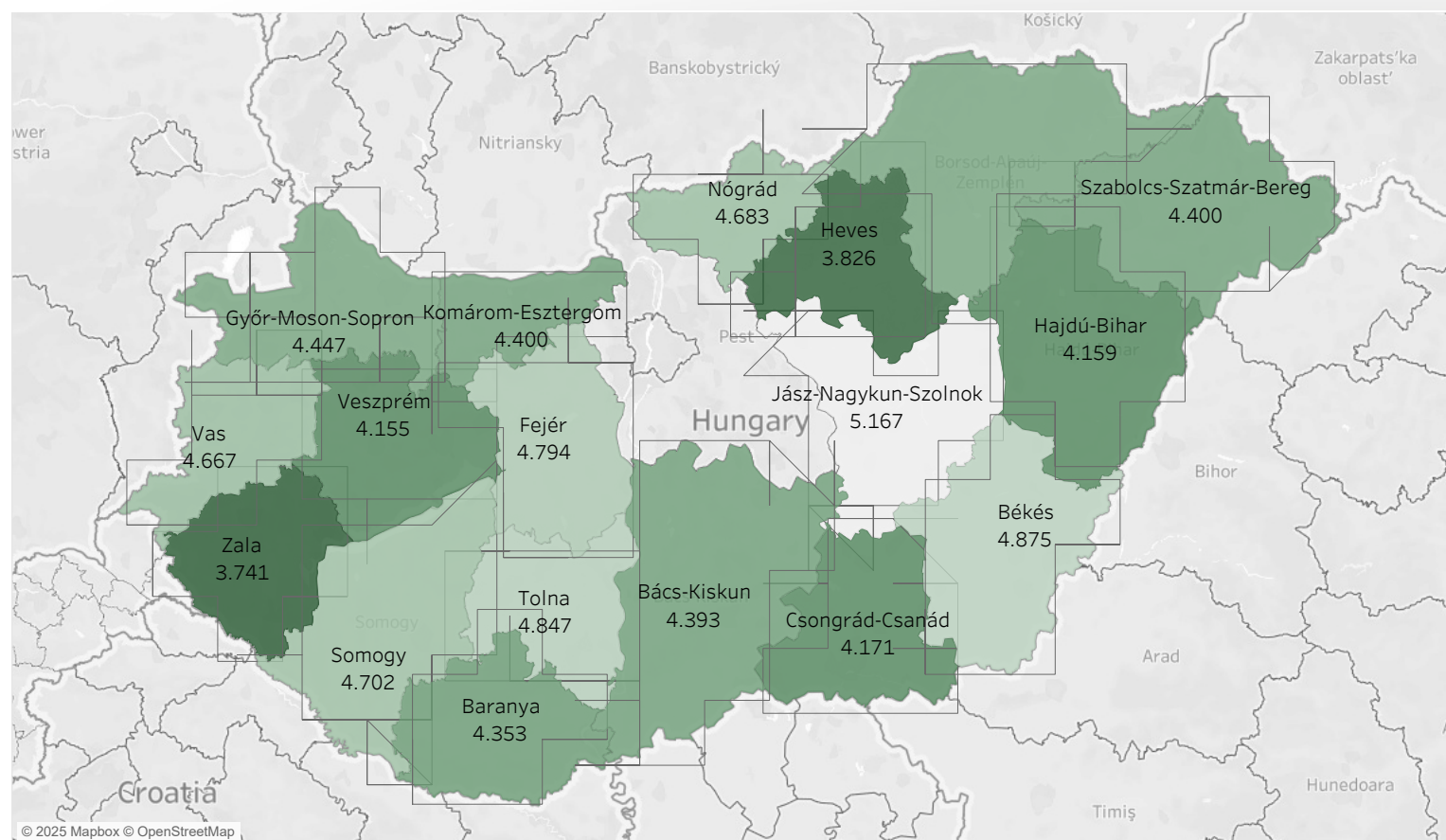

Átlagos adózott eredmény /er.kim./ (eFt, 2023))

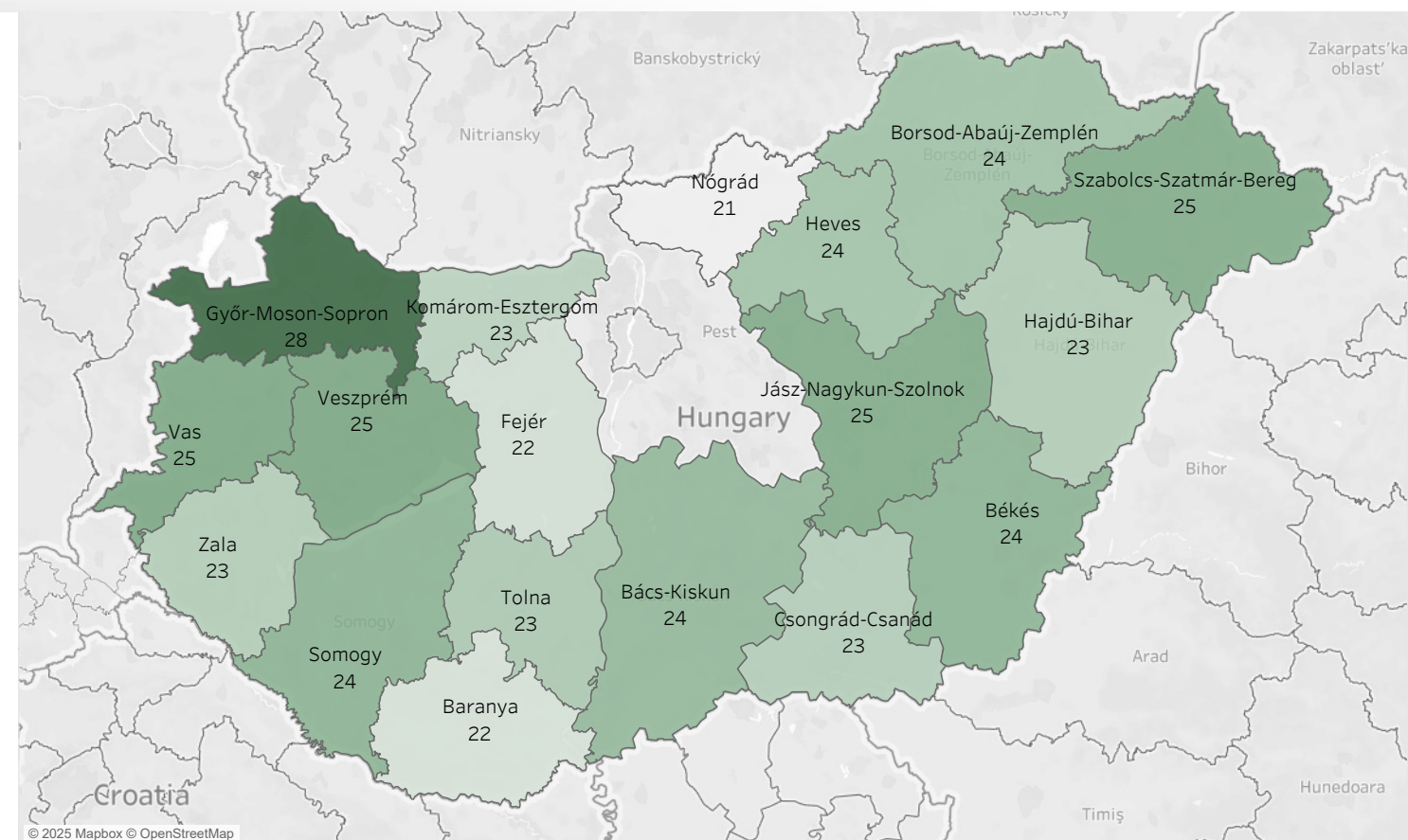

5. ábra A 4 pénzügyi mutató átlagai a vármegyékben (minimum: 0, maximum: 1)

Összesített pénzügyi teljesítménymutató átlaga vármegyénként

Vállalatok átlagos életkora

6. ábra Összesített pénzügyi teljesítmény vármegyei átlaga a 4 mutató alapján a 10–250 fős vállalkozások körében

7. ábra A vállalatok átlagos életkora a vármegyékben

A kkv-kra szűkített ábra érdekes eredményt hozott, Zala vármegye TOP100 kkv-i bizonyultak a legerősebbnek – holott sem árbevétel, sem adózott eredmény alapján nem tartoztak a kiemelkedők közé.

A következő ábrán a vállalatok átlagos életkorának vármegyei megoszlása, valamint ezek szórása látható, ahol a sötétebb színek magasabb átlagos életkort jelölnek. Az életkor elemzése során nem vettük figyelembe a vállalatok méretét.

Az adatok alapján Győr-Moson-Sopron vármegye emelkedik ki a legmagasabb átlagos vállalati életkorral, emellett itt a szórás is jelentősen nagyobb a többi vármegyéhez képest. Ez a kiugró érték nagyrészt a GYSEV vasútnak köszönhető, amely jelentősen növeli a megyei átlagot és a vállalati életkor szórását is. A legalacsonyabb vállalati életkor Nógrád vármegyében van, ami összefüggésben állhat a térség kevésbé kedvező pénzügyi teljesítményével. Ez arra enged következtetni, hogy itt a cégek átlagos élettartama rövidebb, és túlélési esélyeik alacsonyabbak.

Fókuszban a vármegyék

A következőkben a vármegyéket járási szinten, illetve Budapestet egy egységként mutatjuk be a vállalatok gazdasági és pénzügyi mu-tatóit. Az elemzés során törekszünk arra, hogy átfogó képet nyújtsunk az egyes térségek vállalkozásainak működéséről, azok pénzügyi teljesítményéről, valamint a területi különbségek feltérképezéséről. A vizsgált mutatók között szerepelnek többek között az árbevétel, az adózott eredmény, a foglalkoztatotti létszám, valamint a tőke- szerkezeti jellemzők, amelyek alapján következtetéseket vonunk le a térségi gazdasági erőviszonyokról és tendenciákról.

BUDAPEST

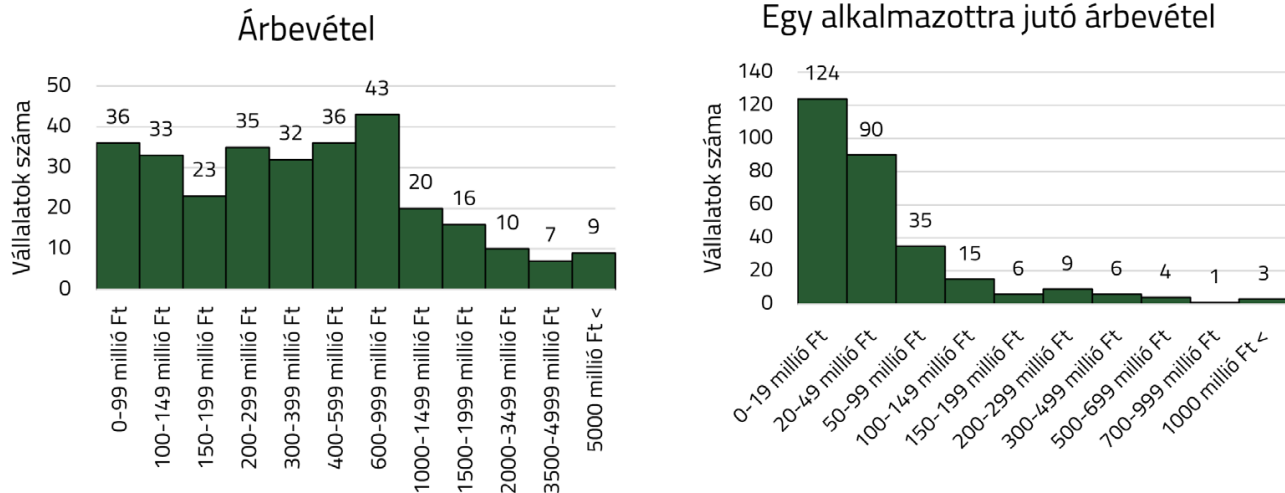
A budapesti vállalatok árbevétele szerinti teljesítményét egy korábbi elemzés, a „Kis- és középvállalkozások sikertényezői” című, 2024-ben elvégzett kutatásra támaszkodva mutatjuk be. Ez a kutatás azon vállalatokra terjedt ki, melyek a 2018 és 2022-es időszakban a legnagyobb átlagos árbevétel változást produkálták, másrészt azokra, melyek 2022-ben a legnagyobb ROA (Return on Assets) értékekkel rendelkeztek. Itt az elemzést kizárólag az első csoportba tartozó vállalatokra végezzük el, amely a megyei kamarák TOP100 módszertanához közelebb áll. Mivel a kiválasztás szempontját a 2018 és 2022 közti átlagos árbevétel növekedés képezte, a koronavírus-járvány okozta visszaesést és az abból való (részleges) kilábalást, valamint az orosz-ukrán háború kitörését is lefedte az időszak. Feltételezhetjük, hogy az adatbázisunkba azon vállalatok kerültek be, melyek ebben az időszakban a legellenállóbbak és legrugalmasabbak voltak a világgazdaság különböző kihívásainak árnyékában.

Az elemzett adatbázis 300 mikro-, kis- és középvállalkozásra terjed ki. Ezen vállalatok 2022-es árbevételének, illetve egy alkalmazottra jutó árbevétele-

nek leíró statisztikáit az 1. táblázatban foglaljuk össze. A táblázatból leolvasható, hogy az elemzett 300 vállalat körében az átlagos árbevétel 848 millió Ft volt 2022-ben. A vállalatok egyedi árbevételei között azonban jelentős, 1377 millió Ft-os szórás figyelhető meg. Érdekes azt is kiemelni, hogy a felső kvartilis az átlagnál alacsonyabb értéket vesz fel, azaz a vállalatok 75%-a az átlagnál alacsonyabb árbevételt produkált. Ez arra utal, hogy az átlagot kevés kiugró érték torzíja el. Ugyanezek a mintázatok megfigyelhetők az egy alkalmazottra jutó árbevétel esetében is.

Az átlagos egy alkalmazottra jutó árbevétel 72 millió Ft volt a vizsgált vállalatok körében, miközben a felső kvartilis ennél alacsonyabb, 57 millió Ft volt. Mindeközben az átlagtól vett átlagos eltérés 167 millió Ft volt.

8. ábra A vállalatok eloszlása árbevétel és egy alkalmazottra jutó árbevétel szerint

Forrás: Saját szerkesztés

Megjegyzés: A jobb panelben szereplő adatok összesen 293 vállalatot fednek le. A különbség abból ered, hogy az adatbázisban szereplő 7 vállalat esetében az alkalmazottak száma 2022-ben 0 volt, így ezen vállalatokra az egy alkalmazottra jutó árbevétel nem értelmezhető.

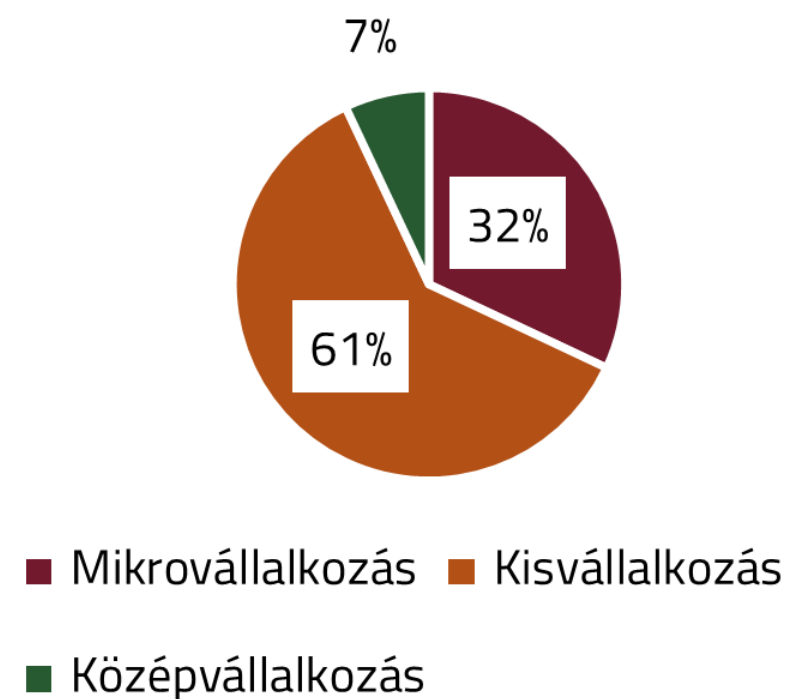
1. táblázat Az árbevétel és az egy alkalmazottra jutó árbevétel leíró statisztikái, 2022 (millió Ft)

	Átlag	Minimum	Maximum	Alsó kvartilis	Medián	Felső kvartilis	Szórás	Relatív szórás
Árbevétel	848,47	0,06	10231,60	169,53	376,75	845,80	1377,84	1,62
Egy alkalmazottra jutó árbevétel	72,91	0,16	1792,38	12,57	24,57	57,23	167,67	2,30

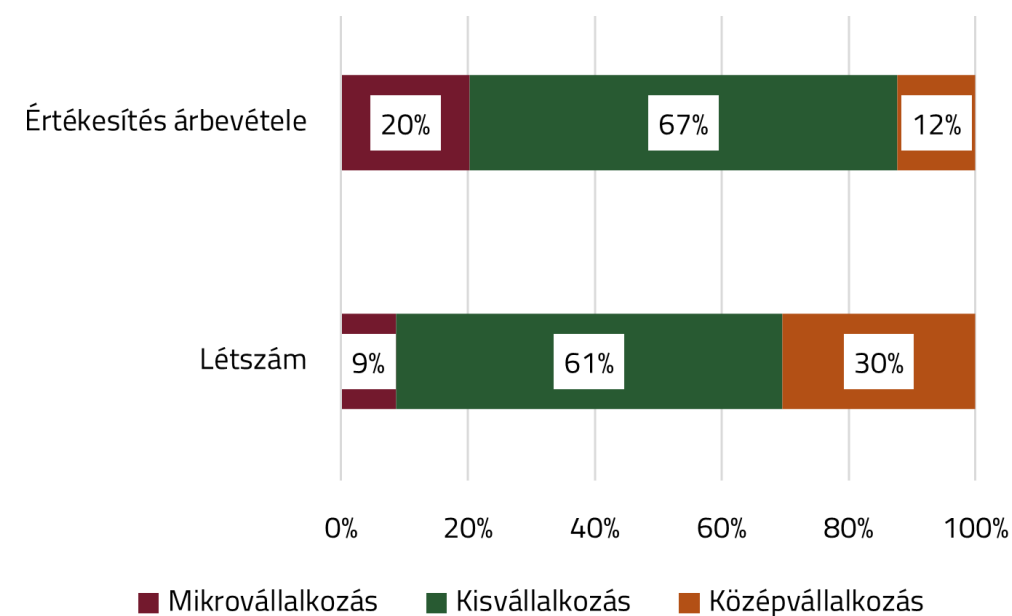
melték ki, míg a maradék 20% felelt az összes megtermelt árbevétel 68%-ért. A fajlagos mutató esetében az árbevétel hasonló koncentrációját figyelhetjük meg. A vállalatok 85%-a 100 millió Ft-nál alacsonyabb egy al-kalmazottra jutó árbevételt termelt 2022-ben, azonban ezek a vállalatok az összesen megtermelt árbevétel mindössze 31%-áért feleltek.

A legdinamikusabban növekvő budapesti vállalatok között eltérő számban szerepelnek mikro-, kis- és középvállalkozások. Amíg a mikrovállalkozások az összes vállalkozás körülbelül egyharmadát, addig

a kisvállalatok azok 61%-át, a középvállalatok pedig 7%-át teszik ki (9. ábra). A kisvállalkozások aránya megfelel azok foglalkoztatásban való részesedésének (61%), azonban az árbevételnek ennél valamivel több, összesen 67%-át termelték meg ezek a vállalatok 2022-ben. A mikrovállalatok számosságuk ellenére a foglalkoztatásnak mindössze 9%-áért feleltek, viszont az árbevétel 20%-át termelték meg. Ezzel szemben az adatbázisban szereplő 21 darab középvállalkozás az alkalmazottak 30%-át foglalkoztatta, és az árbevétel 12%-át termelte meg.

9. ábra Vállalatok eloszlása méret szerint

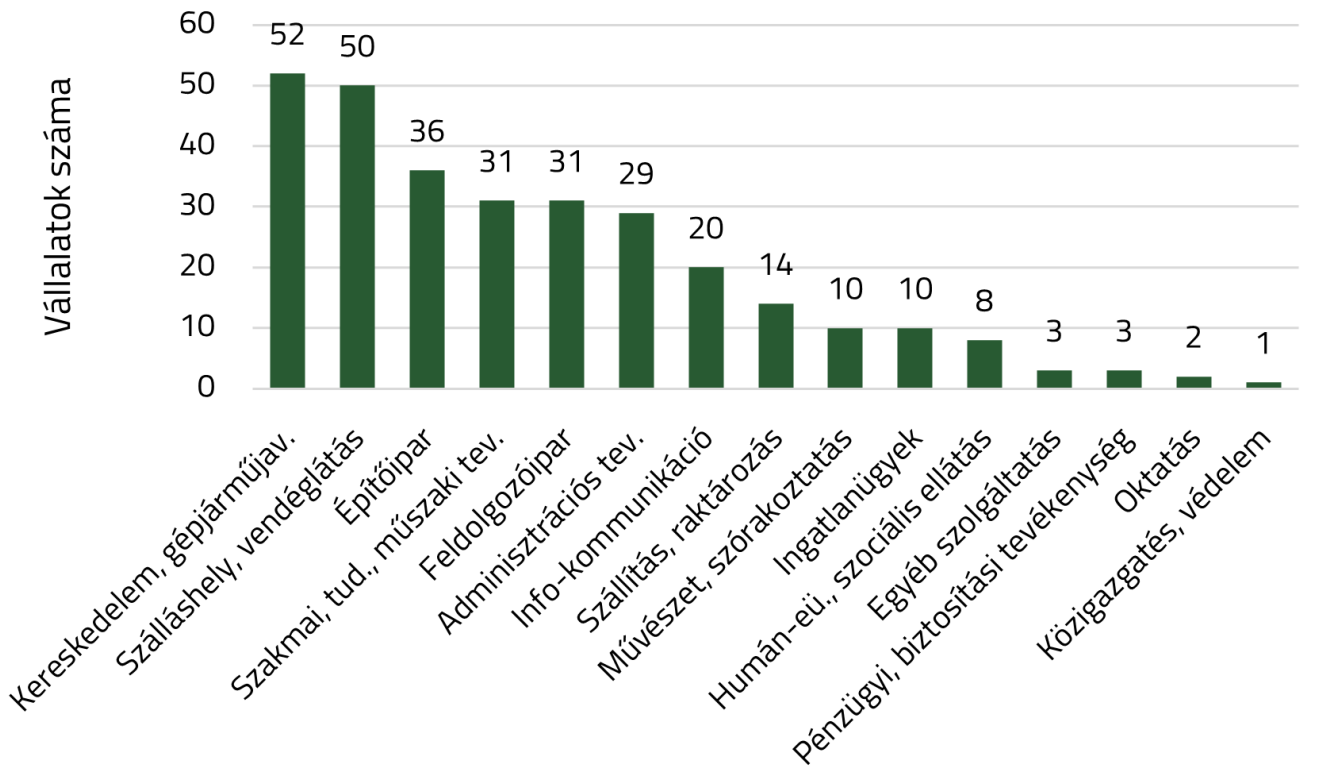

10. ábra A vállalatkategóriák részesedése a foglalkoztatásban és árbevételben

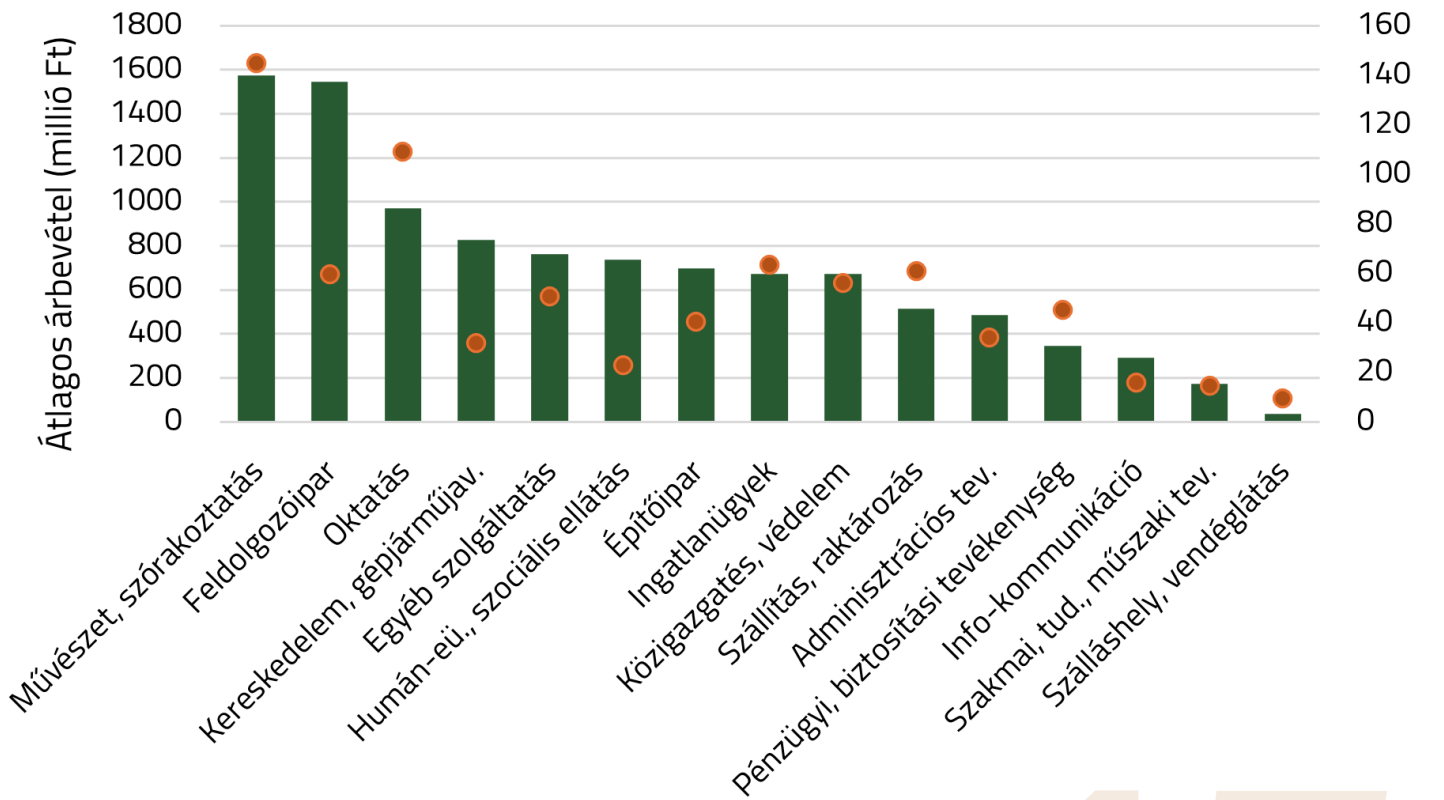
Ami a vállalatok ágazati eloszlását illeti, a legnagyobb számban a kereskedelmi (52 darab) és szálláshely, vendéglátás (50 darab) ágazatban működő vállalatok szerepelnek a legdinamikusabban növekvő 300 vállalat között. Ezen felül feldolgozóipari és építőipari vállalatok hasonló számba képviseltetnek, együtt a vállalatok 22%-át teszik ki. A szolgáltató ágazatból továbbá a szakmai, tudományos és műszaki tevékenységet végző vállalatok, valamint az adminisztrációs tevékenységet végző vállalatok az összes vállalat 10-10%-át adják.

A kereskedelmi vállalatok számosságukat tekintve jelentősek, de a legmagasabb átlagos árbevétellel (1,576 milliárd Ft) és átlagos egy alkalmazottra jutó árbevétellel (145 millió Ft) is rendelkeznek (12. ábra). Ezen kereskedelmi vállalatok az adatbázisban szereplő vállalat összes megtermelt árbevételével 32%-áért feleltek 2022-ben. A szakmai, tudományos és műszaki ágazat a fajlagos árbevétel alapon a második legjobban teljesítő szektor, amelynek vállalatai az összbevétel 12%-át termelték meg 2022-ben. Az építőiparban és a szálláshely, vendéglátásban működő vállalatok részesedése az összes árbevételben 10-10%. Az adatbázisban 10 ingatlanügyi vállalat szerepelt, melyeknek átlagos árbevétele ugyan kiugró, de a fajlagos árbevétel szempontjából csak az 5. legjobban teljesítő ágazat. A legalacsonyabb átlagos árbevétellel, és egyben a legalacsonyabb átlagos egy alkalmazottra jutó árbevétellel az adatbázisunkban szereplő 2 oktatási ágazatban tevékenykedő vállalat rendelkezett. Emellett a humánegészségügyi szolgáltatás és szociális ellátást, valamint az egyéb szolgáltatások nyújtó vállalatok átlagos árbevételteljesítménye bizonyult a leggyengébbnek.

11. ábra Vállalatok száma ágazatok szerint

12. ábra Átlagos árbevétel és egy alkalmazottra jutó árbevétel ágazatonként, 2022

BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE

Átlagos életkor

A vállalatok átlagos kora 24 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 21 év: a vállalatok átlagos életkora a Kiskunszentmiklósi járásban a legmagasabb (34 év), míg a Tiszakécskei járásban ez 13 év.

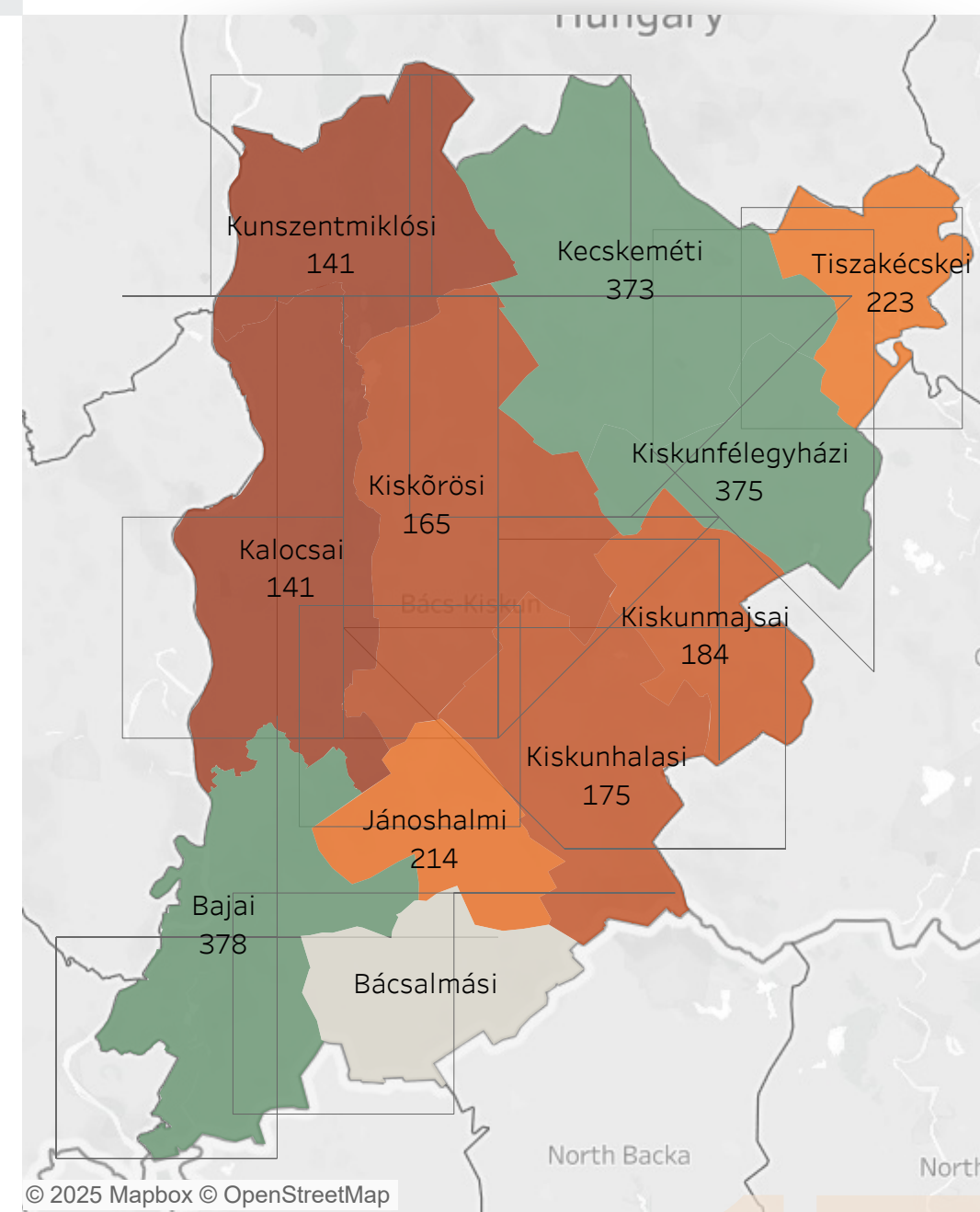
Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 306 fő, amely kis mértékben elmarad az országos átlagtól. A legnagyobb vállalatok a Bajai (378 fő) és a Kiskunfélegyházi (375 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Kunszentmiklósi (141 fő) és a Kalocsai (141 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 9,5 millió Ft, nagyságrendileg megegyezik az országos átlaggal. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Tiszakécskei (12 millió Ft) és a Kecskeméti járásé (10 millió Ft), míg a legalacsonyabb személyi jellegű ráfordítás a Jánoshalmi (5,8 millió Ft) és a Kiskunmajsai járásra (3,3 millió Ft) volt jellemző.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok. Fontos továbbá még a kereskedelem, amely a 10 járásból 7-ben van jelen – a Bajai járásban a vizsgálatba tartozó foglalkoztatottak közel 60%-a ehhez az ágazathoz tartozik.

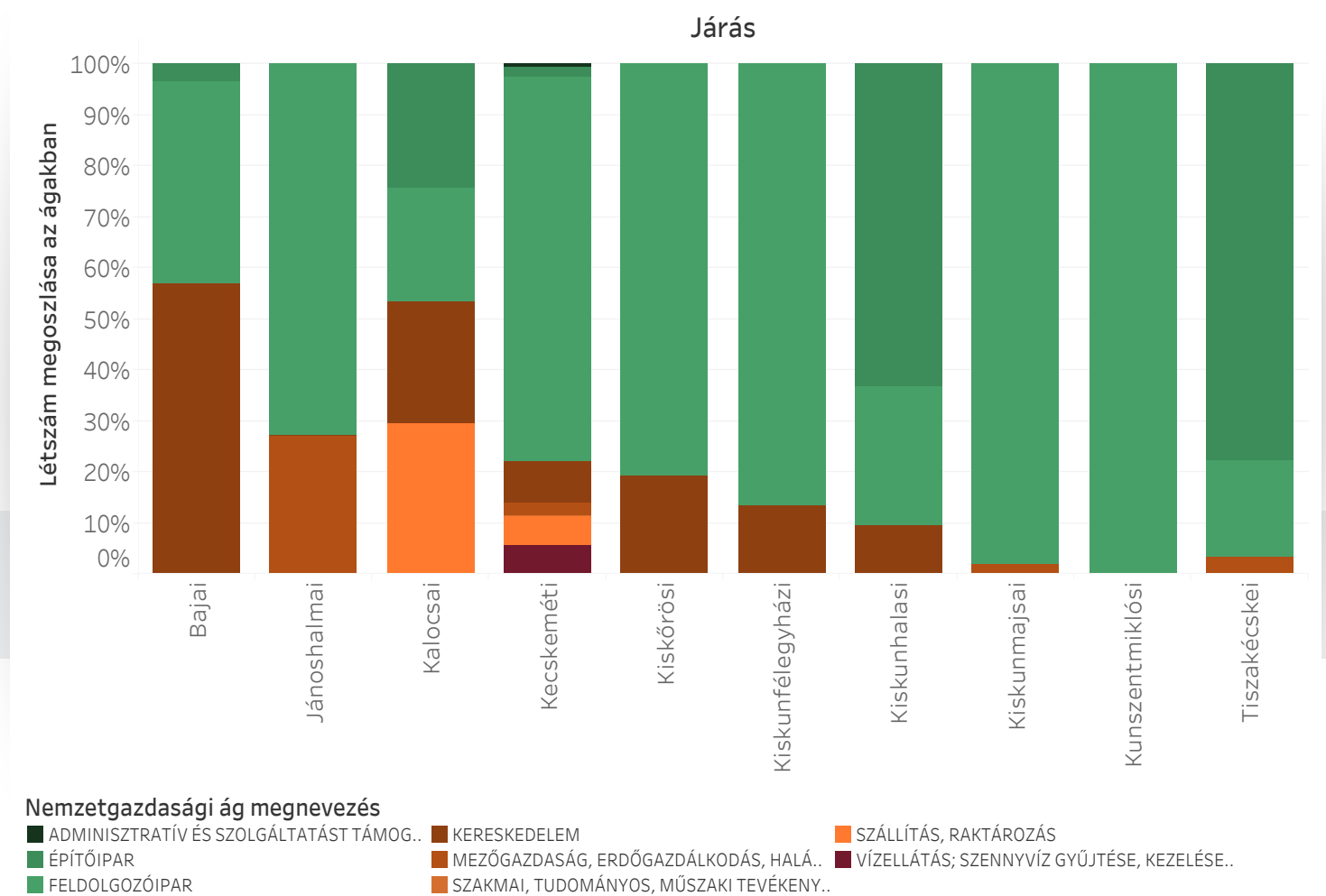
13. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

Értékesítés nettó árbevétele

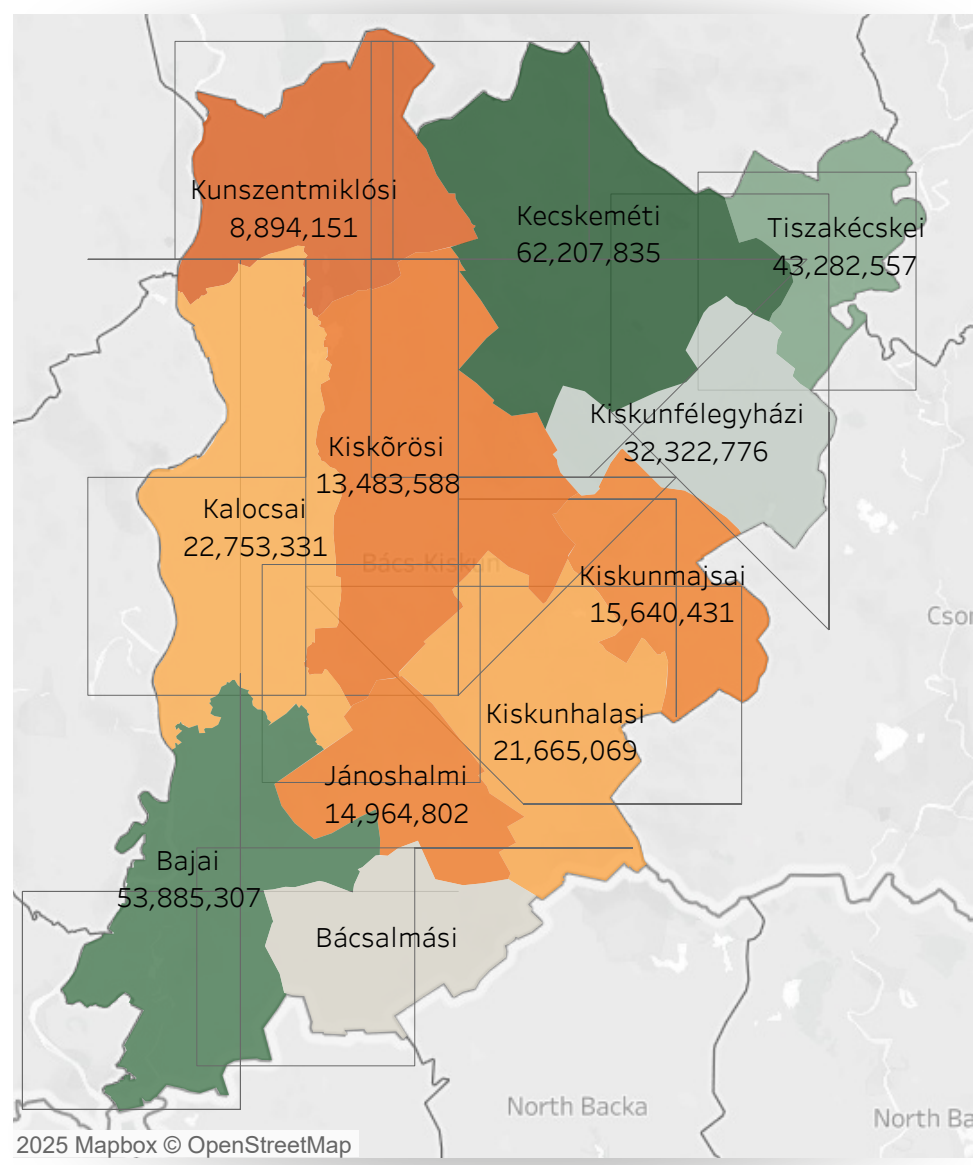
Bács-Kiskun vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan közel 46 milliárd Ft, így a vármegyék felső egyharmadába tartozik árbevétel szempontjából.

Vármegyén belül a Kecskeméti járás emelkedik ki, ahol 62 milliárd Ft az értékesítés nettó árbevétele ezt követi nem sokkal a Bajai járás (54 milliárd Ft) és a Tiszakécskei járás (43 milliárd Ft). A legkevesebb értékesítési nettó árbevétel a Kunszentmiklósi (8,8 milliárd Ft) járást jellemzi.

14. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

15. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (34%) az országos átlaggal közel megegyező mértékű. Az export aránya a Kunszentmiklósi (63%) és a Kiskunmajsai járásban (48%) a legmagasabb. A Kalocsai járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 15,8%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét a Kiskőrösi (0,359), Bajai (0,54) és a Kecskeméti (0,52) járásban a legmagasabb, azonban a többi járás is 0,2–0,1 körüli értéket ért el. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Kalocsai, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,14.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutatók értéke a Jánoshalmi járásban és a Kecskeméti járásban a legmagasabb – előbbiben 6, utóbbi esetében 4,6. A Kiskunfélegyházi járás esetében ez 3,4. A legtöbb járásban az aggregált mutató értéke 4-4,3. Érdeklenség és további kutatás tárgya lehet, hogy az alapmutatók és a pénzügyi mutatók között nincs kapcsolat a vármegyei vállalatok között.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Bajai	4,20	72%	47%	38%	47%
Jánoshalmi	6,00	23%	47%	37%	28%
Kalocsai	4,33	57%	57%	58%	44%
Kecskeméti	4,69	46%	49%	53%	45%
Kiskőrösi	4,38	48%	49%	53%	56%
Kiskunfélegyházi	3,44	54%	56%	64%	61%
Kiskunhalasi	4,50	48%	54%	56%	50%
Kiskunmajsai	4,00	77%	59%	46%	50%
Kunszentmiklósi	4,00	60%	25%	61%	67%
Tiszaújvárosi	4,38	59%	61%	40%	44%

2. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

BARANYA VÁRMEGYE

20

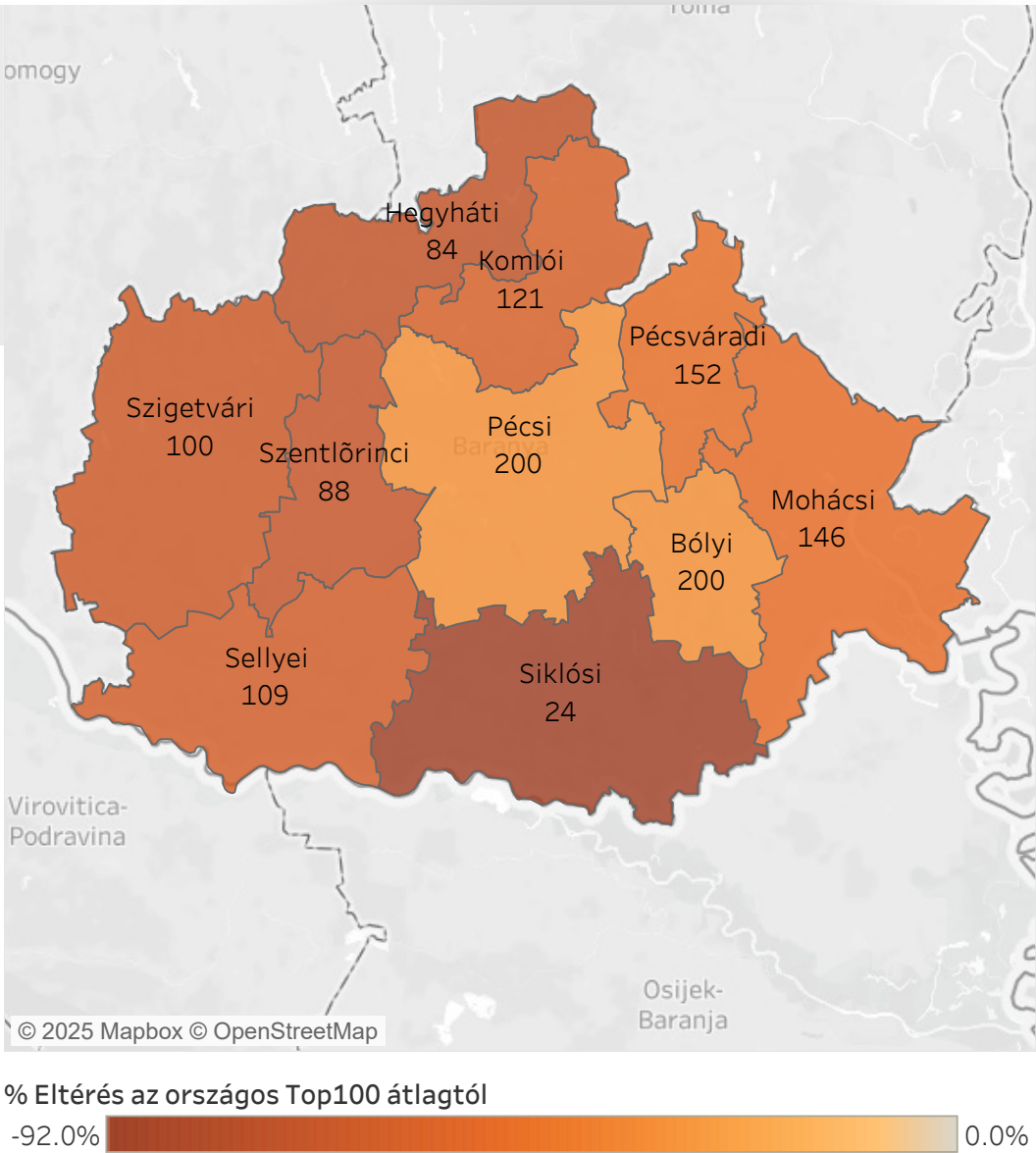
Átlagos életkor

A vállalatok átlagos kora 22 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 20 év: a vállalatok átlagos életkora a Pécsváradi járásban a legmagasabb (31 év), míg a Siklói járásban ez 11 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 171 fő. A legnagyobb vállalatok a Bólyi és a Pécsi járásban találhatók, amelyek átlagosan 200-200 főt foglalkoztatnak – ez a szám sem éri el az országos 319 fős átlagot. A Szentlőrinci, Hegyháti és Siklói járásban a 100 főt sem éri el a foglalkoztatottak átlagos száma. Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás a harmadik legmagasabb az országban, közel 12 millió Ft. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Pécsi és a Mohácsi, 16-17 millió Ft, míg a Siklói járásban nem éri el az 5 millió Ft-ot.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – a Siklói járás kivételével minden járásban jelen vannak, illetve valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Vannak olyan ágazatok, amelyek csak a vármegyeszékhely járásában találhatók meg: az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységet végzők, egyéb szolgáltatást, humán-egészségügyi, szociális

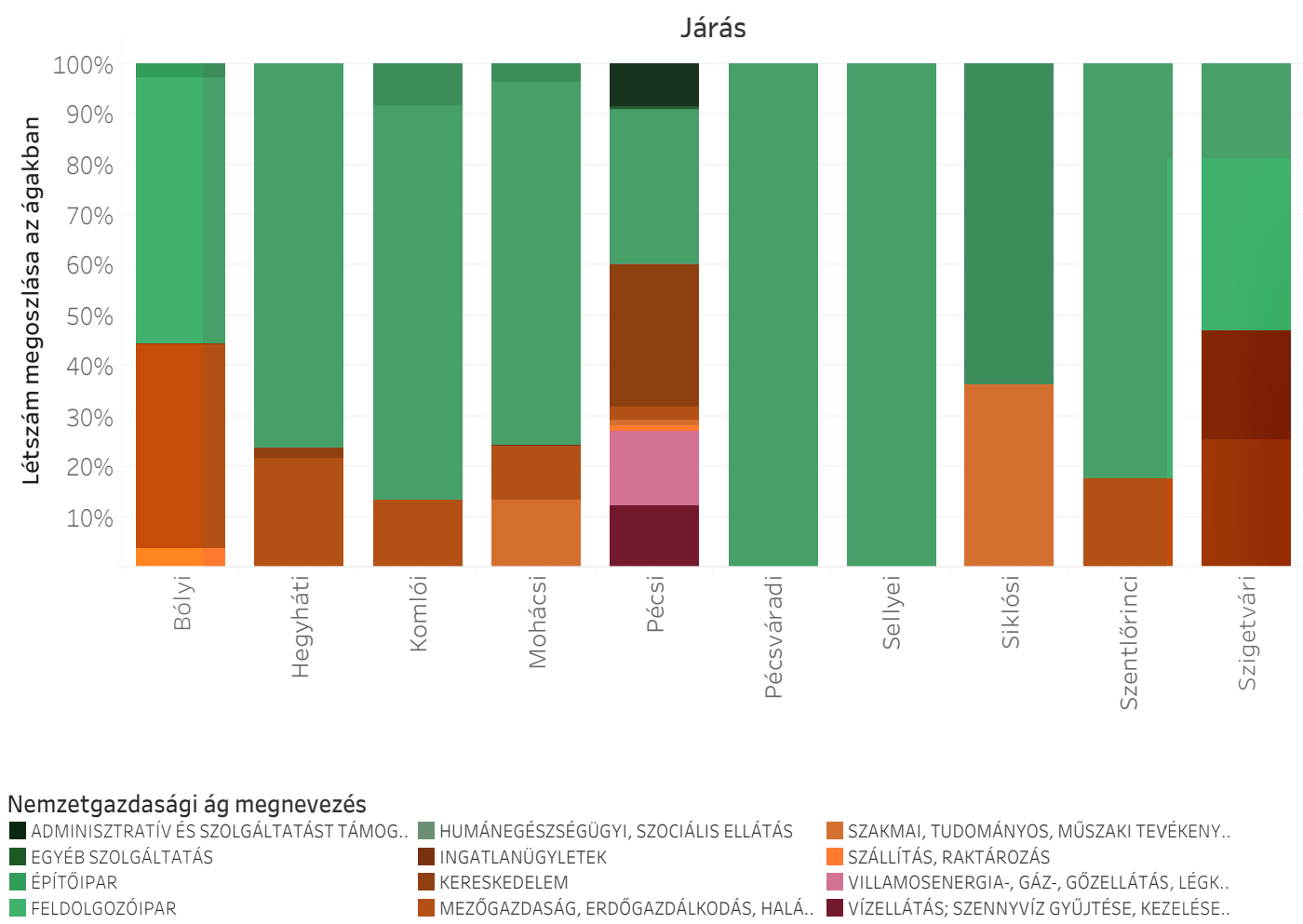
16. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

ellátás nyújtók, valamint közművekkel foglalkozó cégek (vilamosenergia, vízellátás) csak a Pécsi járásban vannak jelen.

Értékesítés nettó árbevétele

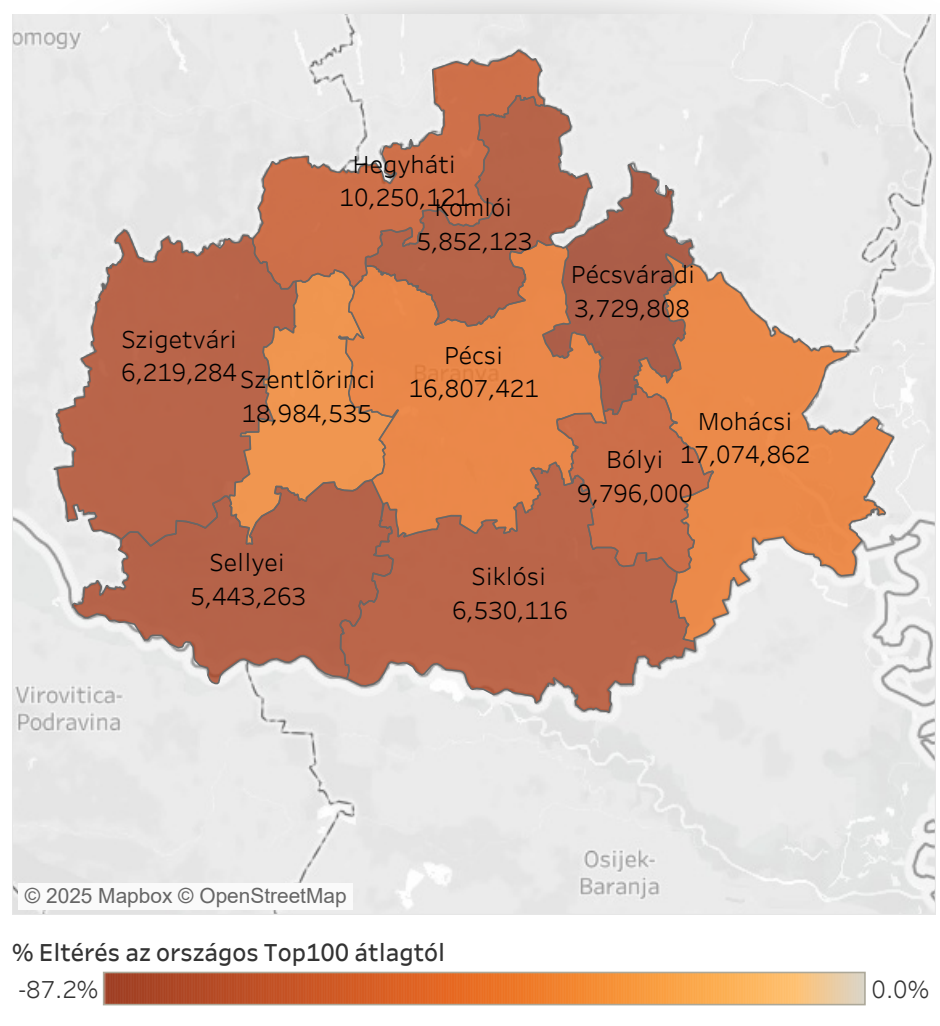
Baranya vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan közel 15 milliárd Ft, ami közel 10 milliárd Ft-tal marad el az országos átlagtól.

Vármegyén belül szintén valamennyi járás elmarad az országos átlagtól: átlagosan a legnagyobb árbevétellel a Szentlőrinci járás vállalkozásai rendelkeznek (18,9 milliárd Ft), ezt követi nem sokkal a Pécsi járás (16,8 milliárd Ft) és a Mohácsi járás (14 milliárd Ft). A legkevesebb értékesítési nettó árbevétel a Pécsváradi járást (3,7 milliárd) jellemzi, azonban itt csak egy vállalkozás került a TOP100 listába.

17. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

18. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (24%) a második legalacsonyabb az országban. A legnagyobb export arány azokban a járásokban a legmagasabb, ahol az értékesítés nettó árbevétele a legalacsonyabb volt: a Pécsváradi (90%) és a Komlói járásban (62%). A Siklói járás kivételével, ahol nem volt export tevékenység, a Pécsi és a Bólyi járásban a legalacsonyabb ez az érték (19%).

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét egyik járásban sem haladja meg a 0,5 pontot, a legmagasabb értékkel a Siklósi járás (0,36) a Pécsi (0,23), Sellyei (0,23) és a Szentlőrinci járás (0,2) rendelkezik. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járások esetében a 0,1-es értéket sem éri el ez a mutató, a Hegyháti, Pécsváradi és Szigetvári járásban.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutatók értéke a Sellyei járásban és a Hegyháti járásban a legmagasabb – előbbiben 6, utóbbi esetében 5,5 – ezek tehát azok a járások, ahol valamennyi vizsgált pénzügyi mutatót tekintve előnytelenebb gazdasági helyzet figyelhető meg. A 9 fokú skálán 4-nél alacsonyabb pontszámot elérő járások helyzete valamennyivel előnyösebb képet mutat pénzügyi szempontból: ilyenek a Mohácsi, Pécsi, Pécsváradi és Siklósi járások. Érdekesség és további kutatás tárgya lehet, hogy az alapmutatók és a pénzügyi mutatók között nincs kapcsolat a vármegyei vállalatok között.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Bólyi	5,00	39%	52%	45%	73%
Hegyháti	5,56	39%	44%	41%	37%
Komlói	5,25	50%	48%	51%	21%
Mohácsi	4,45	54%	48%	43%	55%
Pécsi	4,25	54%	50%	50%	56%
Pécsváradi	4,00	70%	58%	44%	67%
Sellyei	6,00	20%	33%	72%	33%
Siklósi	4,00	65%	38%	72%	58%
Szentlőrinci	5,00	40%	50%	53%	25%
Szigetvári	5,20	38%	45%	50%	43%

3. táblázat
Pénzügyi mutatók járásonként

BÉKÉS VÁRMEGYE

Átlagos életkor

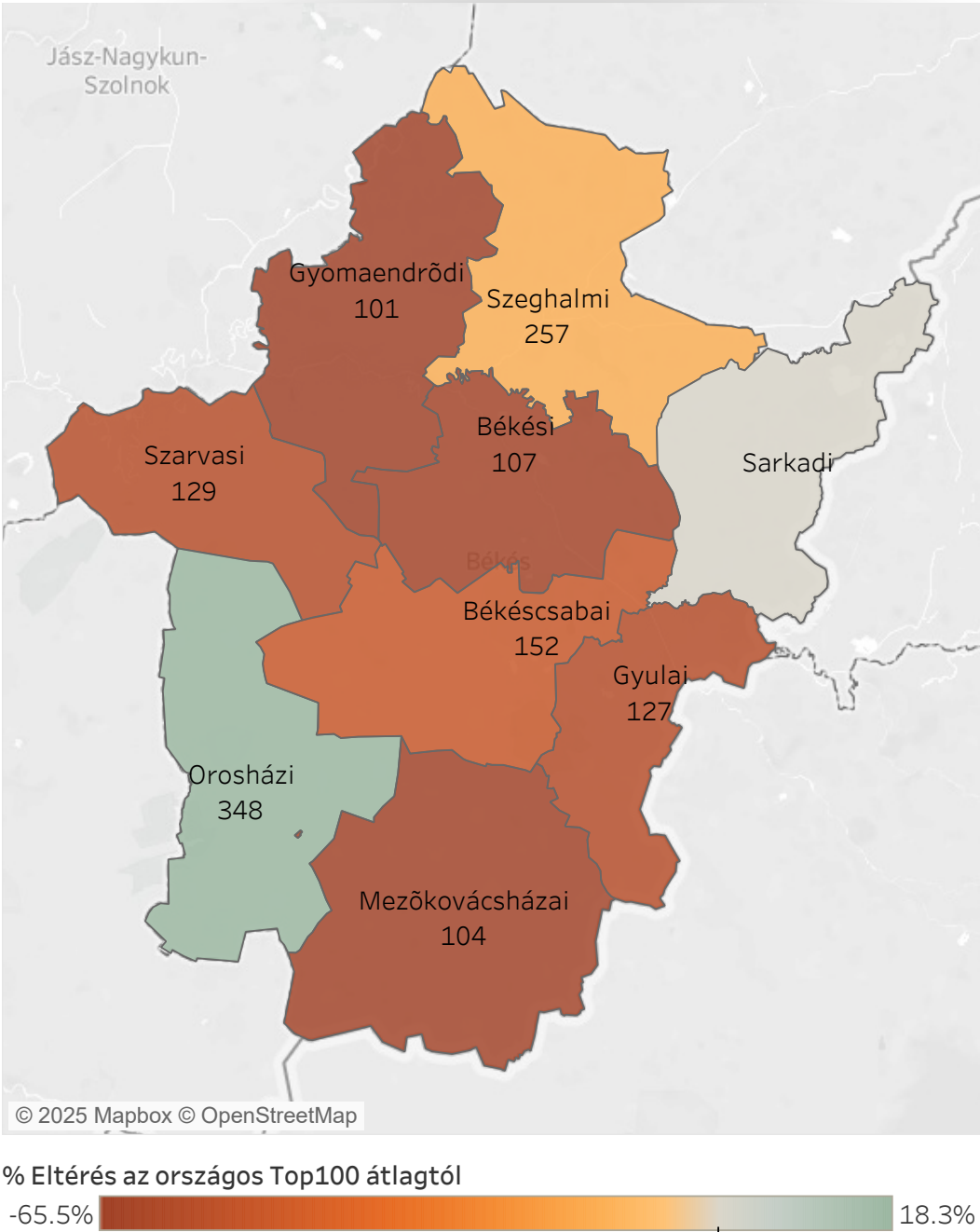
A vállalatok átlagos kora 24 év, amely megegyezik az országos átlaggal. A szórás vármegyén belül jelentős: a vállalatok átlagos életkora a Mezőkovácsházai járásban a legmagasabb (29 év), míg a Szeghalmi járásban ez csak 13 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 163 fő, amely jelentősen elmarad az országos átlagtól. A legnagyobb vállalatok az Orosházi (348 fő) és a Szeghalmi (257 fő) járásban találhatók, míg a Mezőkovácsházai és Gyomaendrődi járások vállalatai foglalkoztatják átlagosan a legkevesebb embert (104 és 101 fő).

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás a legalacsonyabb az országban, 7,6 millió Ft. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Mezőkovácsházai (8,5 millió Ft) és az Orosházi (8,1 millió Ft), míg a Szeghalmi járásban kicsivel haladja meg az 5 millió Ft-ot.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Fontos továbbá még a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat ágazat, amely a 10 járásból 6-ban van jelen – a Gyulai járásban a vizsgálatba tartozó foglalkoztatottak közel fele ebben az ágazatban dolgozik.

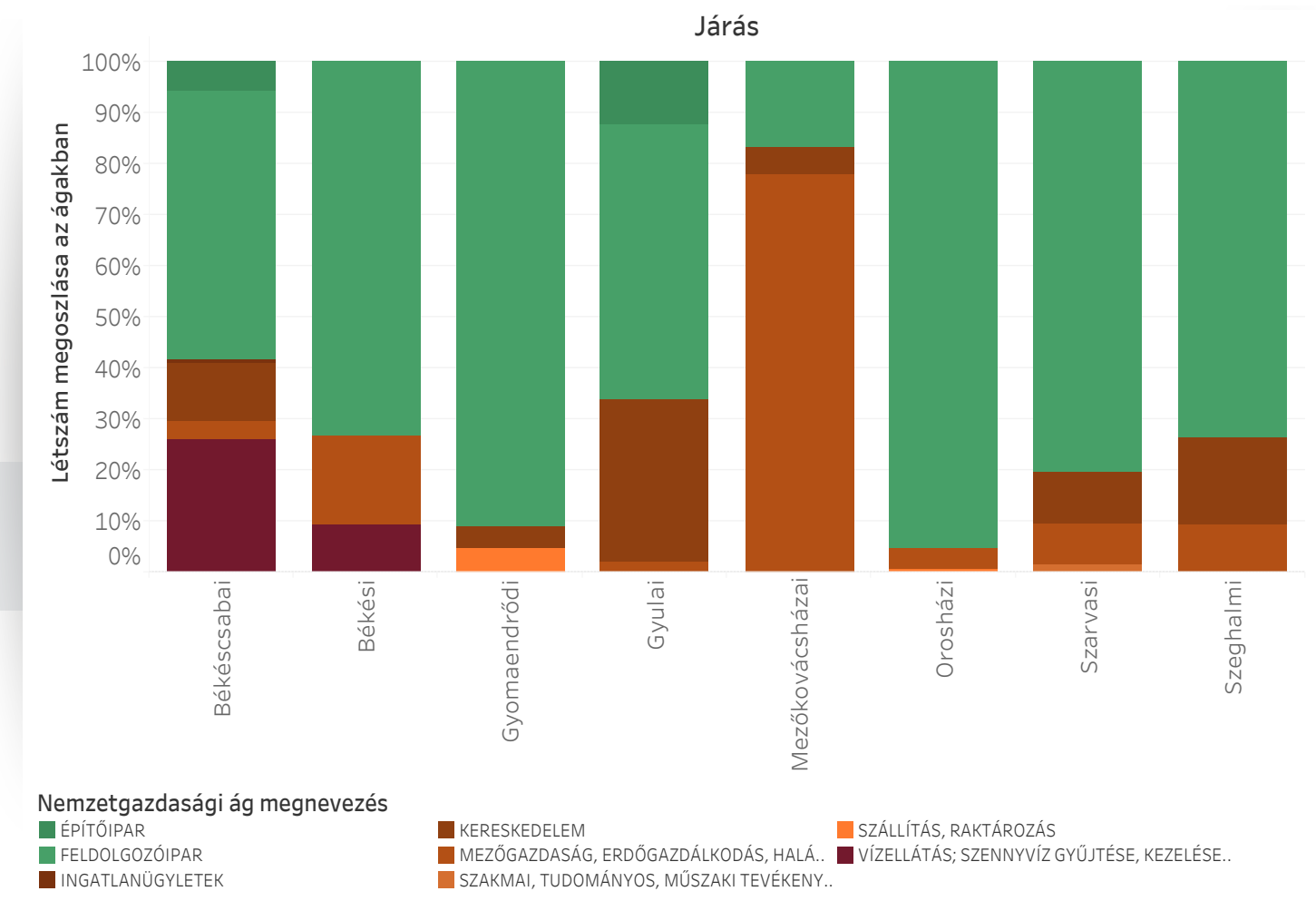

19. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

Értékesítés nettó árbevétele

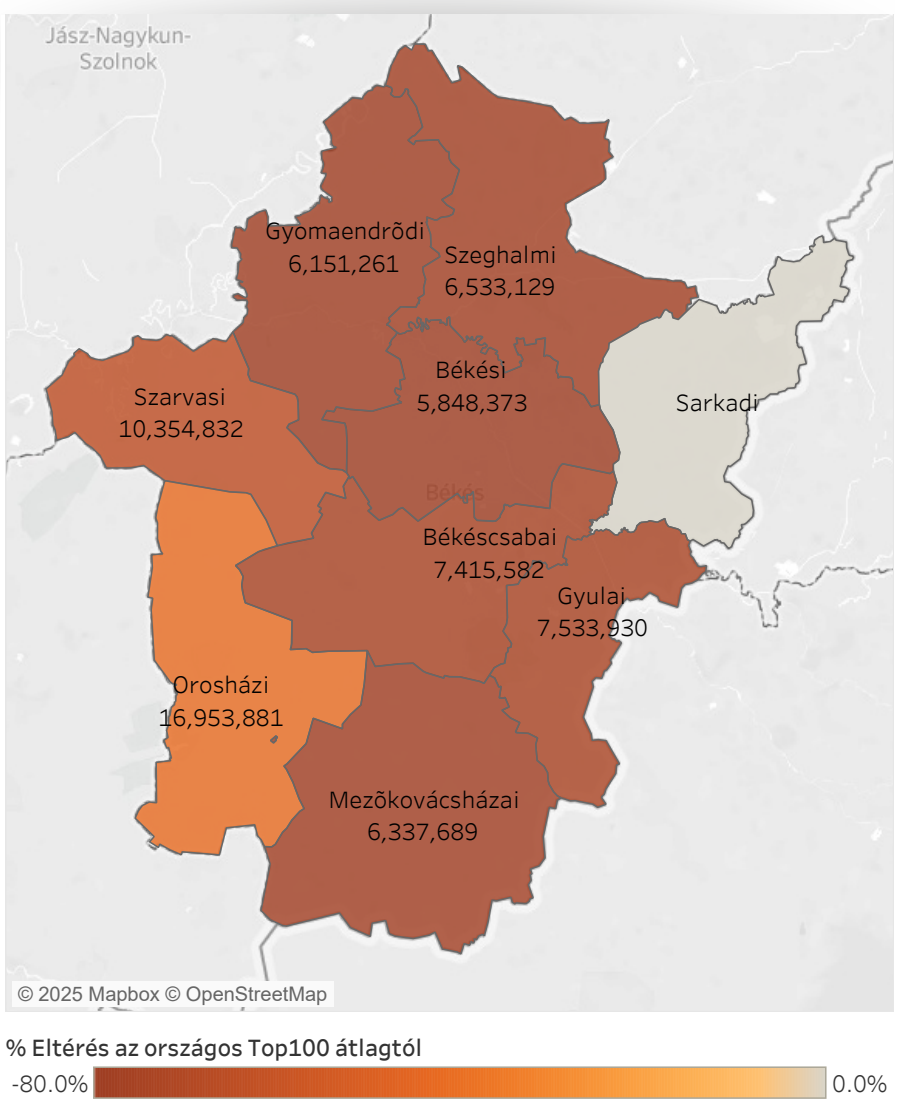
Békés vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 8,7 milliárd Ft, ami közel 25 milliárd Ft-tal marad el az országos átlagtól, Nógrád vármegye után ez a legalacsonyabb érték a vármegyék közül.

Vármegyén belül szintén valamennyi járás elmarad az országos átlagtól: átlagosan a legnagyobb árbevétellel az Orosházi járás vállalkozásai rendelkeznek (17 milliárd Ft), ezt követi Szarvasi járás (10 milliárd Ft). A legkevesebb értékesítési nettó árbevétel a Békési járást (6 milliárd) jellemzi.

20. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

21. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (24%) a harmadik legalacsonyabb az országban. Az export aránya a Gyomaendrődi (61%) és az Orosházi járásban (54,4%) a legmagasabb. A vármegyén belül nincs olyan járás, ahol nincs export tevékenység, azonban két járás viszonylag nagy mértékben elmarad a vármegye többi térségétől: míg a vármegyében jellemzően 40-20% között alakulnak az export arányok, a Gyulai és Szarvasi járásokban nem éri el a 10%-ot (7,2 és 4%).

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét a Mezőkovácsházai járásban a legmagasabb, közel maximális értéket elérve (0,97). Ezen kívül azonban ez az érték egyik járásban sem haladja meg a 0,5 pontot. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Békési, ahol a 0,1-es értéket sem éri el a mutató.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutatók értéke 3 járásban 5 felett volt: a Szeghalmi (7), Mezőkovácsházai (6) és Szarvasi (5,38) járásban. Ezek tehát azok a járások, ahol a vizsgált pénzügyi mutatók tekintetében előnytelenebb gazdasági helyzet figyelhető meg. A vármegyében jellemzően 4 és 5 között alakul a pénzügyi mutatók összessége. Valamennyivel előnyösebb képet mutat pénzügyi szempontból a Gyulai járás, ahol ez az érték 4,22. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók és a közösségi média jelenlét között pozitív kapcsolat áll fenn.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Békéscsabai	4,74	46%	43%	52%	52%
Békési	4,56	55%	44%	41%	54%
Gyomaendródi	4,57	47%	45%	51%	57%
Gyulai	4,22	42%	53%	62%	57%
Mezőkovácsházai	6,00	27%	44%	39%	29%
Orosházi	4,86	42%	43%	54%	48%
Szarvasi	5,38	44%	39%	47%	38%
Szeghalmi	7,00	20%	17%	33%	17%

4. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

BORSOD- ABAÚJ- ZEMPLÉN VÁRMEGYE

Átlagos életkor

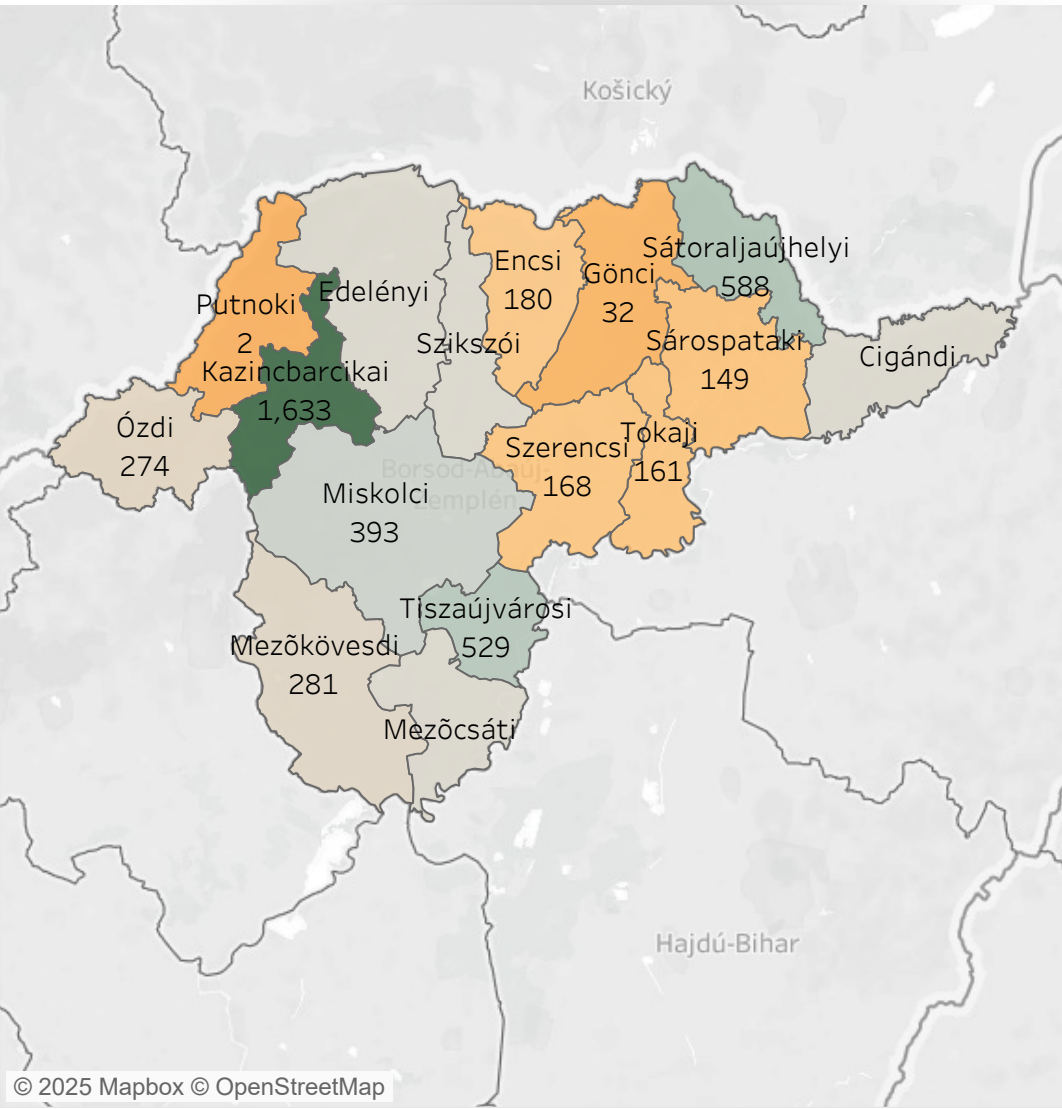
A vállalatok átlagos kora 24 év, amely megegyezik az országos átlaggal. A szórás vármegyén belül jelentős: a vállalatok átlagos életkora a Tokaji járásban a legmagasabb (34 év), míg az Encsi járásban ez 16 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 471 fő, amely jelentősen meghaladja az országos átlagot. A legnagyobb vállalatok a Kazincbarcikai (1633 fő) járásban találhatóak, illetve további két járásban 500 fő felett alakul a foglalkoztatottak átlagos száma: a Sátoraljaújhelyi (588 fő) és a Tiszaújvárosi járásban (529 fő). Ezzel szemben a Putnoki járásban a foglalkoztatottak átlagos száma csupán 2 fő.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 8,8 millió Ft, ami nem marad el jelentősen az országos átlagtól. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Tokaji (13 millió Ft) és az Kazincbarcikai járásé (10,8 millió Ft), míg az Encsi járásban kicsivel haladja meg az 9 millió Ft-ot.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – a Tokaji, Putnoki és Gönci járás kivételével minden járásban jelen vannak, illetve valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Fontos továbbá még az építőipar, a kereskedelem és a szállítmányozás, amelyek a 12 járásból 3-ban van jelen. Foglalkoztatotti létszám tekintetében kiemelendő még az adminisztratív

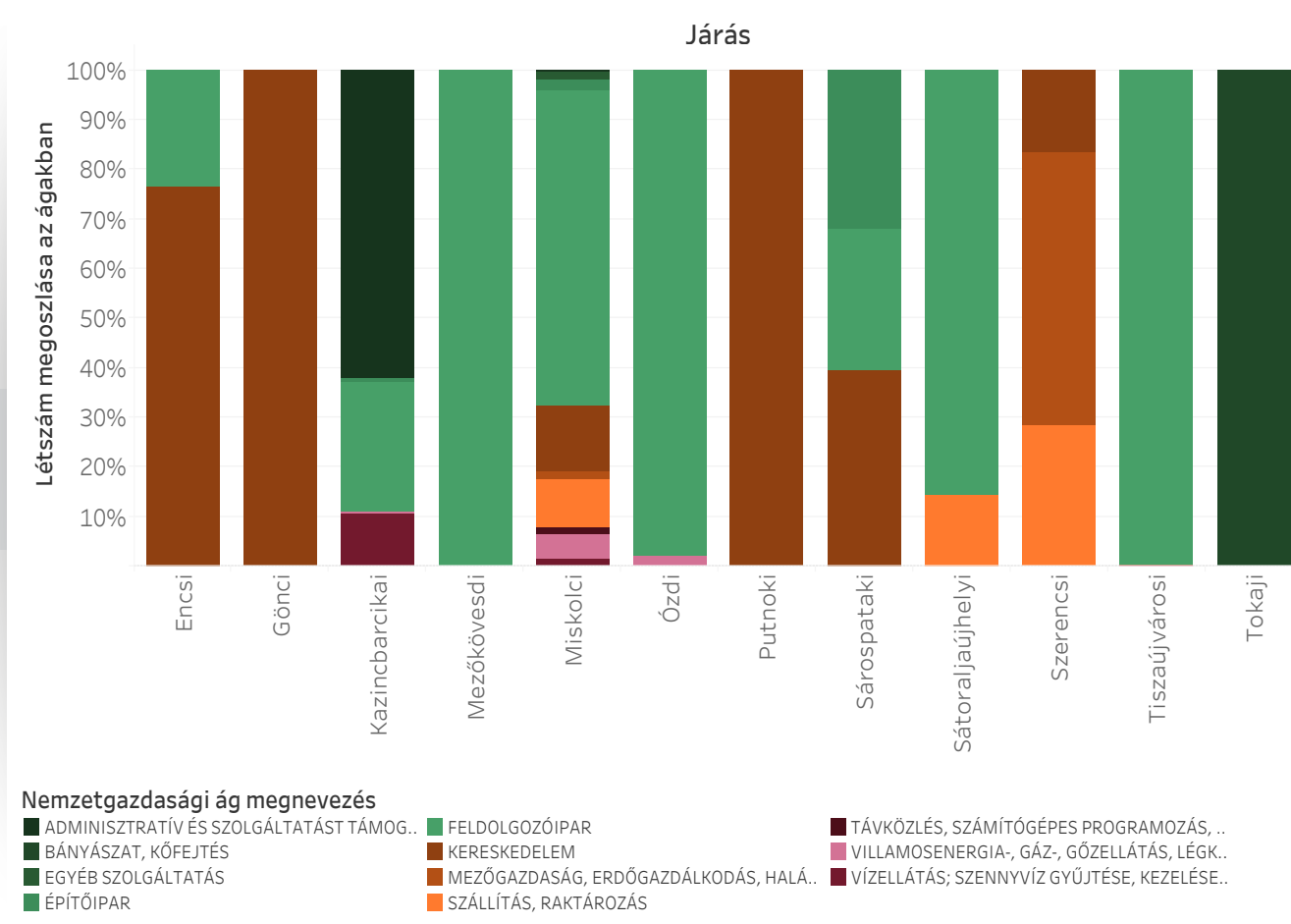
22. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

és szolgáltatást támogató tevékenységgel foglalkozó ágazat, amely csak a Kazincbarcikai járásban van jelen, azonban a foglalkoztatottak átlagos száma közel 8 ezer fő (ez a második legnagyobb érték a Miskolci járás feldolgozóipari foglalkoztatottjai után).

Értékesítés nettó árbevétele

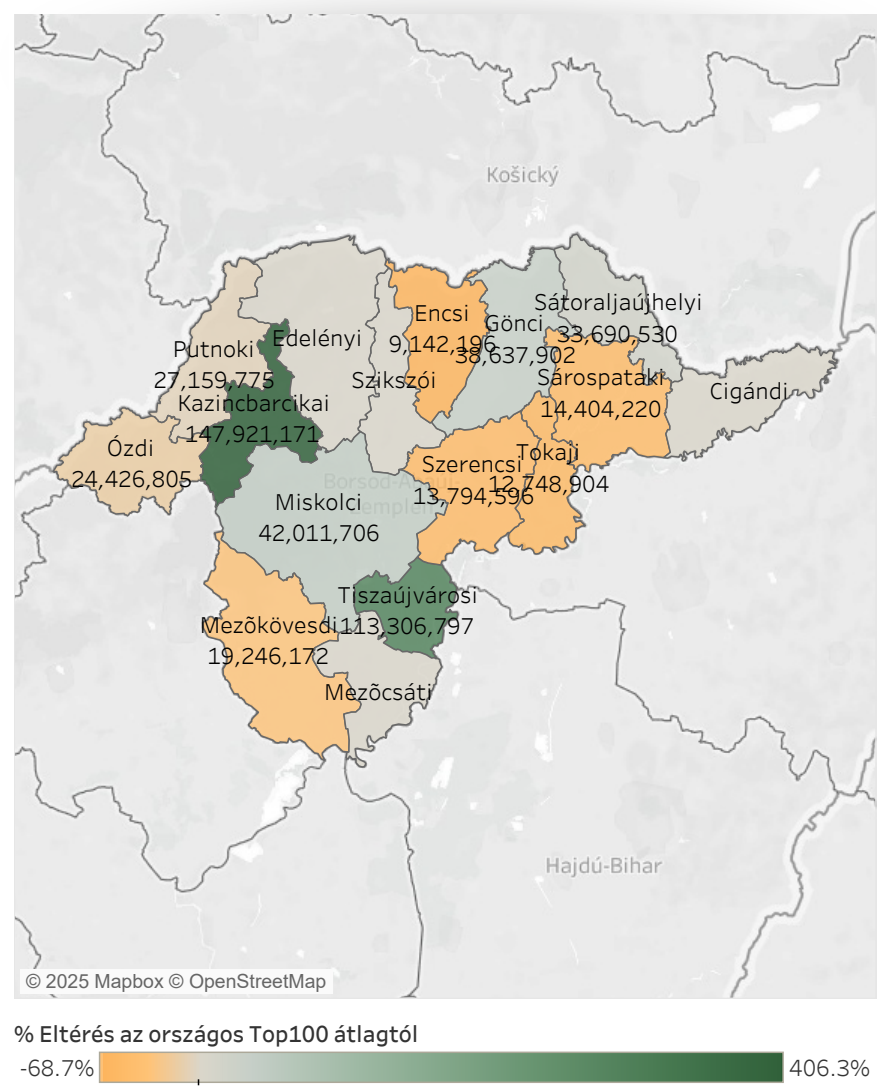
Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 52,5 milliárd Ft, ami közel 20 milliárd Ft-tal haladja meg az országos átlagot, így ebből a szempontból Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye a TOP 5 vármegye közé tartozik.

Vármegyén belül két olyan járás van, amely átlagos értékesítési nettó árbevétele meghaladja a 100 milliárd Ft-ot: a Kazincbarcikai (148 milliárd Ft) és a Tiszaújvárosi (113 milliárd Ft). Ezt követi egy 70 milliárd Ft nagyságú szakadék a vármegye többi járásához képest: a következő járás a Miskolci (42 milliárd Ft). A legkevesebb értékesítési nettó árbevétel az Encsi járást (9 milliárd) jellemzi.

23. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

24. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (38%) az országos átlaggal közel megegyező mértékű. Az export aránya a Gönci (98%) és a Mezőkövesdi járásban (59,6%) a legmagasabb. A vármegyén belül a Putnoki járásban nincs export tevékenység, illetve az Encsi járásban csupán 1% körül alakul átlagosan – ezen kívül valamennyi járásban minimum 20% ez az arány.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

A közösségi média jelenlét az Encsi (0,7) és a Tokaji (0,6) járásban a legmagasab. A többi járásban ez az érték egyik járásban sem haladja meg a 0,5 pontot. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Gönci, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0.

Pénzügyi mutatók

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1–9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az ér-

ték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutatók értéke 4 járásban is 5 vagy annál több volt: a Gönci (8), Tiszaújvárosi (5,1) Putnoki és Mezőkövesdi járásban (5-5). Ezek tehát azok a járások, ahol a vizsgált pénzügyi mutatók tekintetében előnytelenebb gazdasági helyzet figyelhető meg. A vármegyében jellemzően 4 és 5 között alakul a pénzügyi mutatók összessége. 4-es érték alatti eredményt ért el, tehát pénzügyi szempontból előnyösebb képet mutat az Encsi (3,3), a Sárospataki (3,2) és a Tokaji járás (2). A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók és az export aránya ellentétes irányba mozognak – jól látható ez a Gönci járás esetében, ahol az export aránya kiemelkedően magas volt, azonban más, gazdasági sikerességet mérő mutatók esetében kevésbé teljesített jól.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Encsi	3,33	73%	56%	56%	58%
Gönci	8,00	20%	8%	0%	33%
Kazincbarcikai	4,38	52%	65%	42%	46%
Mezőkövesdi	5,00	43%	49%	52%	33%
Miskolci	4,64	47%	53%	49%	46%
Ózdi	4,33	47%	%56	48%	56%
Putnoki	5,00	30%	67%	50%	33%
Sárospataki	3,25	63%	60%	58%	63%
Sátoraljaújhelyi	4,25	55%	54%	46%	50%
Szerencsi	4,00	55%	58%	46%	56%
Tiszaújvárosi	5,18	42%	43%	38%	50%
Tokaji	2,00	80%	50%	83%	83%

5. táblázat
Pénzügyi mutatók járásonként

CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYE

Átlagos életkor

A vállalatok átlagos kora 23 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 16 év: a vállalatok átlagos életkora a Szentesi járásban a legmagasabb (26 év), míg a Csongrádi járásban ez 10 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 217 fő, amely kis mértékben elmarad az országos átlagtól. A legnagyobb vállalatok a Makói (521 fő) és a Szentesi (352 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Kisteleki (73 fő) és a Móraalmi (34 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 7,9 millió Ft, ami jelentősen elmarad az országos átlagtól – 3 olyan vármegye van, amely vállalatai átlagosan kevesebbet költenek személyi kifizetésekre. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Szegedi (8,4 millió Ft) és az Hódmezővásárhelyi járásé (8,1 millió Ft) – míg ennek csak kicsivel több, mint felét költik személyi jellegű költségekre a Kisteleki járás (4,3 millió Ft) TOP100 vállalkozásai.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Fontos továbbá még a kereskedelem, amely a 7 járásból 5-ben van jelen. Foglalkoztatotti

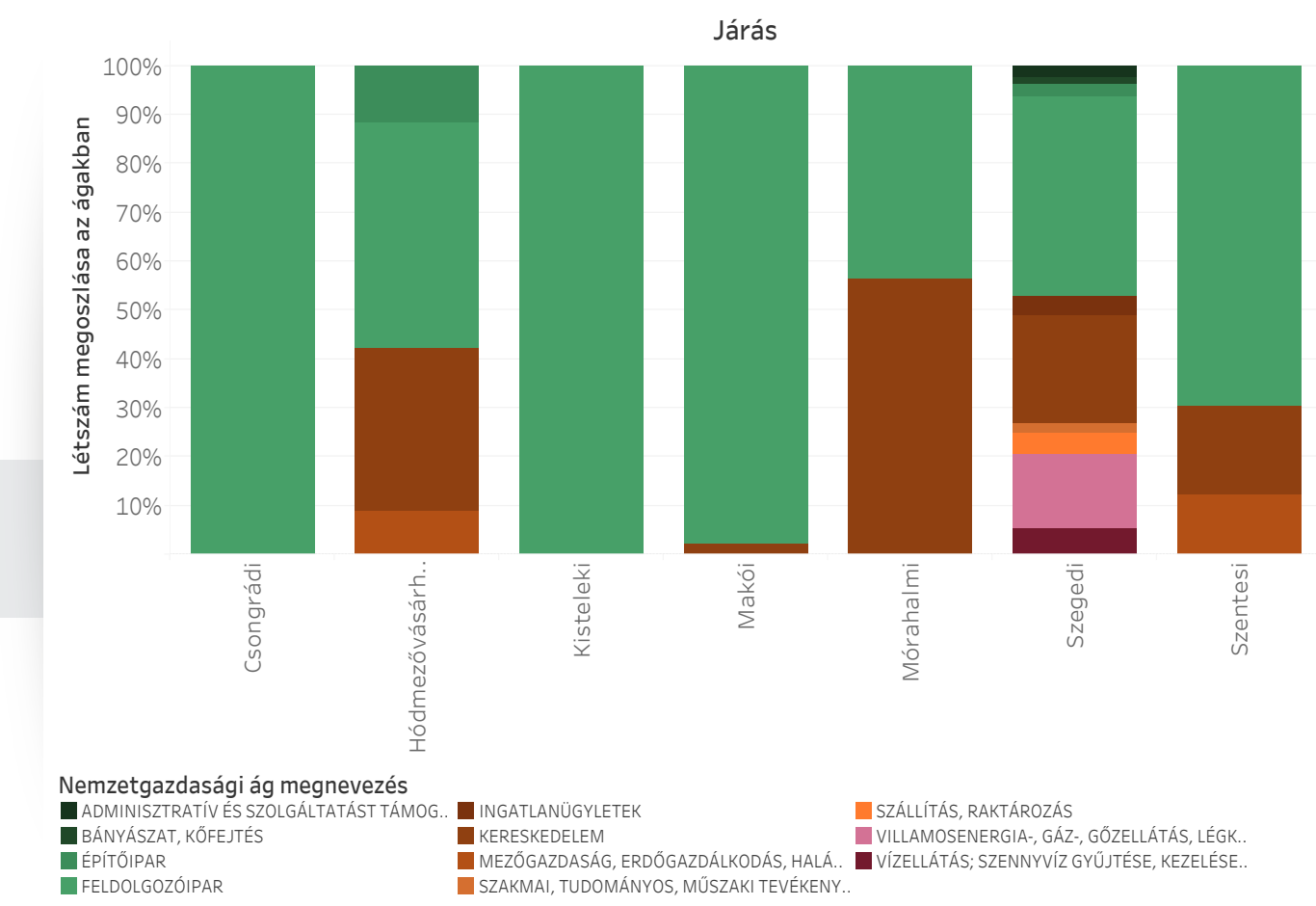
25. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

létszám tekintetében kiemelendő még a villamosenergia-, gáz-, hőellátás, légkondicionálás tevékenységgel foglalkozó ágazat, amely csak a Szegedi járásban van jelen, azonban a foglalkoztatottak átlagos száma közel 2 ezer fő.

Értékesítés nettó árbevétele

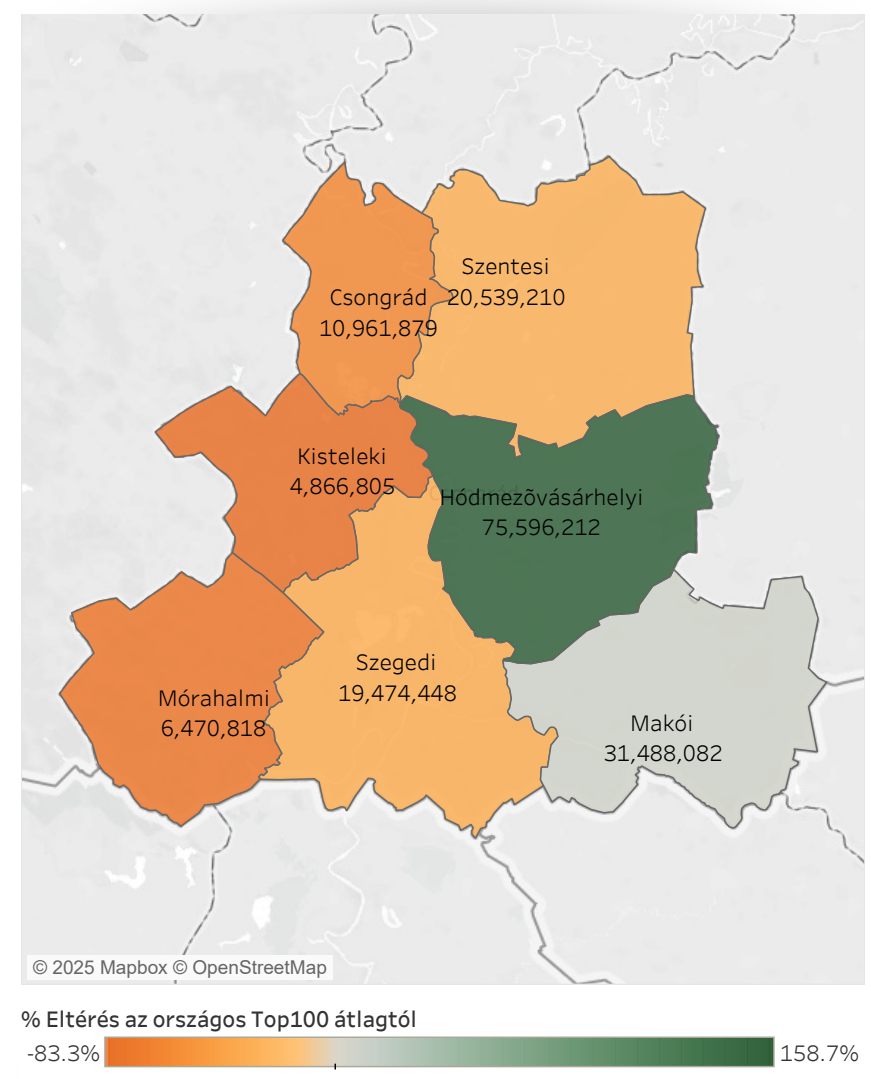
Csongrád-Csanád vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 31,3 milliárd Ft, ami nagyságrendileg megegyezik az országos átlaggal.

Vármegyén belül a Hódmezővásárhelyi járás emelkedik ki, ahol közel 76 milliárd Ft az értékesítés nettó árbevétele – ennek kevesebb, mint fele a Makói járás eredménye (31 milliárd Ft). A legkevesebb értékesítési nettó árbevétel a Móraalmi (6,4 milliárd Ft) és a Kisteleki járást (4,8 milliárd) jellemzi.

26. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

27. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (31,3%) az országos átlaggal közel megegyező mértékű. Az export aránya a Csongrádi (99,3%) és a Makói járásban (78,1%) a legmagasabb. A vármegyén belül valamennyi járásban 15% felett volt az export tevékenység. A Kisteleki járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 15,5% – a többi járás esetében jellemzően 20–40% között mozog az export aránya.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét az egész vármegyében alacsony: a legmagasabb pontszámot a Szegedi járás érte el (0,28), azonban a többi járás is 0,2 körüli értéket ért el. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Csongrádi, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,03.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Csongrád-Csanád vármegyén belül a Kisteleki és Szentesi járás esetében a legmagasabb. A legjobban teljesítő járasok a Csongrádi és a Mórahalmi, ahol 4 alatt van ez az érték. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók és az életkor ellentétes irányba mozognak, tehát minél fiatalabb vállalkozások pénzügyi eredményei jellemzően jobbak. A pénzügyi mutatókkal a személyi jellegű költségek is kapcsolatot mutatnak: amennyiben ez az összeg magasabb, szintén jobban teljesít pénzügyileg a vállalat a vármegyében.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járas	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Csongrádi	3,50	75%	63%	33%	67%
Hódmezővásárhelyi	4,25	48%	51%	62%	51%
Kisteleki	6,00	25%	54%	25%	33%
Makói	4,17	53%	50%	56%	50%
Mórahalmi	3,67	65%	54%	50%	64%
Szegedi	4,20	53%	53%	53%	55%
Szentesi	5,11	39%	47%	48%	39%

6. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

FEJÉR VÁRMEGYE

36

Átlagos életkor

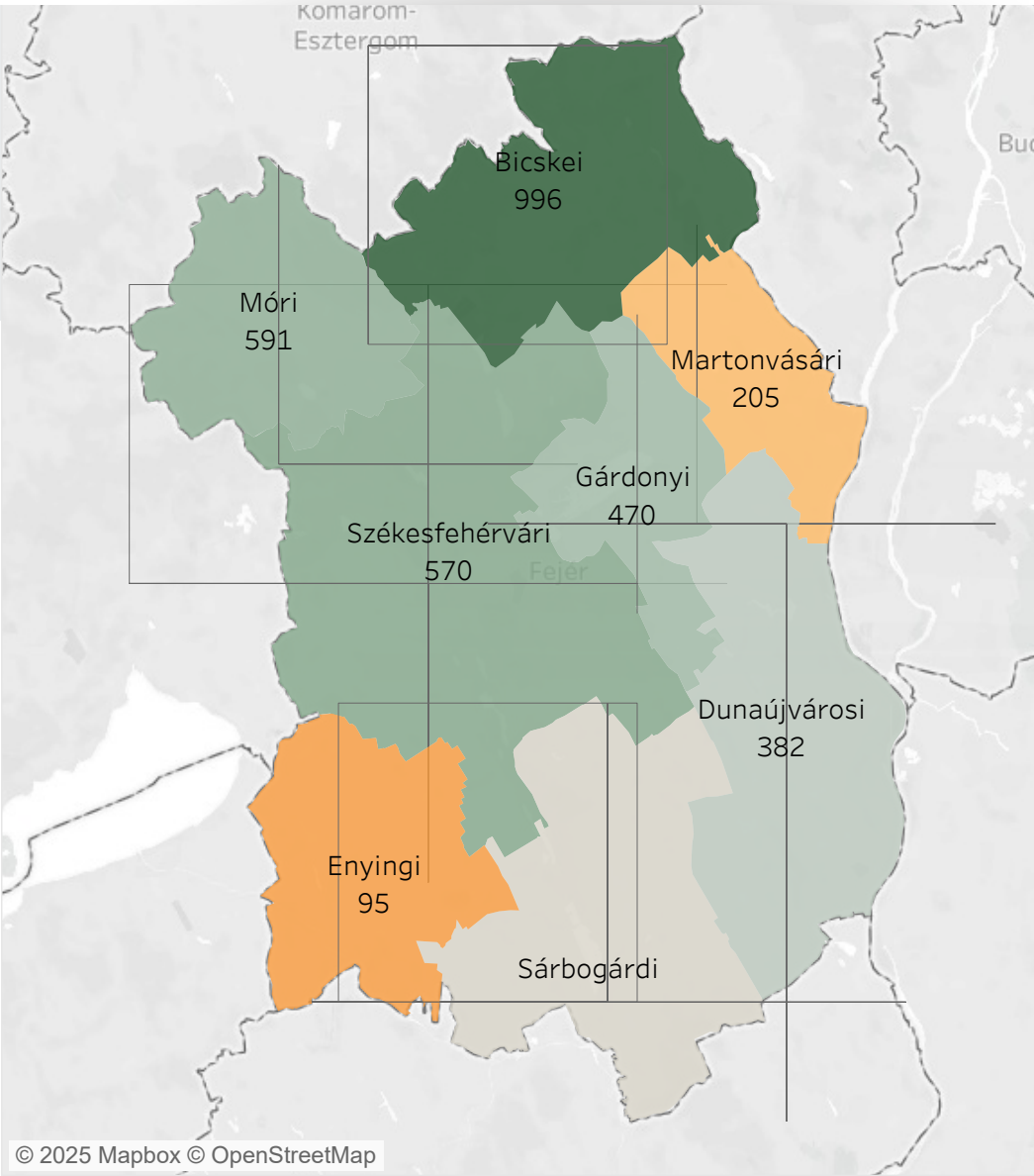
A vállalatok átlagos kora 22 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 18 év: a vállalatok átlagos életkora az Enyingi járásban a legmagasabb (31 év), míg a Bicskei járásban ez 14 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 576 fő, amely országon belül a legnagyobb átlagos cégméretet jelenti. A legnagyobb vállalatok a Bicskei (996 fő) és a Móri (591 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Martonvásári (205 fő) és az Enyingi (95 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 12,7 millió Ft, ami a második legmagasabb az országban. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Bicskei (14 millió Ft) és a Martonvásári járásé (12 millió Ft) – egyetlen olyan járás van a vármegyében a TOP100 vállalkozásai közül, amely 10 millió Ft alatt költ a személyi jellegű költségekre, ez az Enyingi járás 9 millió Ft-tal.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – az Enyingi járás kivételével valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve a Gárdonyi és Bicskei járás kivételével (előbbi esetében az adminisztratív ágazat, utóbbiban a kereskedelem a legnagyobb foglalkoztató) valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki

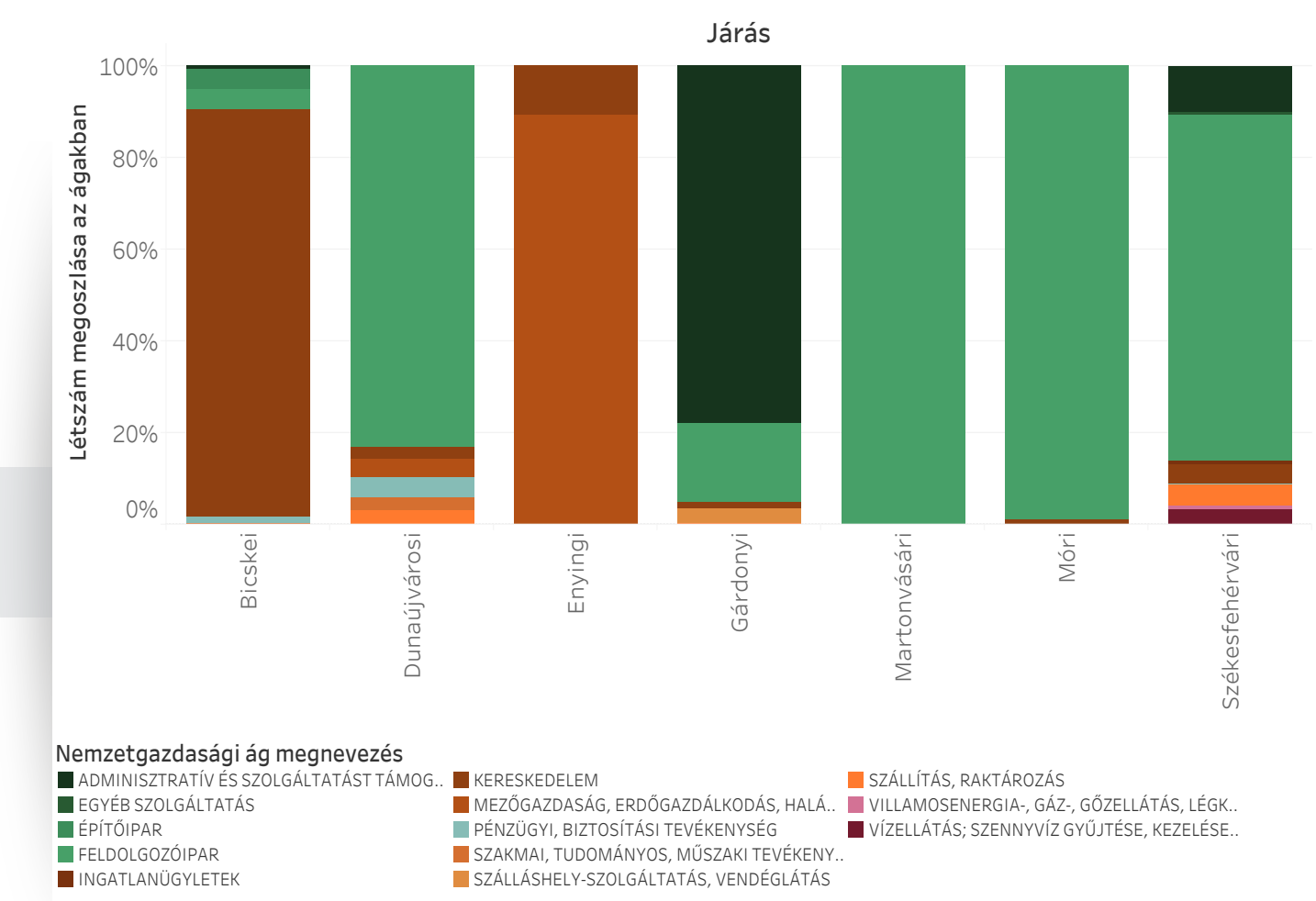
28. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

a legnagyobb foglalkoztatók. Fontos továbbá még a kereskedelem, amely a 7 járásból 6-ban van jelen. Foglalkoztatotti létszám tekintetében kiemelendő még az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység.

Értékesítés nettó árbevétele

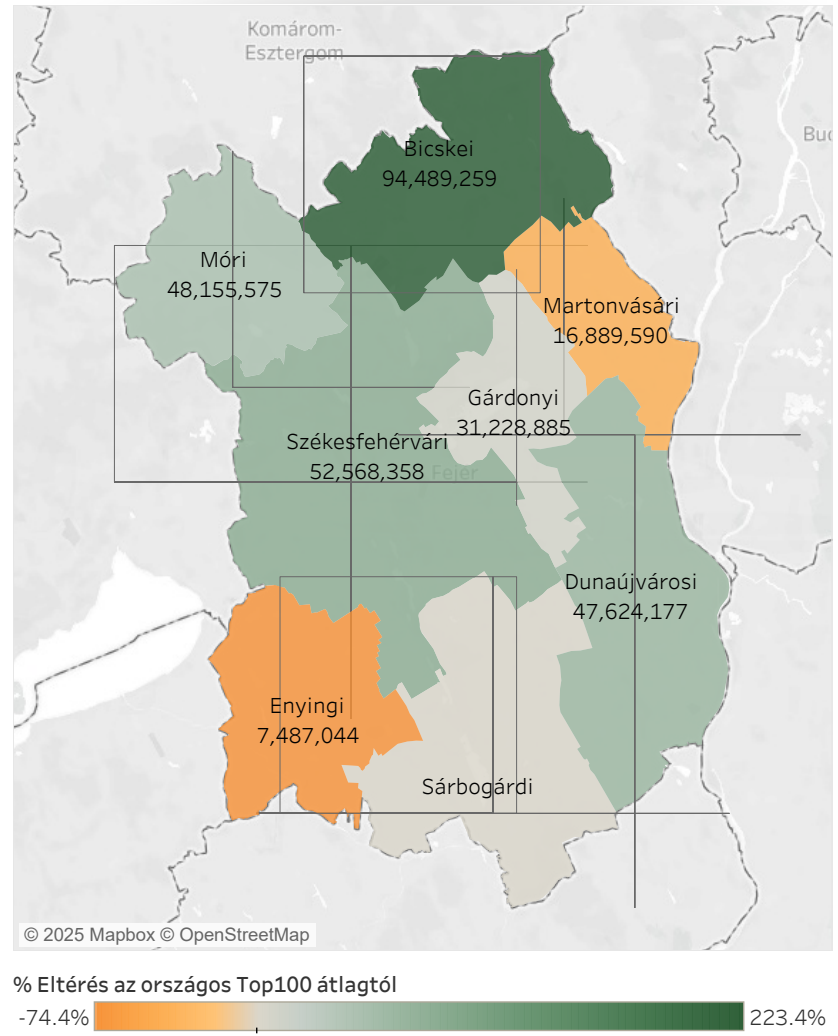
Fejér vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 53,7 milliárd Ft, ami a negyedik legmagasabb érték a vármegyék között.

Vármegyén belül a Bicskei járás emelkedik ki, ahol közel 95 milliárd Ft az értékesítés nettó árbevétele – ettől jelentősen elmarad a második járás árbevétele, amely a Székesfehérvári (52 milliárd Ft). A legkevesebb értékesítési nettó árbevétel a Martonvásári (17 milliárd Ft) és az Enyingi járást (7,5 milliárd) jellemzi.

29. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

30. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (36%) az országos átlaggal közel megegyező mértékű. Az export aránya a Martonvásári (88%) és a Móri járásban (73%) a legmagasabb. A Bicskei járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 8% - a többi járásban ez jellemzően 30-40%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét az egész vármegyében alacsony: a legmagasabb pontszámot a Bicskei járás érte el (0,34), azonban a többi járás is 0,2–0,1 körüli értéket ért el. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Martonvásári, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,07.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1–9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Fejér vármegyén belül a Martonvásári és Móri járás esetében a legmagasabb (7 és 6,33). A legjobban teljesítő járások a Bicskei és a Gárdonyi, ahol 4,2–4,2 ez az érték. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók és az export aránya ellentétes irányba mozognak, tehát minél alacsonyabb az export aránya, a vállalkozások pénzügyi eredményei jellemzően jobbak. A pénzügyi mutatók és közösségi média jelenlét is együtt mozog.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Bicskei	4,20	58%	49%	49%	57%
Dunaújvárosi	4,85	45%	46%	53%	42%
Enyingi	4,67	51%	47%	46%	44%
Gárdonyi	4,22	47%	56%	50%	56%
Martonvásári	7,00	20%	17%	22%	33%
Móri	6,33	20%	36%	35%	39%
Székesfehérvári	5,02	44%	45%	50%	43%

7. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE

Átlagos életkor

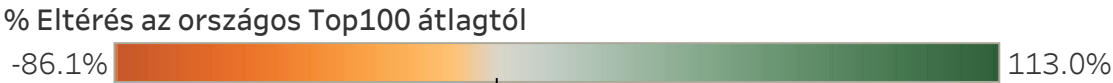
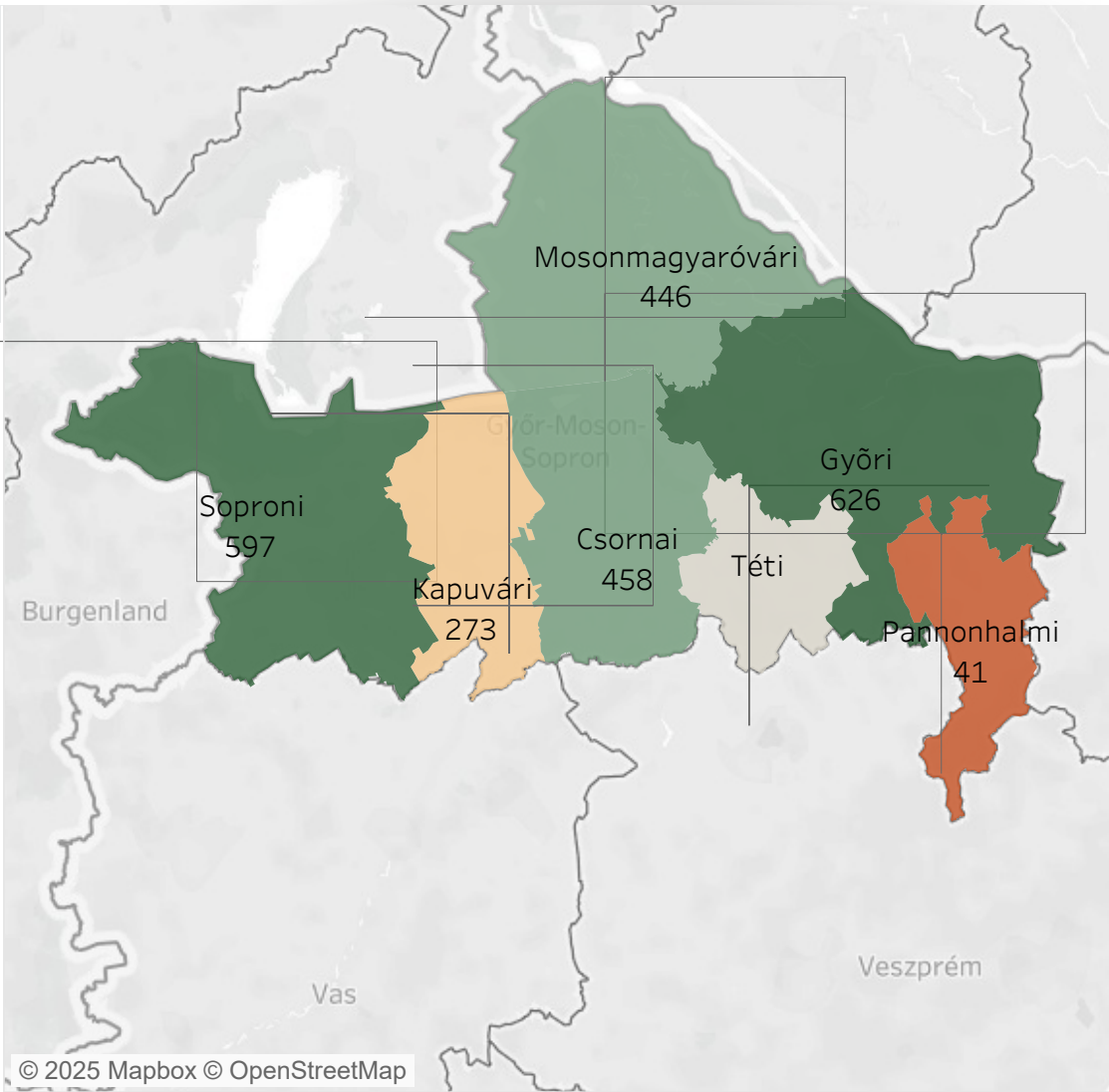
A vállalatok átlagos kora 28 év, átlagosan ebben a vármegyében a legidősebbek a cégek. A szórás vármegyén belül 24 év: a vállalatok átlagos életkora a Soproni járásban a legmagasabb (48 év), míg a Győri járásban ez 24 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 551 fő, amely országon belül a harmadik legnagyobb átlagos cégméretet jelenti. A legnagyobb vállalatok a Győri (626 fő) és a Soproni (597 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Kapuvári (273 fő) és a Pannonhalmi (41 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 10,5 millió Ft, ami a hatodik legmagasabb az országban. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Soproni (11,7 millió Ft) és a Győri járásé (10,8 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek a többi járás is 9 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Csornai járásban a legalacsonyabb ennek átlagos értéke, 8 millió Ft.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – a Pannonhalmi járás kivételével valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve a Soproni járás kivételével (ahol a szállítás, raktározás ágazat a legnagyobb foglalkoztató) valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Fontos

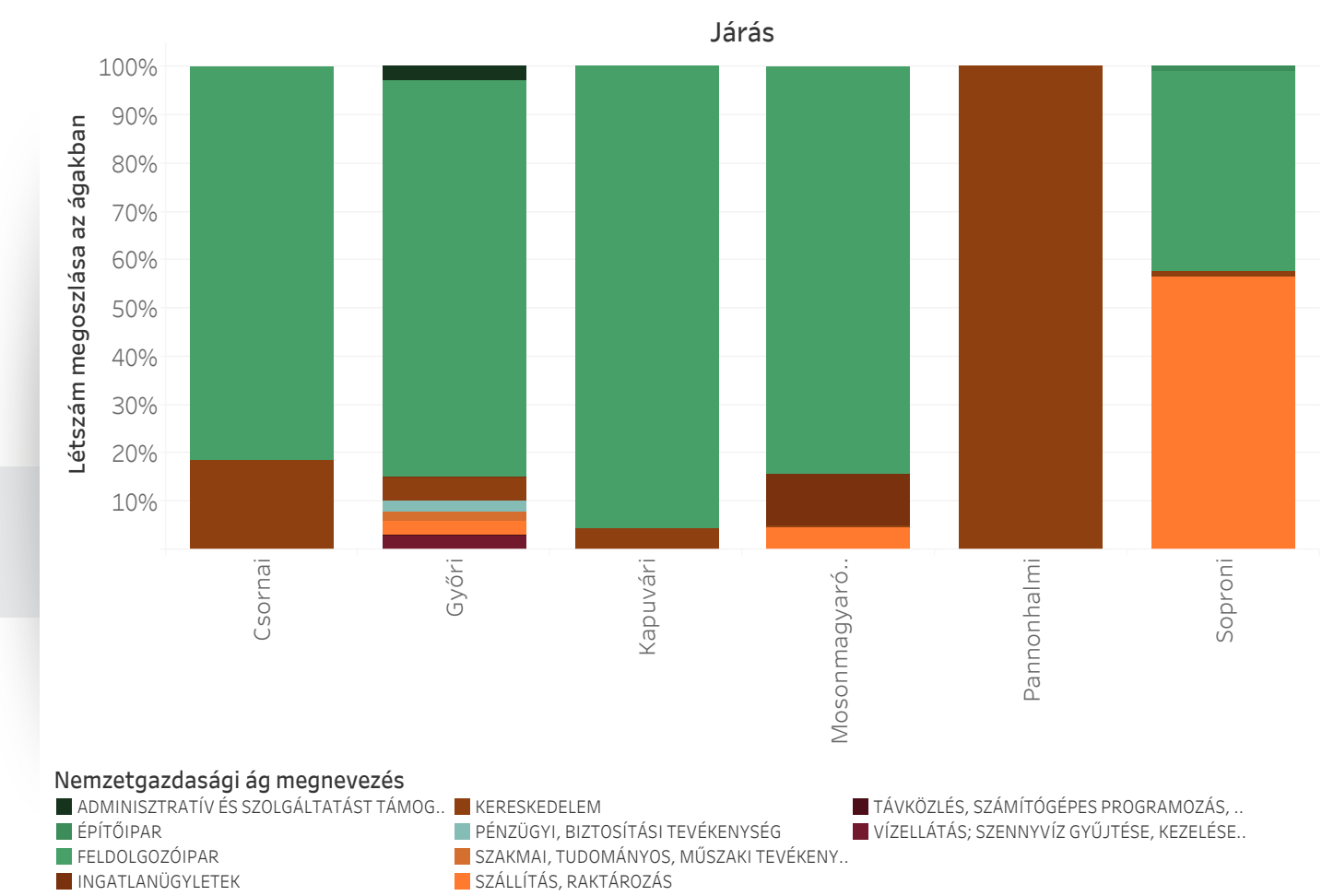
31. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

továbbá még a kereskedelem, amely mindegyik járásban jelen van. Foglalkoztatotti létszám tekintetében kiemelendő még a szállítás, raktározás, amely átlagosan közel 5 ezer főt foglalkoztat a vármegyében.

Értékesítés nettó árbevétele

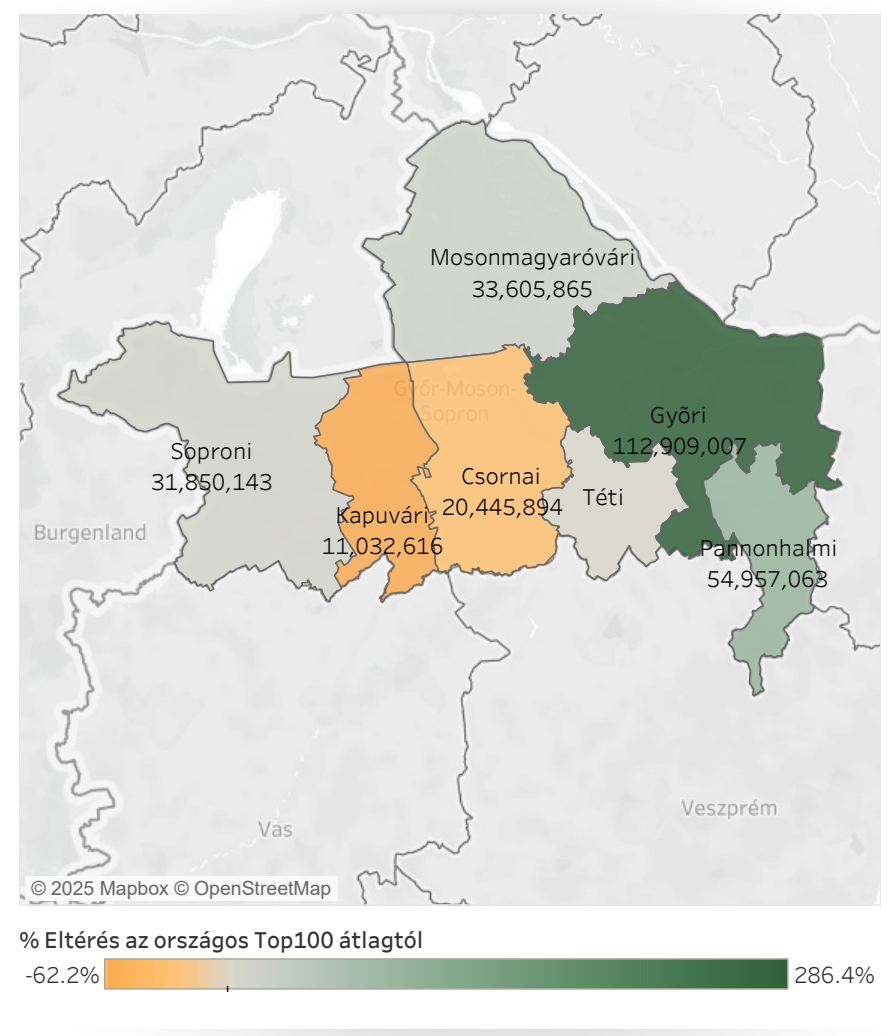
Győr-Moson-Sopron vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 76,7 milliárd Ft, ami a legmagasabb érték a vármegyék között.

Vármegyén belül a Győri járás emelkedik ki, ahol közel 113 milliárd Ft az értékesítés nettó árbevétele átlaga – ettől jelentősen elmarad a második járás árbevétele, amely a Pannonhalmi (55 milliárd Ft). A legkevesebb értékesítési nettó árbevétel a Csornai (20,4 milliárd Ft) és az Kapuvári járást (11 milliárd) jellemzi

32. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

33. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (51%) a második legmagasabb az országban. Az export aránya a Mosonmagyaróvári (71%) és a Soproni járásban (66%) a legmagasabb. A Győri járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 42% (nem figyelembe véve a Pannonhalmi járást, ahol nincs export tevékenysége a TOP100 cégeknek).

42

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét az egész vármegyében jelentős: a legmagasabb pontszámot a Kapuvári járás érte el (0,53), a többi járás is 0,4 körüli értéket ért el. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Mosonmagyaróvári és Csornai, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,28 és 0,18.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Győr-Moson-Sopron vármegyén belül a Mosonmagyaróvári és Soproni járás esetében a legmagasabb (5,3-5,4). A legjobban teljesítő járások a Kapuvári és a Pannonhalmi, ahol 3,5 és 3 ez az érték. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók és az export aránya ellentétes irányba mozognak, tehát minél alacsonyabb az export aránya vagy a cég létszáma, a vállalkozások pénzügyi eredményei jellemzően jobbak. A pénzügyi mutatók és közösségi média jelenlét is együtt mozog.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Csornai	5,00	25%	50%	58%	42%
Győri	4,64	47%	51%	49%	46%
Kapuvári	3,50	68%	60%	44%	67%
Mosonmagyaróvári	5,38	35%	38%	43%	44%
Pannonhalmi	3,00	55%	67%	67%	58%
Soproni	5,33	38%	45%	47%	35%

8. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYE

Átlagos életkor

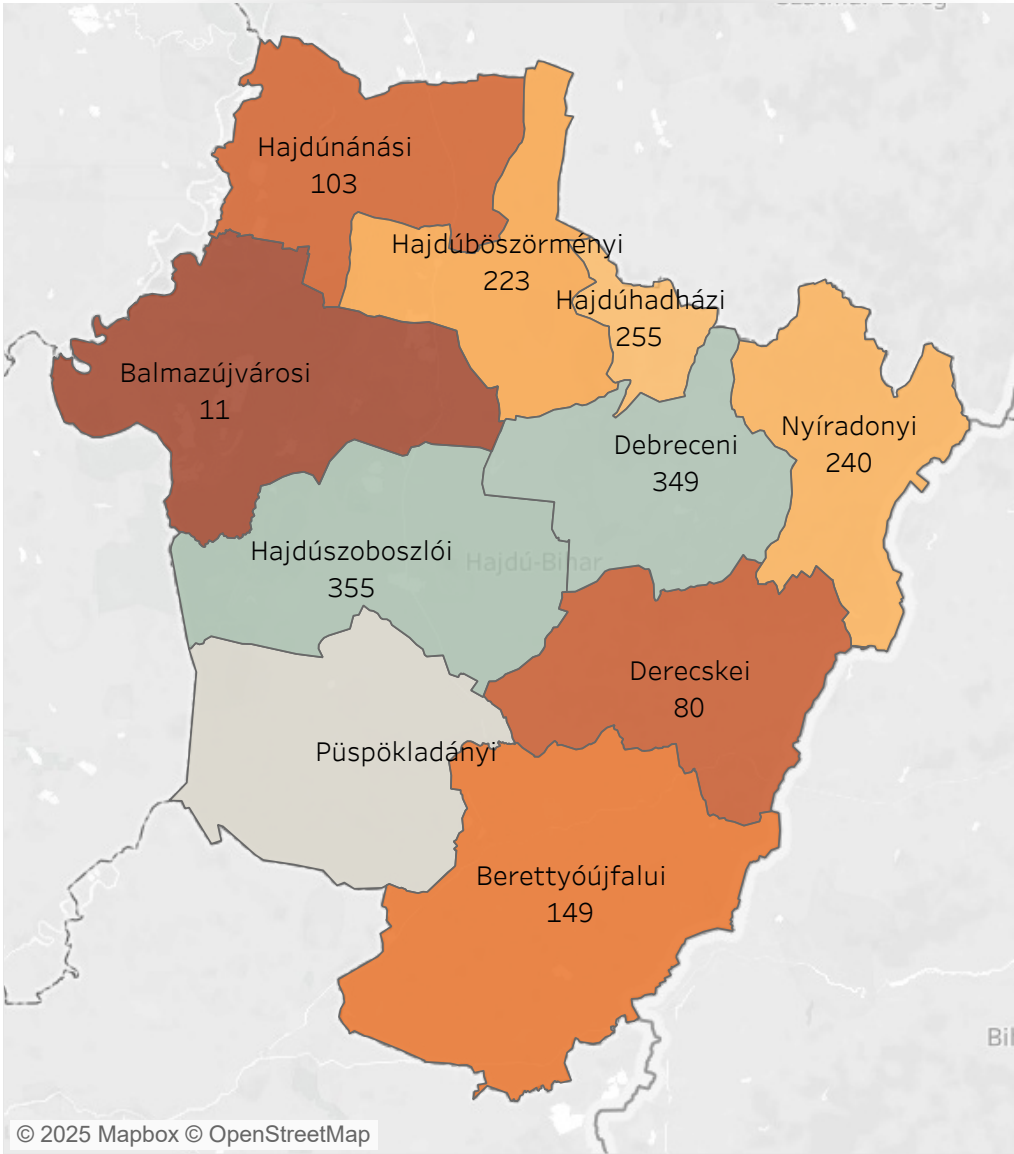
A vállalatok átlagos kora 23 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 11 év: a vállalatok átlagos életkora a Nyíradonyi járásban a legmagasabb (34 év), míg a Hajdúböszörményi járásban ez 13 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 322 fő, amely közel azonos az országos átlaggal. A legnagyobb vállalatok a Hajdúszoboszlói (355 fő) és a Debreceni (349 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Derecskei (80 fő) és a Balmazújvárosi (11 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 9,1 millió Ft, ami közel megegyezik az országos átlaggal. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Nyíradonyi (10 millió Ft) és a Debreceni járásé (9,5 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek, a járásokban jellemzően 7-9 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Hajdúnánási (7 millió Ft) és a Balmazújvárosi (5 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – a Balmazújvárosi, Derecskei, Hajdúböszörményi és Hajdúnánási járás kivételével valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve a Hajdúszoboszlói járás kivételével (ahol a kereskedelem a legnagyobb foglalkoztató) valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Foglalkoztatottak száma és vállalatok száma tekintetében is fontos továbbá még a kereskedelem,

% Eltérés az országos Top100 átlagtól
-96.3% 20.7%

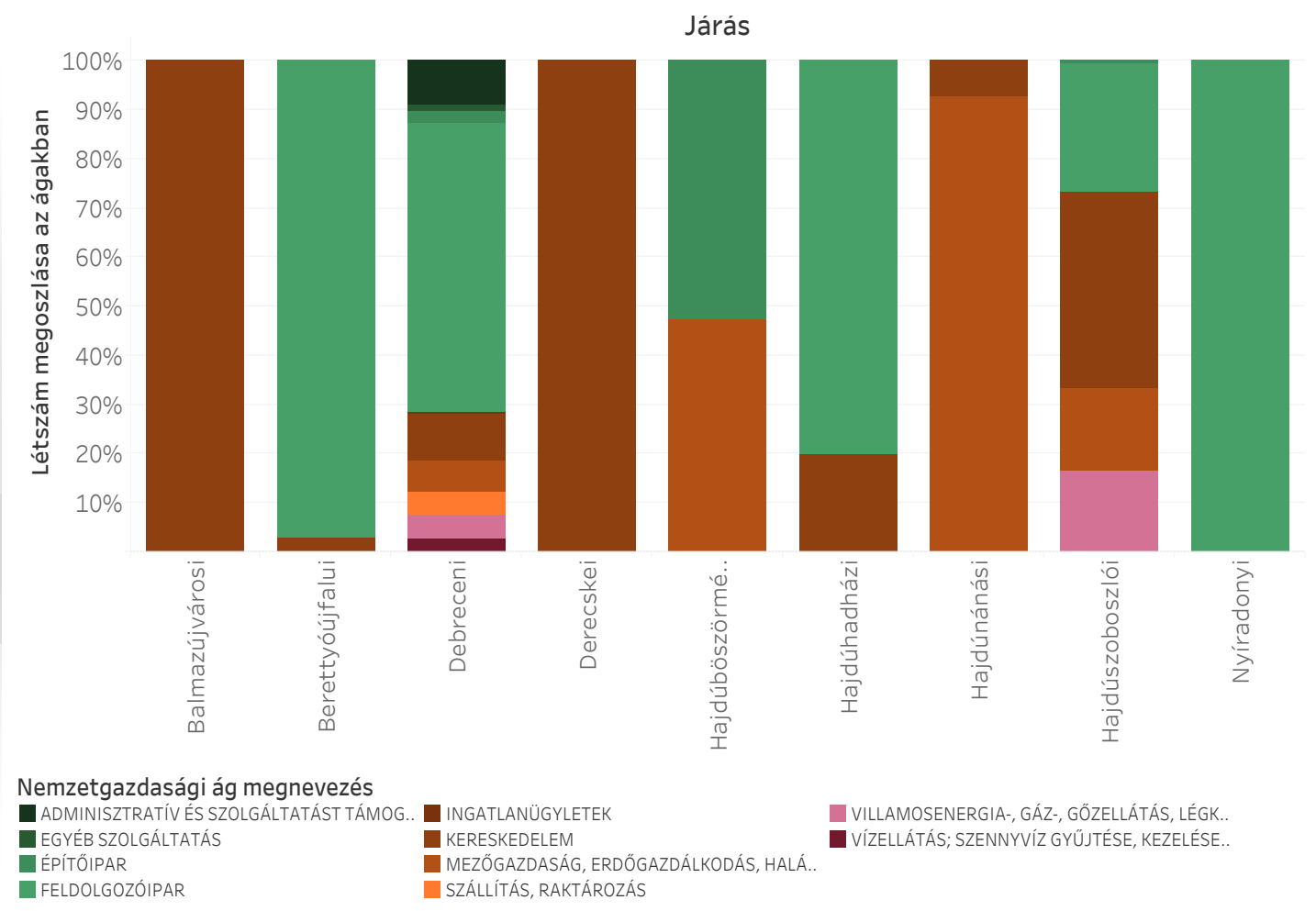
34. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

amely a Hajdúböszörményi és Hajdúszoboszlói járás kivételével mindegyik járásban jelen van és a vármegye második legnagyobb foglalkoztatója, illetve a mezőgazdaság és halászat, amely harmadik helyen szerepel foglalkoztatóként és a 9 járás közül 5-ben van jelen.

Értékesítés nettó árbevétele

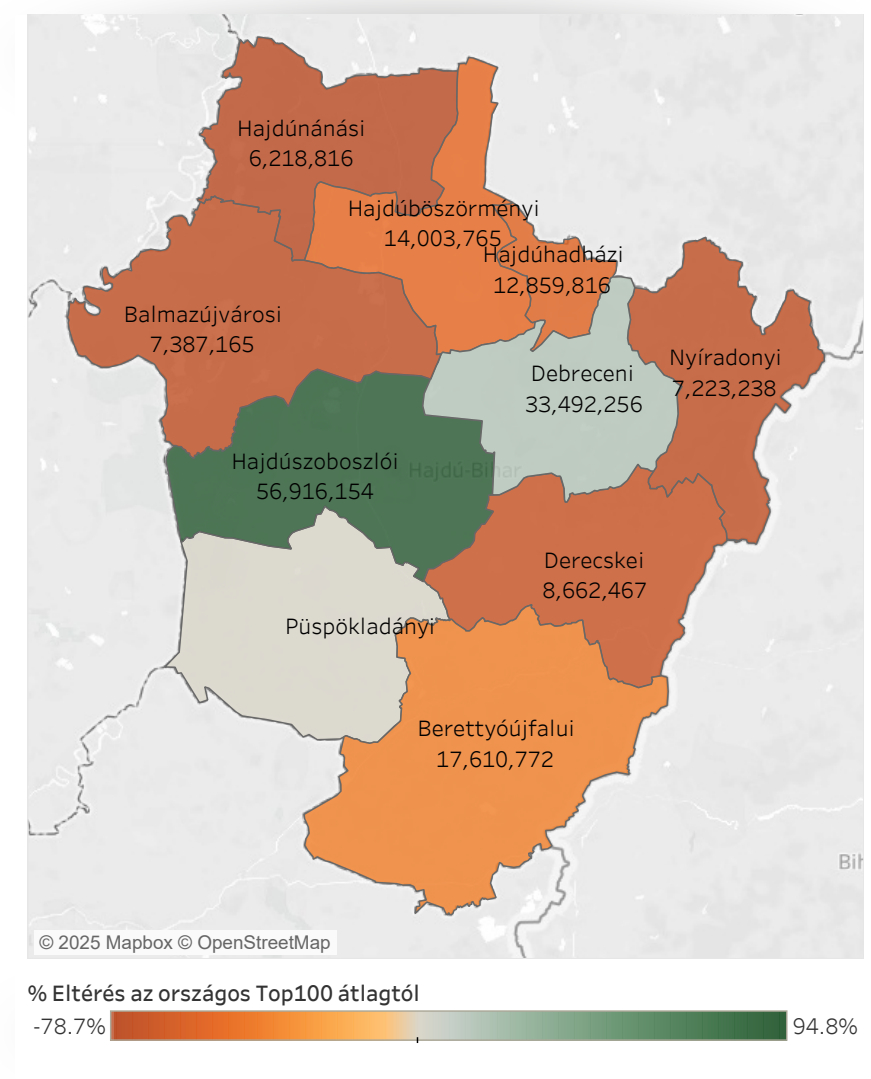
Hajdú-Bihar vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 34 milliárd Ft, ami nagyságrendileg megfelel az országos átlagnak.

Vármegyén belül a Hajdúszoboszlói (57 milliárd Ft) és Debreceni (33,5 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A járás legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Balmazújvárosi (7,4 milliárd Ft), Nyíradonyi (7,2 milliárd Ft) és a Hajdúnánási (6,2 milliárd Ft) járás. A térségek jelentős része 12-17 milliárd Ft között jegyzi az értékesítés nettó árbevételét.

35. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

36. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (32%) szintén az országos átlaghoz közelít. Az export aránya a Nyíradonyi (98%) és a Berettyóújfalui járásban (66%) a legmagasabb. A Hajdúböszörményi járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 0,5% (amennyiben nem vesszük figyelembe a Balmazújvárosi és Hajdúnánási járást, ahol nincs export tevékenysége a TOP100-hoz tartozó cégeknek).

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét változó mértékű a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Derecskei (0,78), Nyíradonyi (0,41) és Hajdúnánási (0,4) járás érte el, a többi járás 0,1-0,2 körüli értéket ért el. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Balmazújvárosi, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,07.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Hajdú-Bihar vármegyén belül a Hajdúnánási, Berettyóújfalui, Hajdúhadházi és Nyíradonyi járás esetében a legmagasabb (6,5, illetve 6 az utóbbi három esetében). A legjobban teljesítő járás a Balmazújvárosi, ahol 2 ez az érték – a többi járás esetében ez 4-4,3 között mozog. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók és az export aránya ellentétes irányba mozognak, tehát minél alacsonyabb az export aránya, a vállalkozások pénzügyi eredményei jellemzően jobbak.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Balmazújvárosi	2,00	90%	67%	72%	83%
Berettyóújfalui	6,00	20%	46%	44%	25%
Debreceni	4,33	52%	51%	54%	49%
Derecskei	4,00	60%	50%	67%	50%
Hajdúböszörményi	4,00	68%	46%	39%	67%
Hajdúhadházi	6,00	27%	33%	39%	39%
Hajdúnánási	6,50	15%	57%	42%	8%
Hajdúszoboszlói	4,00	56%	51%	56%	55%
Nyíradonyi	6,00	38%	50%	56%	17%

9. táblázat
Pénzügyi mutatók járásonként

HEVES VÁRMEGYE

Átlagos életkor

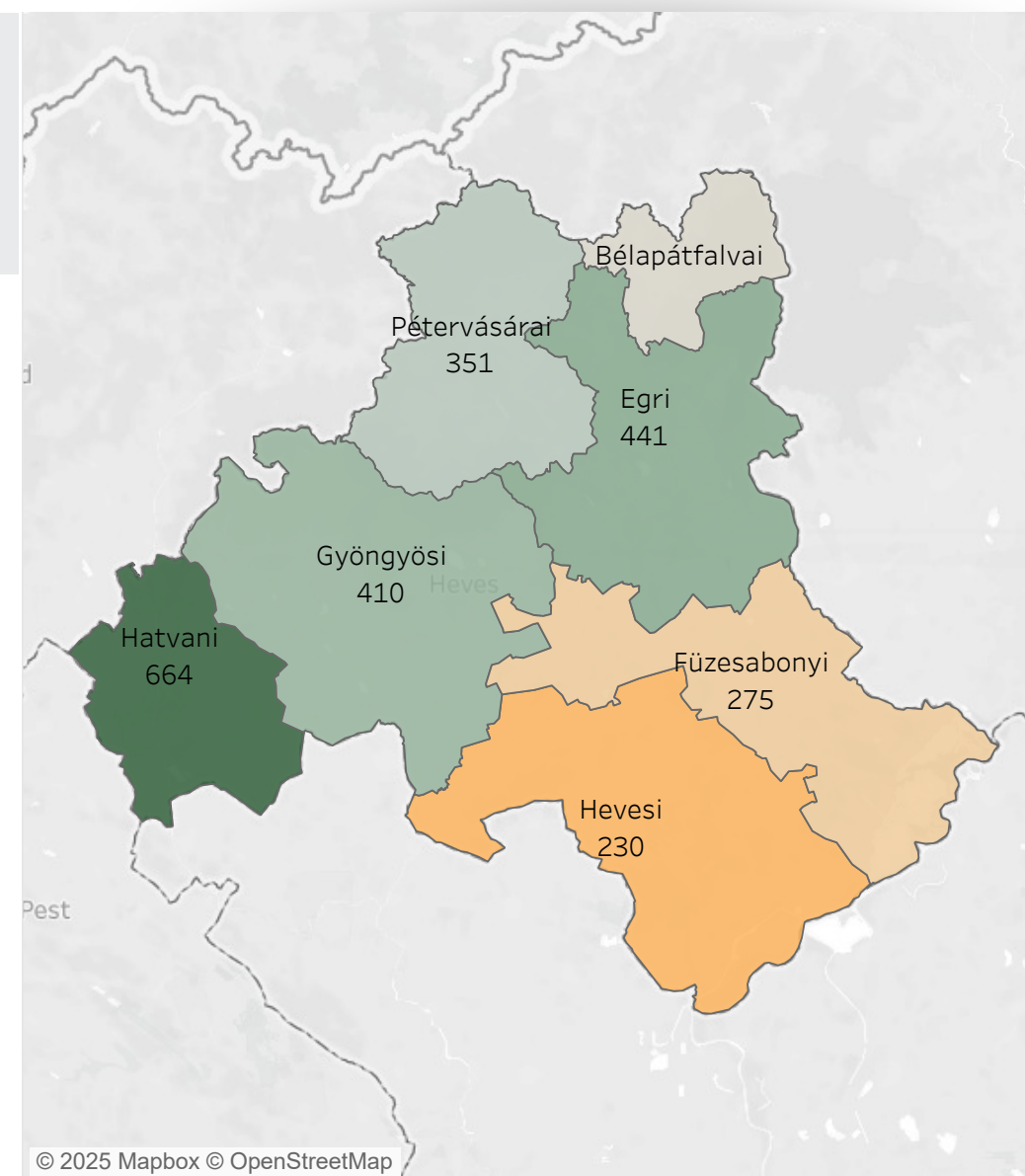
A vállalatok átlagos kora 24 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 11 év: a vállalatok átlagos életkora a Füzesabonyi járásban a legmagasabb (32 év), míg a Hatvani járásban ez 21 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 437 fő, 120 fővel magasabb, mint az országos átlag. A legnagyobb vállalatok a Hatvani (664 fő) és az Egri (441 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Füzesabonyi (275 fő) és a Hevesi (230 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 9,9 millió Ft, ami közel megegyezik az országos átlaggal. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Hatvani (10,7 millió Ft) és a Gyöngyösi járásé (10,7 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek, a járásokban jellemzően 9 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Pétervásárai (7 millió Ft) és a Füzesabonyi (6 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Foglalkoztatottak száma tekintetében fontos továbbá még a villamosenergia-, gáz-, hőellátás,

% Eltérés az országos Top100 átlagtól

-21.7% 125.8%

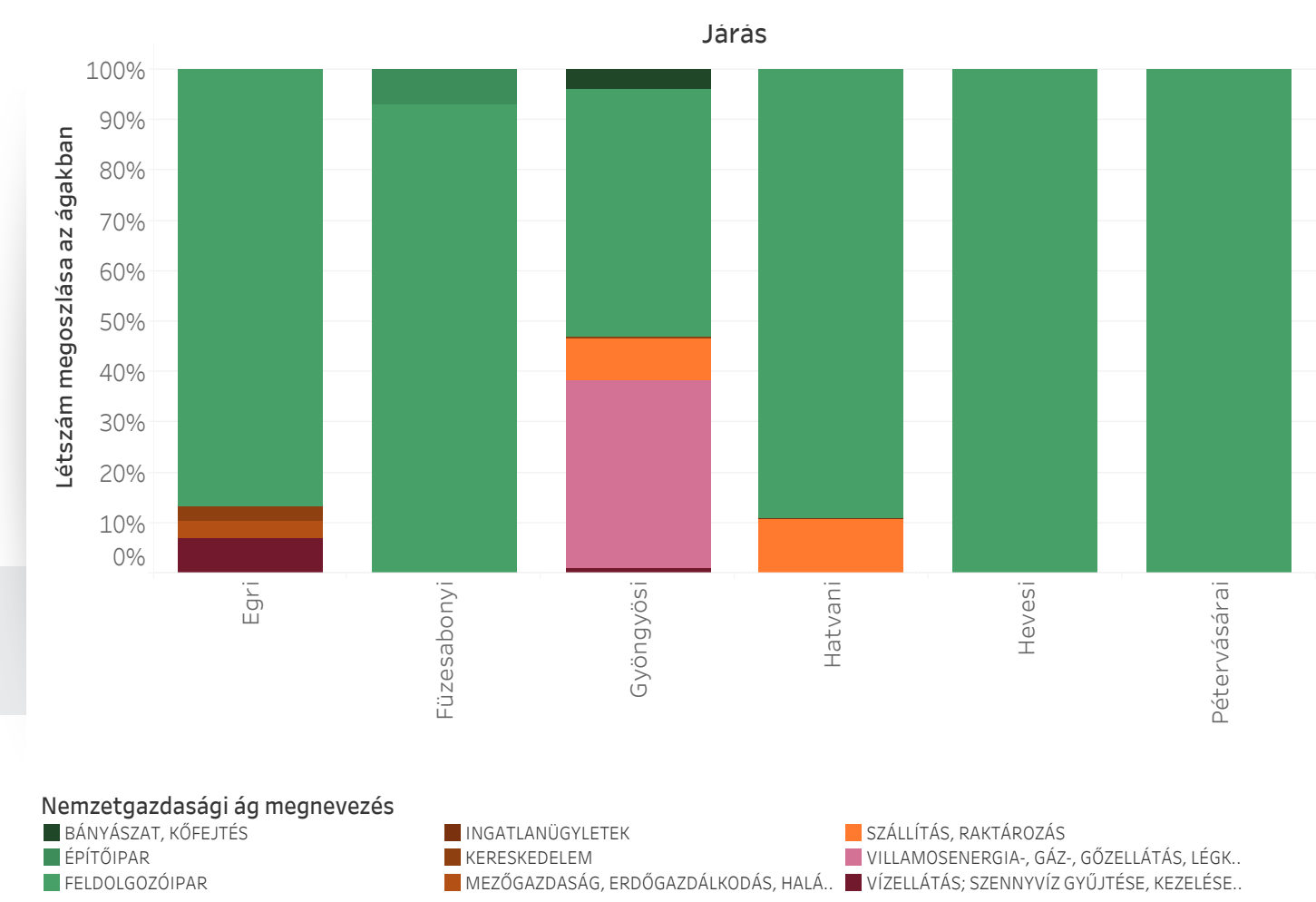
37. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

légkondicionálás, amely a Gyöngyösi járásban van jelen és a szállítás, raktározás, amely a Hatvani és Gyöngyösi járásban van jelen.

Értékesítés nettó árbevétele

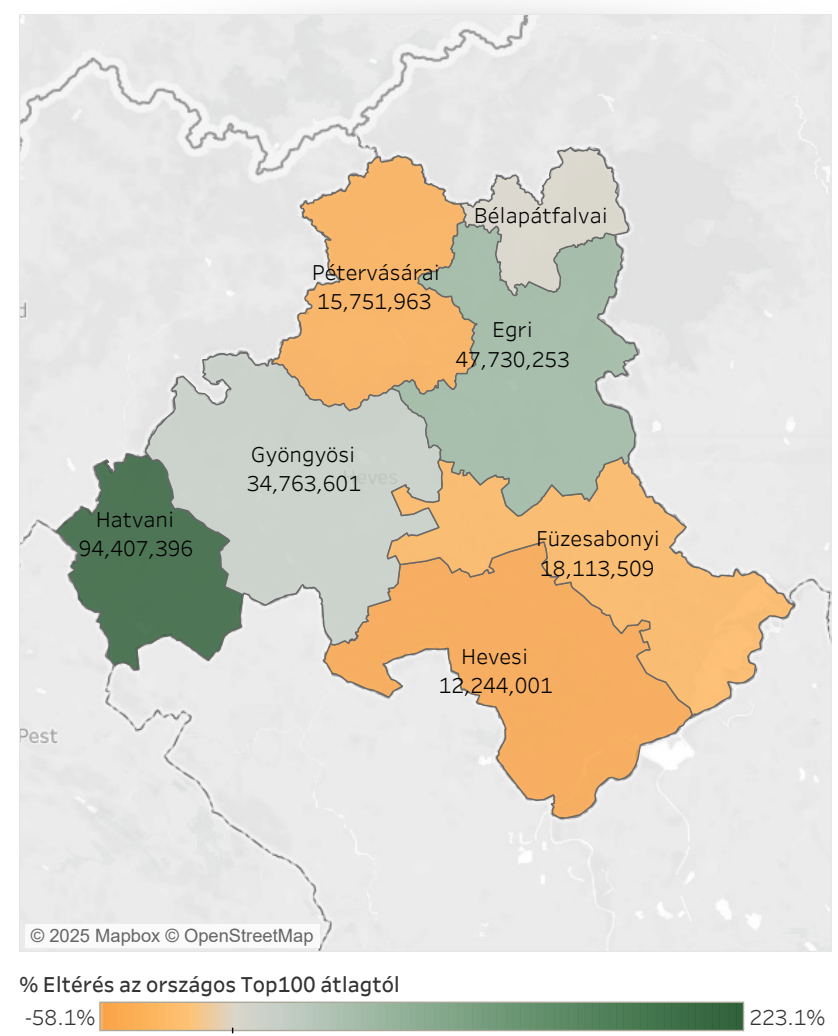
Heves vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 47 milliárd Ft, ami 15 milliárd Ft-tal magasabb, mint az országos átlag.

Vármegyén belül a Hatvani (94,4 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A járás legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Füzesabonyi (18 milliárd Ft), Pétervásárai (15,5 milliárd Ft) és a Hevesi (12 milliárd Ft) járás.

38. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

39. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (46%) 11 százalékponttal magasabb, mint az országos átlag, így a negyedik legnagyobb exportőr a vármegyében működő TOP100 vállalat. Az export aránya a Pétervásárai (95%) és a Hevesi járásban (88%) a legmagasabb. A Füzesabonyi járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 9,7%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét változó mértékű a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Hevesi (0,73) járás érte el, a többi járás 0,3-0,2 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás az Egri, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,18.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Heves vármegyén belül a Hevesi és Pétervásárai járás esetében a legmagasabb (6,5, és 5,5). A legjobban teljesítő járás a Gyöngyösi, ahol 3,9 ez az érték – a többi járás esetében ez 4-5 között mozog. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók több egyéb, leíró mutatóval is kapcsolatot mutatnak: egyenesen arányosak a cégek számával, a nettó árbevéttel és a létszámmal. Ezzel szemben fordított irányban mozognak az export arányával és a vállalkozások életkorával és a közösségi média jelenléttel.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Egri	4,61	48%	51%	51%	46%
Füzesabonyi	4,50	70%	38%	36%	58%
Gyöngyösi	3,92	57%	53%	55%	62%
Hatvani	4,40	57%	42%	45%	58%
Hevesi	6,50	35%	21%	28%	42%
Pétervásárai	5,50	35%	29%	42%	58%

10. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

JÁSZ-NAGYKUN- SZOLNOK VÁRMEGYE

Átlagos életkor

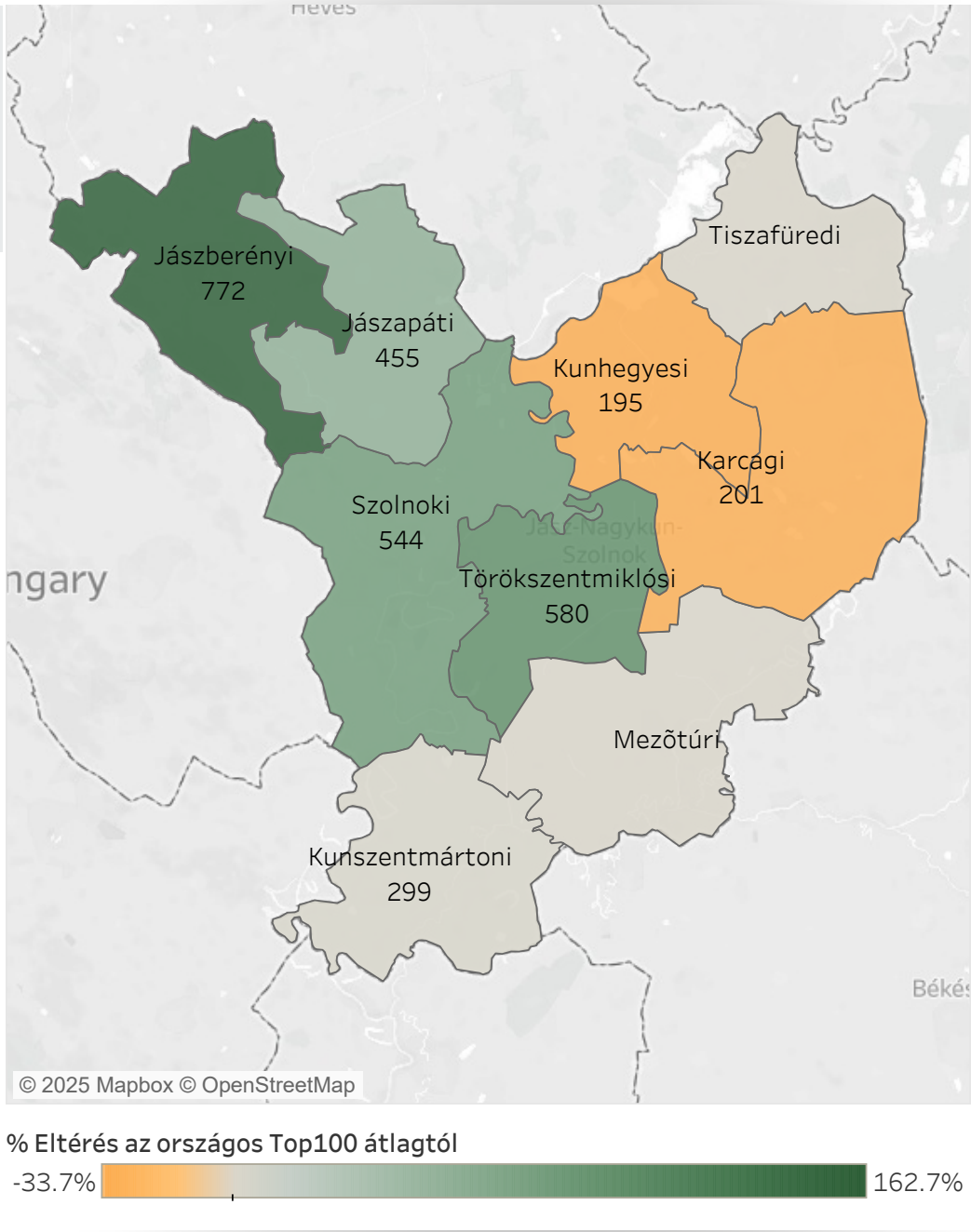
A vállalatok átlagos kora 25 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 15 év: a vállalatok átlagos életkora a Kunhegyesi járásban a legmagasabb (33 év), míg a Karcagi járásban ez 18 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 567 fő, 248 fővel magasabb, mint az országos átlag. A legnagyobb vállalatok a Jászberényi (664 fő) és a Törökszentmiklósi (580 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Karcagi (201 fő) és a Kunhegyesi (195 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 8,3 millió Ft, ami 1,6 millió Ft-tal marad el az országos átlagtól. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Törökszentmiklósi (10,5 millió Ft) és a Karcagi járásé (9,3 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek, a járásokban jellemzően 7–8 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Kunhegyesi (4,6 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – a Jászapáti járás kivételével valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Foglalkoztatottak száma tekintetében fontos továbbá még a kereskedelem, amely a 7 járás közül 4-ben van jelen és a TOP100 vállalat körében a második legnagyobb

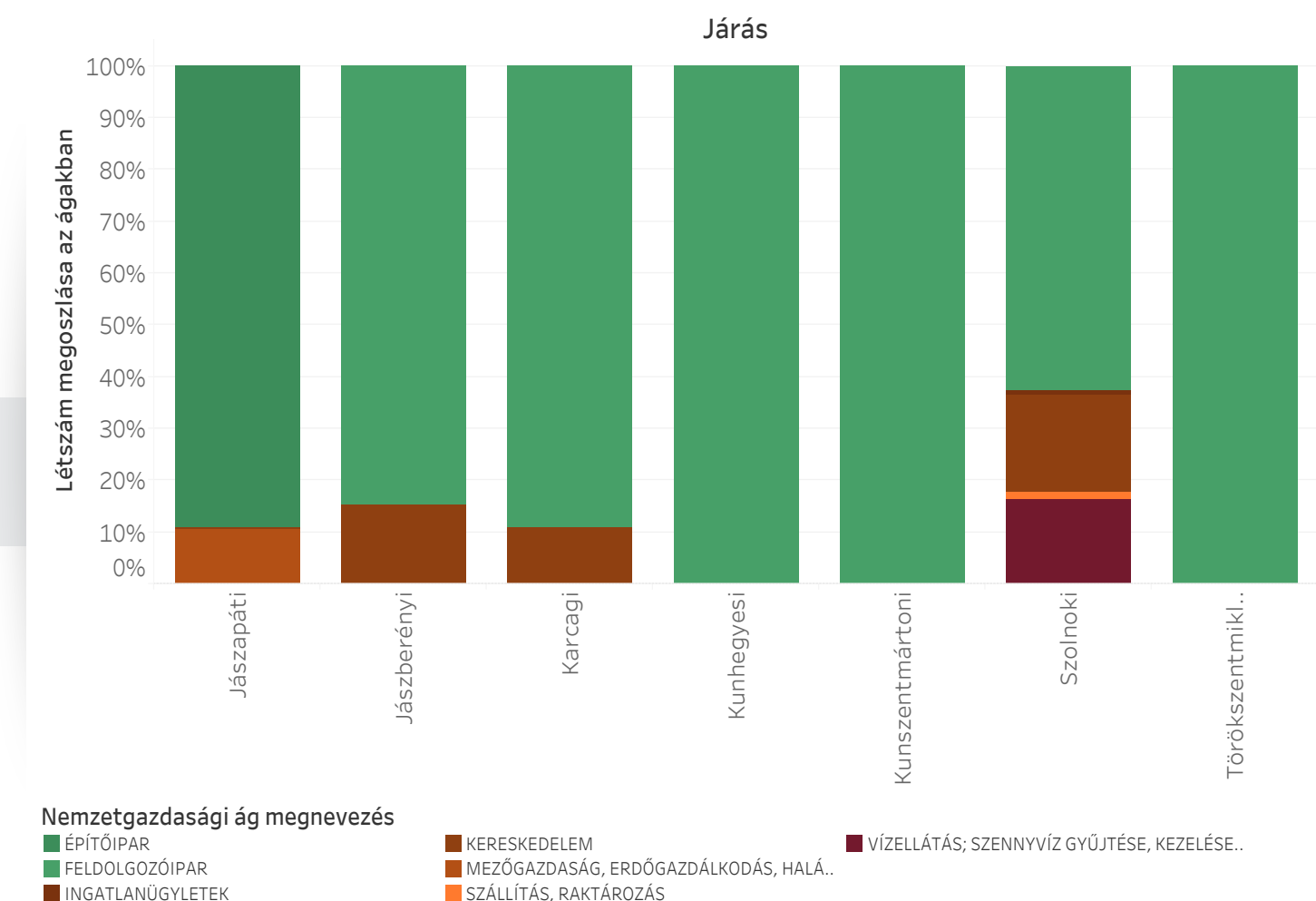
40. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

foglalkoztató (azonban fontos megjegyezni, hogy hatodannyi foglalkoztatott dolgozik ebben az ágazatban, mint a feldolgozóiparban).

Értékesítés nettó árbevétele

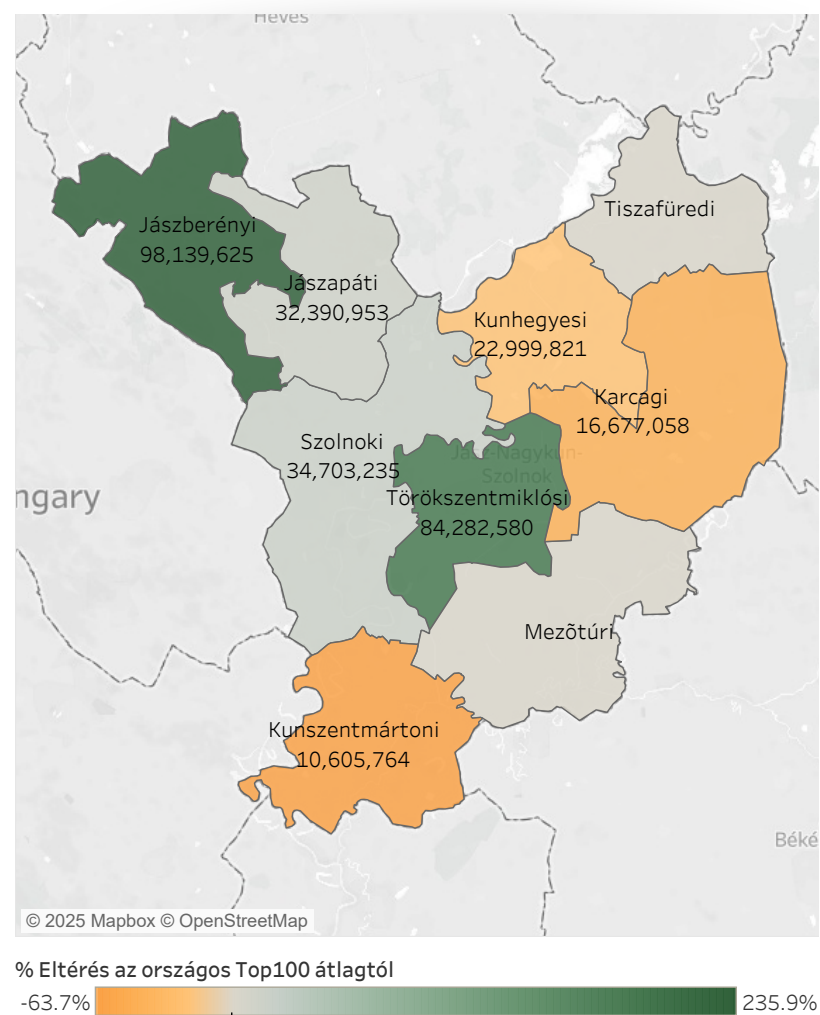
Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 55 milliárd Ft, ami 22 milliárd Ft-tal magasabb, mint az országos átlag.

Vármegyén belül a Jászberényi (98 milliárd Ft) és a Törökszentmiklósi (84 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A vármegye legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Karcagi (16,7 milliárd Ft) és a Kunszentmártoni (10,6 milliárd Ft) járás – a vármegye többi járása 35 és 23 milliárd Ft között teljesít.

41. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

42. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (49%) 13 százalékponttal magasabb, mint az országos átlag, így a harmadik legnagyobb exportőr a vármegyében működő TOP100 vállalat. Az export aránya a Törökszentmiklósi (87%) és a Kunszentmártoni járásban (63%) a legmagasabb. A Kunhegyesi járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 42,5% (amennyiben nem vesszük figyelembe a Jászapáti járást, ahol nincs export tevékenysége a TOP100-hoz tartozó cégeknek).

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

A közösségi média jelenlét alacsony mértékű a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Jászberényi (0,29) járás érte el, a többi járás 0,2 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Kunszentmártoni és Jászapáti, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0.

Pénzügyi mutatók

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Jász-Nagykun-Szolnok vármegyén belül a Jászapáti és Kunhegyesi járás esetében a legmagasabb (6,3, és 6). A legjobban teljesítő járás a Jászberényi, ahol 4,9 ez az érték – a többi járás esetében ez 4-5 között mozog. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók több egyéb, leíró mutatóval is kapcsolatot mutatnak: egyenesen arányosak a cégek értékesítési nettó árbevételeivel, az export arányával és a személyi jellegű ráfordítással.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Jászapáti	6,33	17%	50%	34%	33%
Jászberényi	4,93	44%	47%	51%	40%
Karcagi	5,25	53%	42%	32%	42%
Kunhegyesi	6,00	20%	42%	50%	17%
Kunszentmártoni	5,50	35%	33%	31%	58%
Szolnoki	5,44	28%	47%	48%	39%
Törökszentmiklósi	5,00	49%	46%	28%	50%

11. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYE

Átlagos életkor

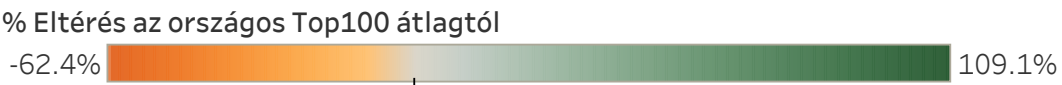
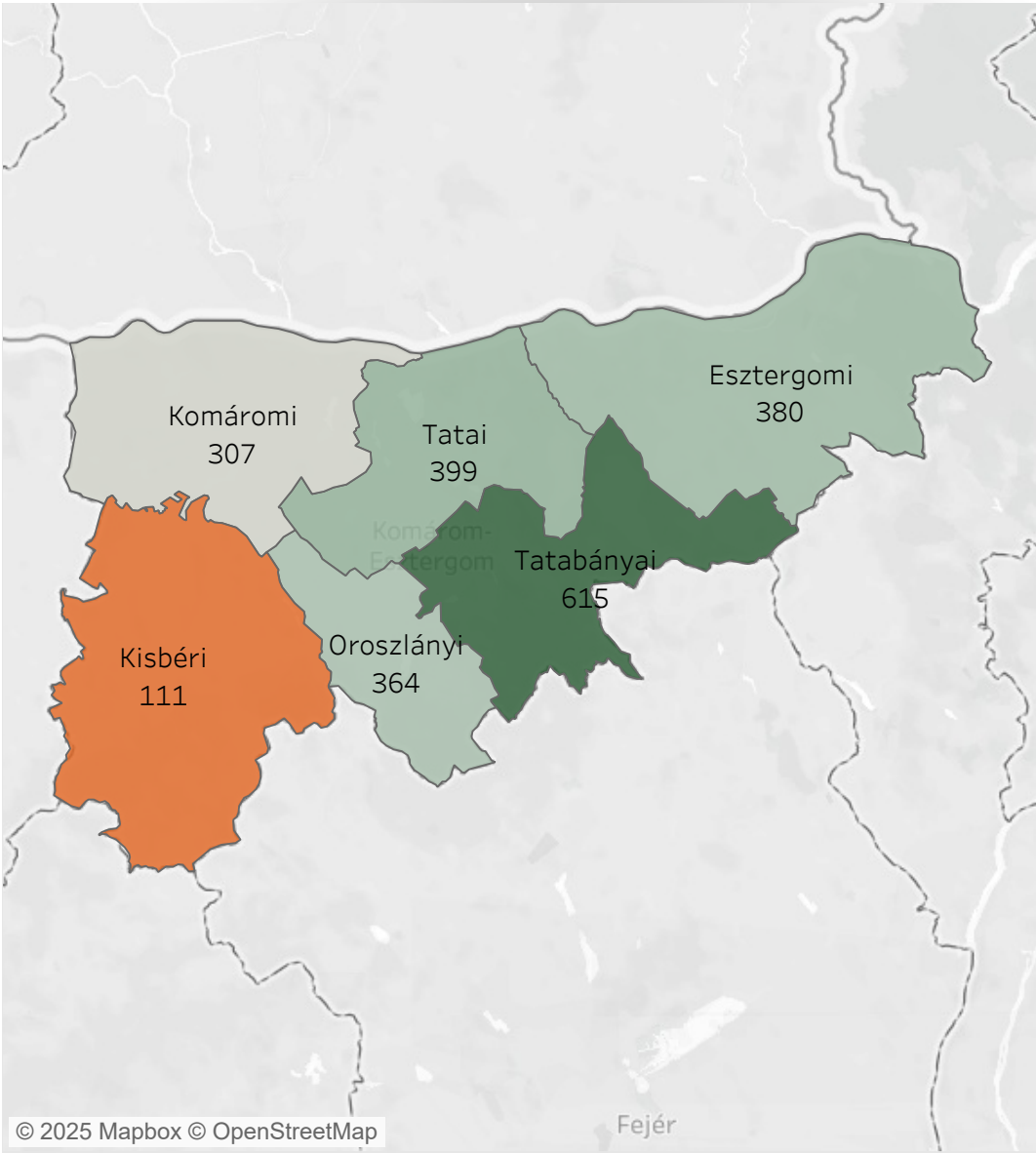
A vállalatok átlagos kora 23 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 11 év: a vállalatok átlagos életkora az Esztergomi járásban a legmagasabb (27 év), míg a Kisbéri járásban ez 16 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 411 fő, 92 fővel magasabb, mint az országos átlag. A legnagyobb vállalatok a Tatabányai (615 fő) és a Tatai (399 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Komáromi (307 fő) és a Kisbéri (111 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 11,3 millió Ft, ami 1,4 millió Ft-tal magasabb az országos átlaghoz képest. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Komáromi (13 millió Ft) és a Tatai járásé (10,8 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek, a járásokban jellemzően 9 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Kisbéri (8,6 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Területi elterjedtség tekintetében fontos továbbá még a kereskedelem, amely mind a 6 járásban jelen van – azonban fontos megjegyezni, hogy

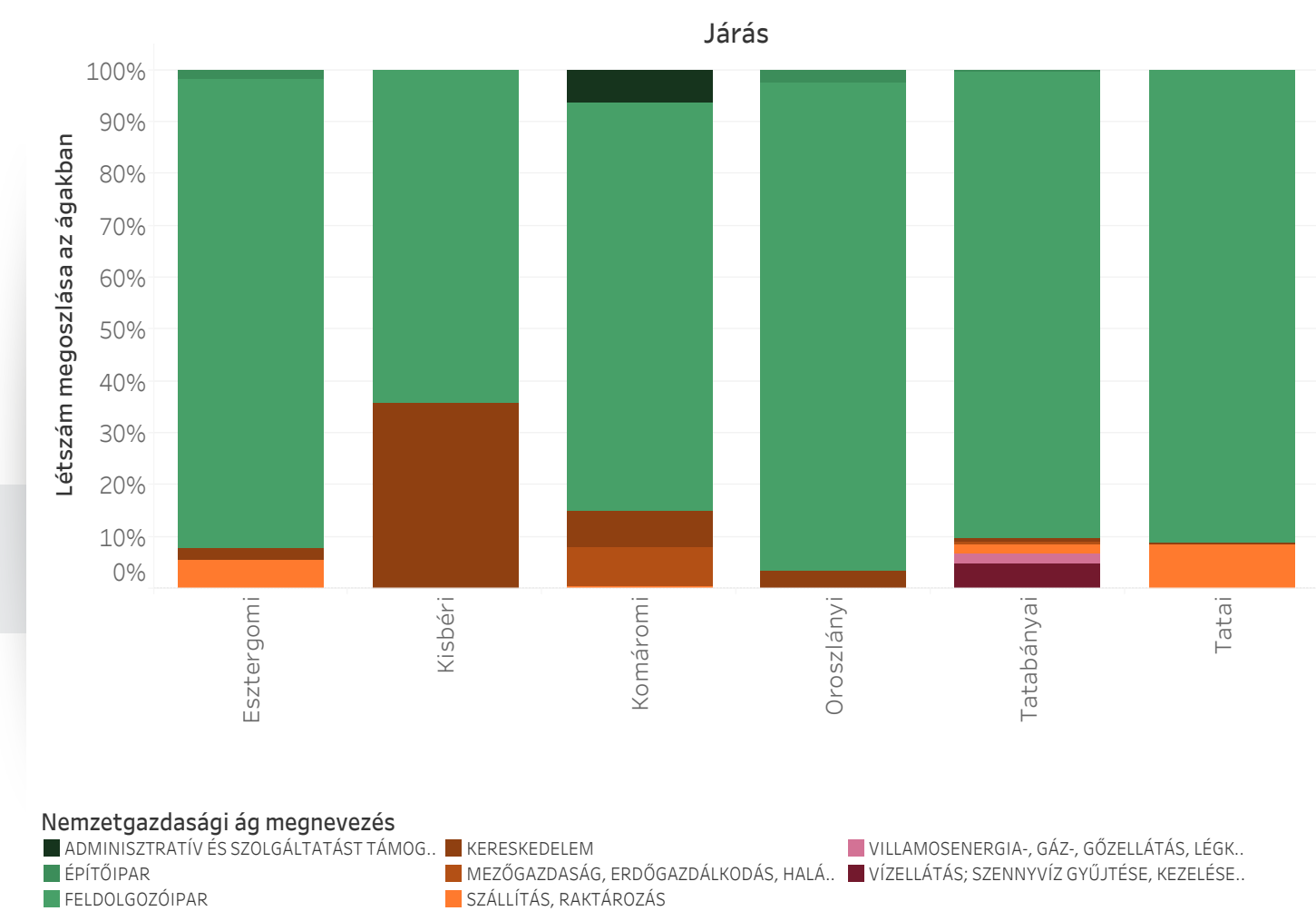
43. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

foglalkoztatottak száma szempontjából jelentősen elmarad a feldolgozóipartól.

Értékesítés nettó árbevétele

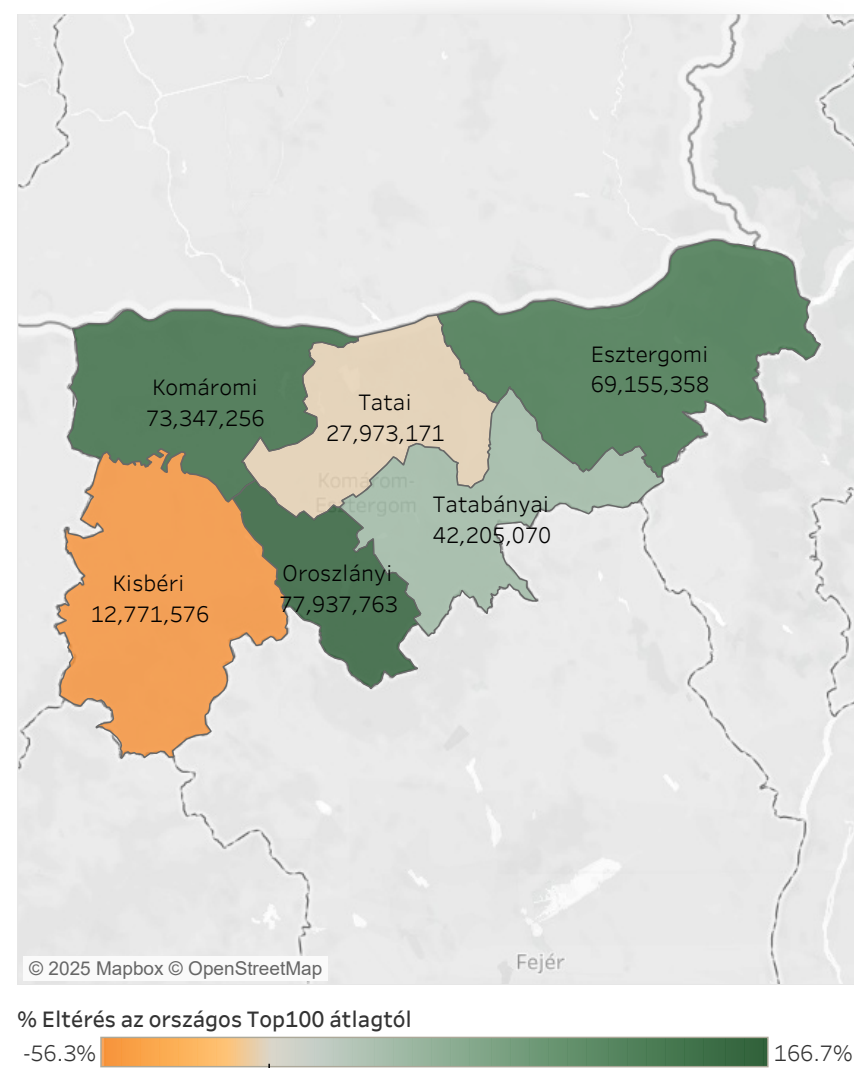
Komárom-Esztergom vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 59 milliárd Ft, így országosan a második helyen áll ebből a szempontból.

Vármegyén belül az Oroszlányi (78 milliárd Ft) és a Komáromi (73 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A járás legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Tatai (28 mil- liárd Ft) és a Kisbéri (12,7 milliárd Ft) járás.

44. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

45. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (45%) 10 százalékponttal magasabb, mint az országos átlag, így az ötödik legnagyobb exportőr a vármegyében működő TOP100 vállalat. Az export aránya a Tatai (72%) és az Oroszlányi járásban (55,4%) a legmagasabb. A Kisbéri járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 22,9%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét változó mértékű a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Tatai (0,55) és Oroszlányi (0,52) járás érte el, a többi járás 0,3 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Komáromi, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,25.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Komárom-Esztergom vármegyén belül az Oroszlányi és Tatai járás esetében a legmagasabb (5,8-5,8). A legjobban teljesítő járás az Esztergomi és a Kisbéri, ahol 4,1 és 3 ez az érték. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók egyenesen arányosak az export arányával.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Esztergomi	4,12	55%	50%	51%	58%
Kisbéri	3,00	70%	54%	58%	79%
Komáromi	4,94	43%	46%	50%	45%
Oroszlányi	5,80	44%	33%	38%	33%
Tatabányai	4,39	53%	50%	53%	49%
Tatai	5,80	20%	42%	48%	33%

12. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

NÓGRÁD VÁRMEGYE

60

Átlagos életkor

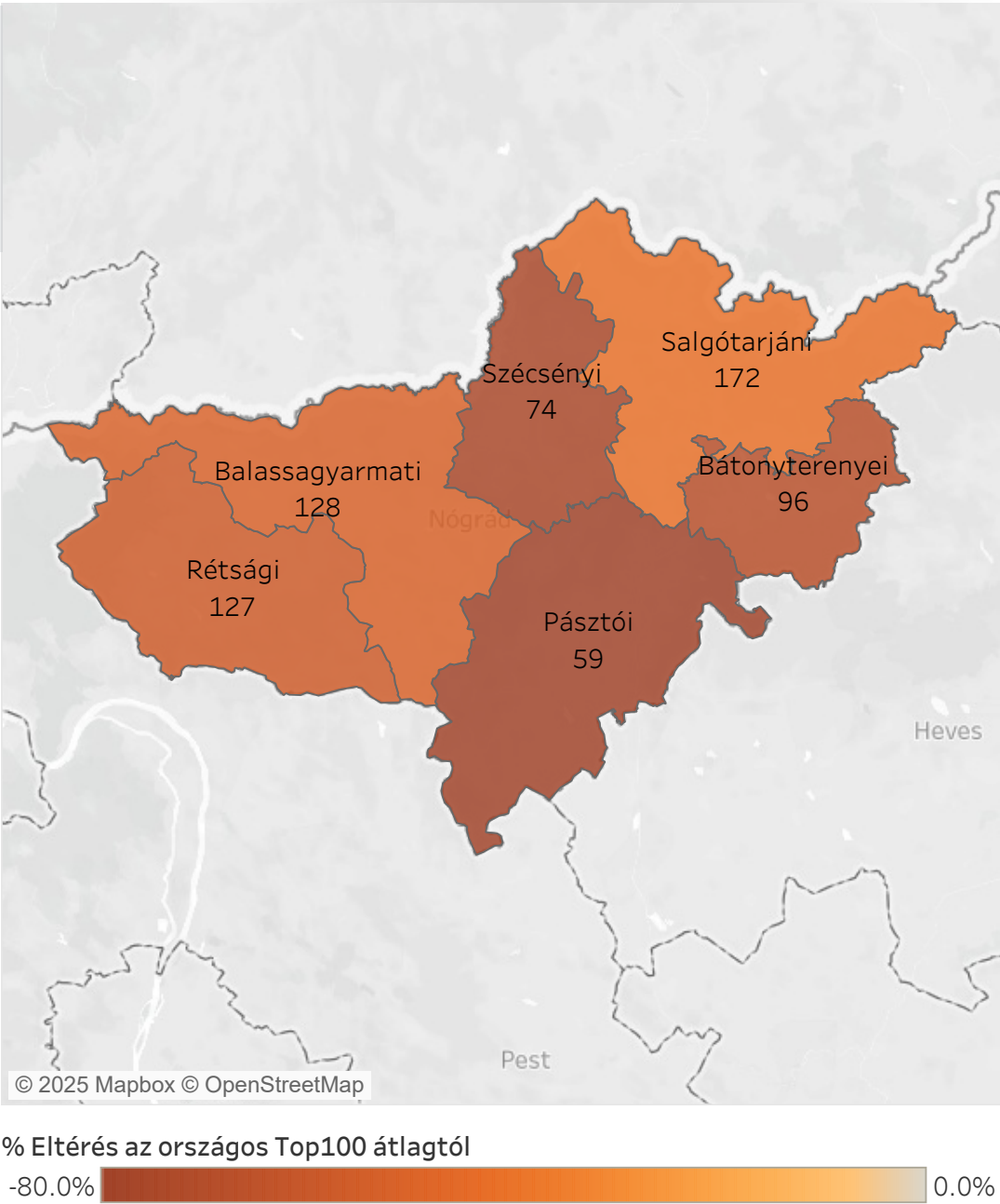
A vállalatok átlagos kora 21 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 13 év: a vállalatok átlagos életkora a Bátor-nyterenyi járásban a legmagasabb (32 év), míg a Rétsági járásban ez 19 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 120 fő, ami a legalacsonyabb az országban, 92 fővel alacsonyabb, mint az országos átlag. A legnagyobb vállalatok a Salgótarjáni (172 fő) és a Balassagyarmati (128 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Szécsényi (74 fő) és a Pásztói (59 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 7,7 millió Ft, ami 2 millió Ft-tal marad el az országos átlagtól, így a második legalacsonyabb az országban. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Balassagyarmati (9,5 millió Ft) és a Bátor-nyterenyi járásé (8,6 millió Ft) –a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek, a járásokban jellemzően 6–7 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Szécsényi (5,2 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – a Pásztói járás kivételével valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók.

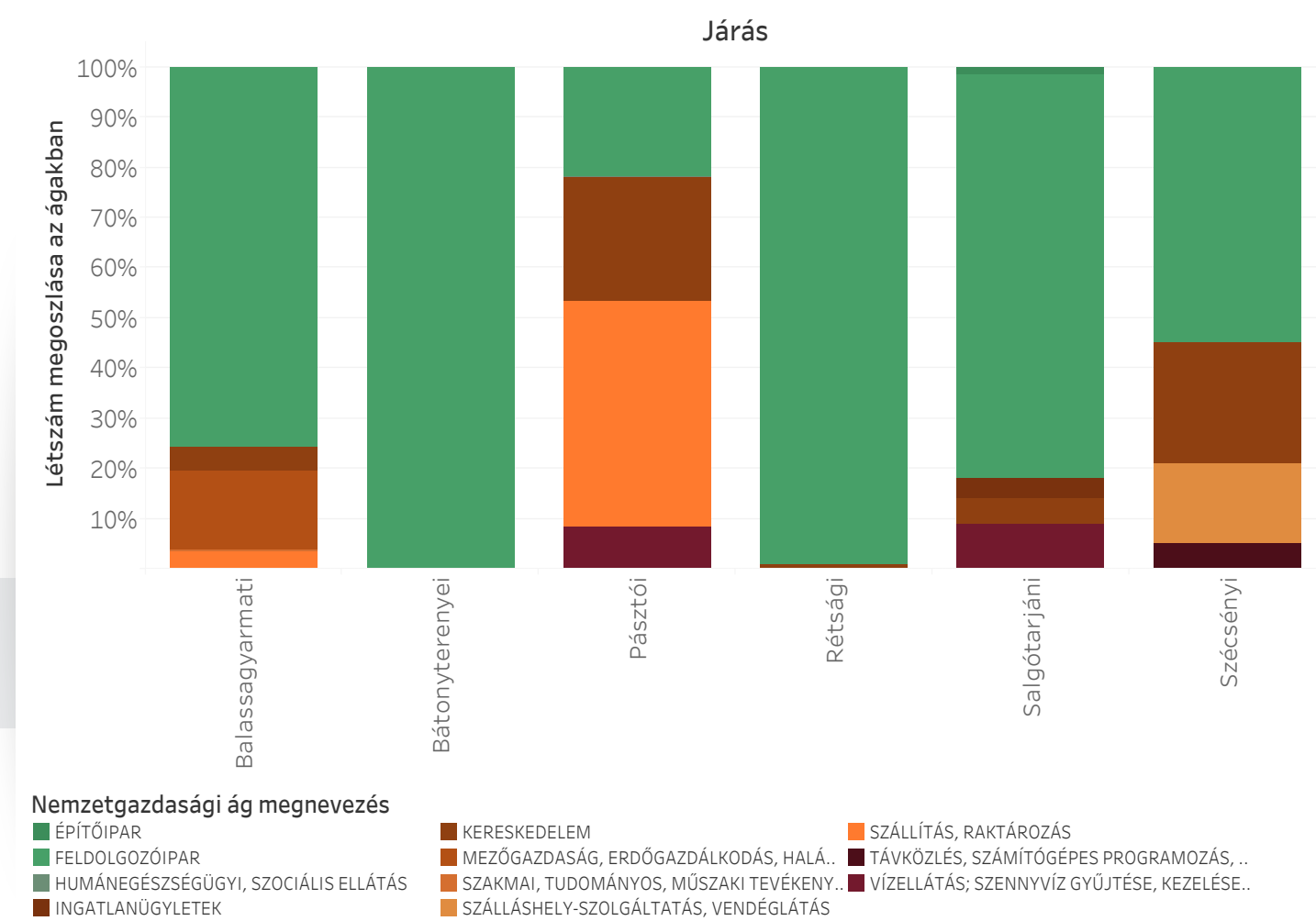

46. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

Értékesítés nettó árbevétele

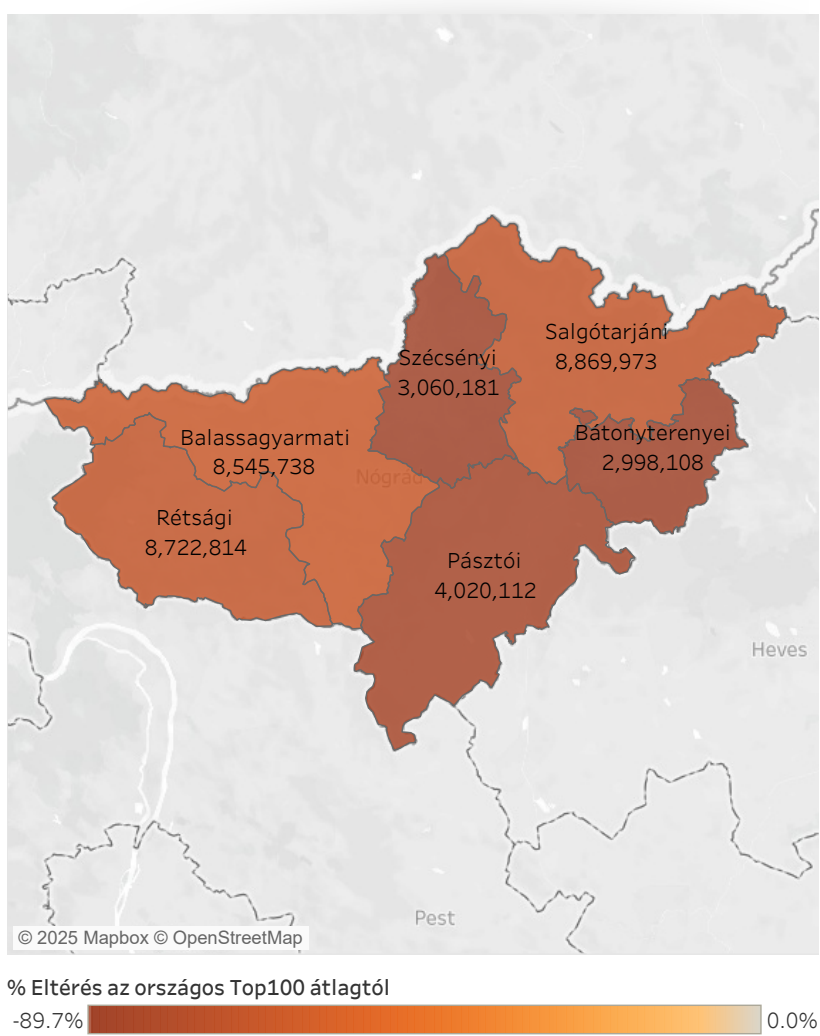
Nógrád vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 7 milliárd Ft, ami a vármegyék közül a legalacsonyabb.

Vármegyén belül három járás 8 milliárd Ft feletti árbevétellel rendelkezik: a Salgótarjáni, Rétsági és a Balassagyarmati – míg három 5 milliárd Ft alatt: a Pásztói, Szécsényi és a Bátorterenyei.

47. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

48. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (55,8%) a legmagasabb a vármegyében működő TOP100 vállalat körében. Az export aránya minden esetben eléri a 30%-ot, a legnagyobb a Bátorterenyei (91%), Rétsági (72%) és a Balassagyarmati (60%) járásban.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét alacsony mértékű a vármegyében: egyik járásban sem éri el a 0,5 pontot. A legmagasabb pontszámot a Szécsényi járás érte el (0,45), míg a Bátonyterenyei és Salgótarjáni járás nem éri el a 0,1 pontot sem.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Nógrád vármegyén belül a Salgótarjáni és Bátonyterenyei járás esetében a legmagasabb (5,9, és 5,5). A legjobban teljesítő járás a Pásztói, ahol 3,6 ez az érték – a többi járás esetében ez 4-5 között mozog. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók több egyéb, leíró mutatóval is kapcsolatot mutatnak: egyenesen arányosak a cégek közösségi média jelenlétével, illetve ellentétesen mozognak a vállalatok létszámával és életkorával.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Balassagyarmati	5,08	44%	42%	46%	45%
Bátonyterenyei	5,50	35%	25%	36%	58%
Pásztó	3,63	63%	49%	63%	56%
Rétsági	4,40	51%	39%	47%	63%
Salgótarjáni	5,91	25%	39%	45%	42%
Szécsényi	4,20	56%	50%	56%	50%

13. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

SOMOGY VÁRMEGYE

Átlagos életkor

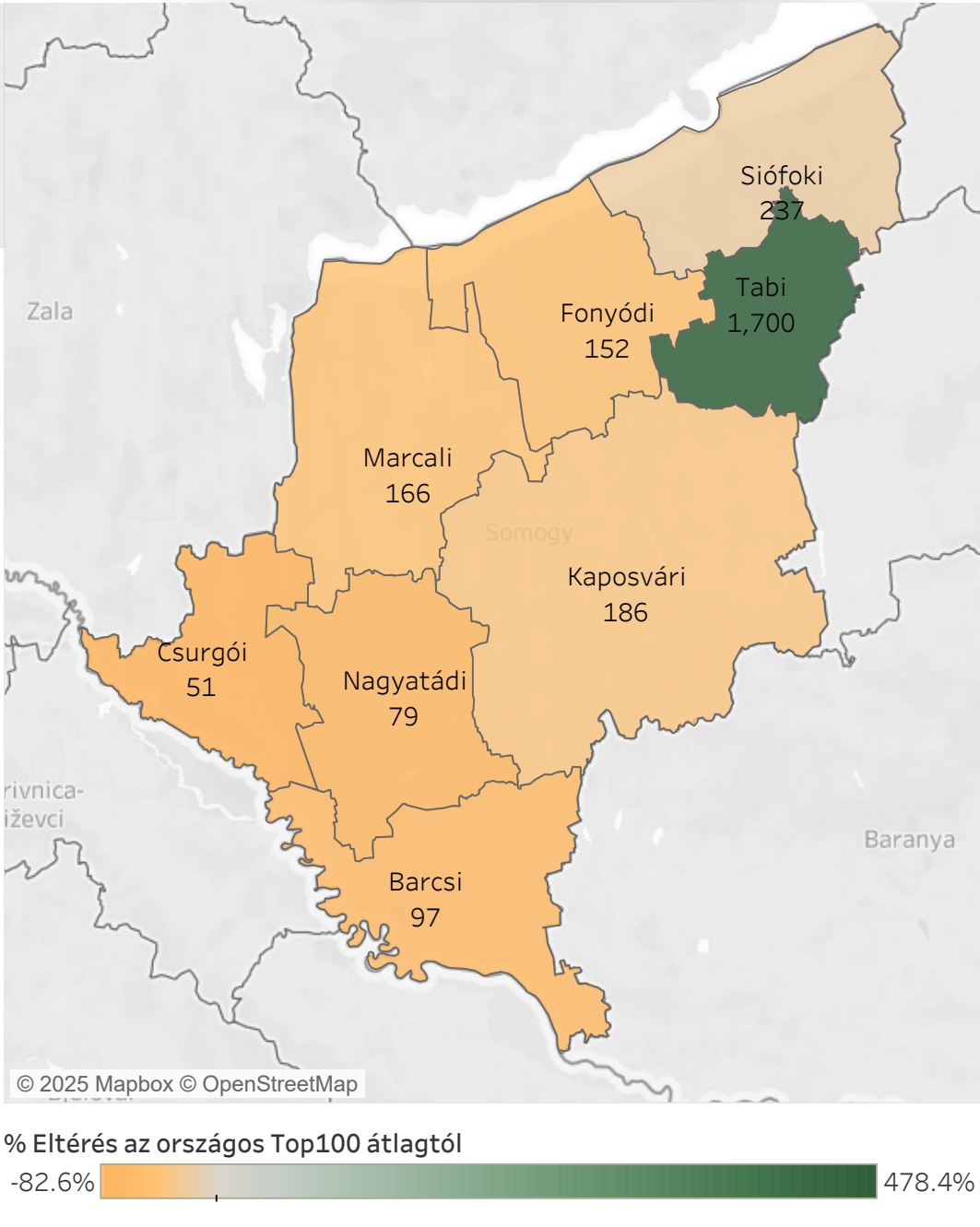
A vállalatok átlagos kora 24 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 17 év: a vállalatok átlagos életkora a Tabi járásban a legmagasabb (31 év), míg a Csurgói járásban ez 14 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 246 fő, 73 fővel alacsonyabb, mint az országos átlag. A legnagyobb vállalatok a Tabi (1700 fő) és a Siófoki (237 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Nagyatádi (79 fő) és a Csurgói (51 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 8,1 millió Ft, ami 1,8 millió Ft-tal marad el az országos átlagtól. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Nagyatádi (9 millió Ft) és a Tabi járásé (8,6 millió Ft) –a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek, a járásokban jellemzően 8 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Barcsi (6 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve a Siófoki, Fonyódi és Csurgói járás kivételével (a Siófoki járás esetében a vízellátás, a Fonyódi járásban a kereskedelem, a Csurgói járásban pedig a mezőgazdaság markánsabb) valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Foglalkoztatottak száma tekintetében fontos továbbá még a vízellá-

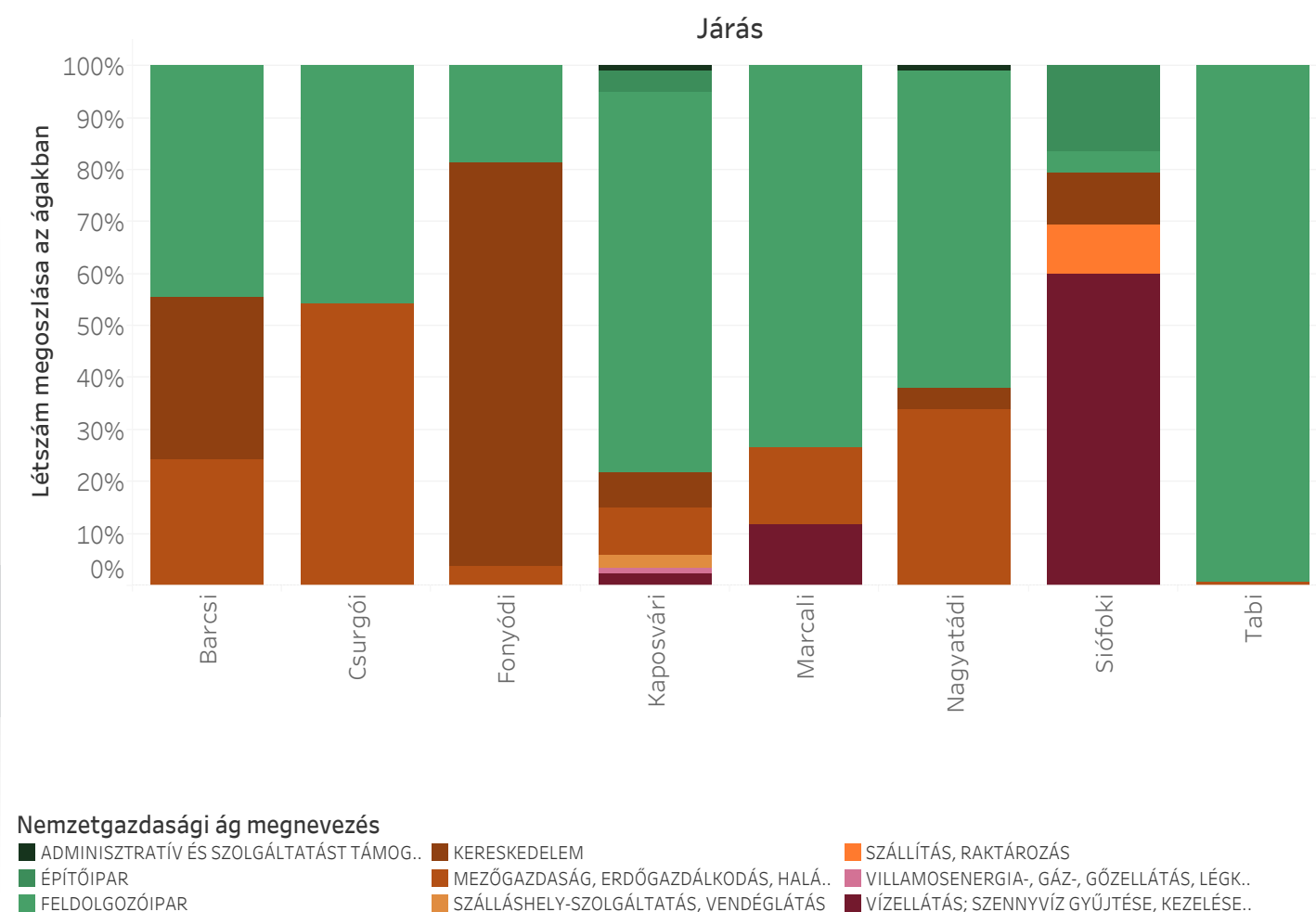
49. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

tás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyezésmentesítés, amely a második legnagyobb foglalkoztató (azonban fontos megjegyezni, hogy hatod annyi foglalkoztatott dolgozik ebben az ágazatban, mint a feldolgozóiparban).

Értékesítés nettó árbevétele

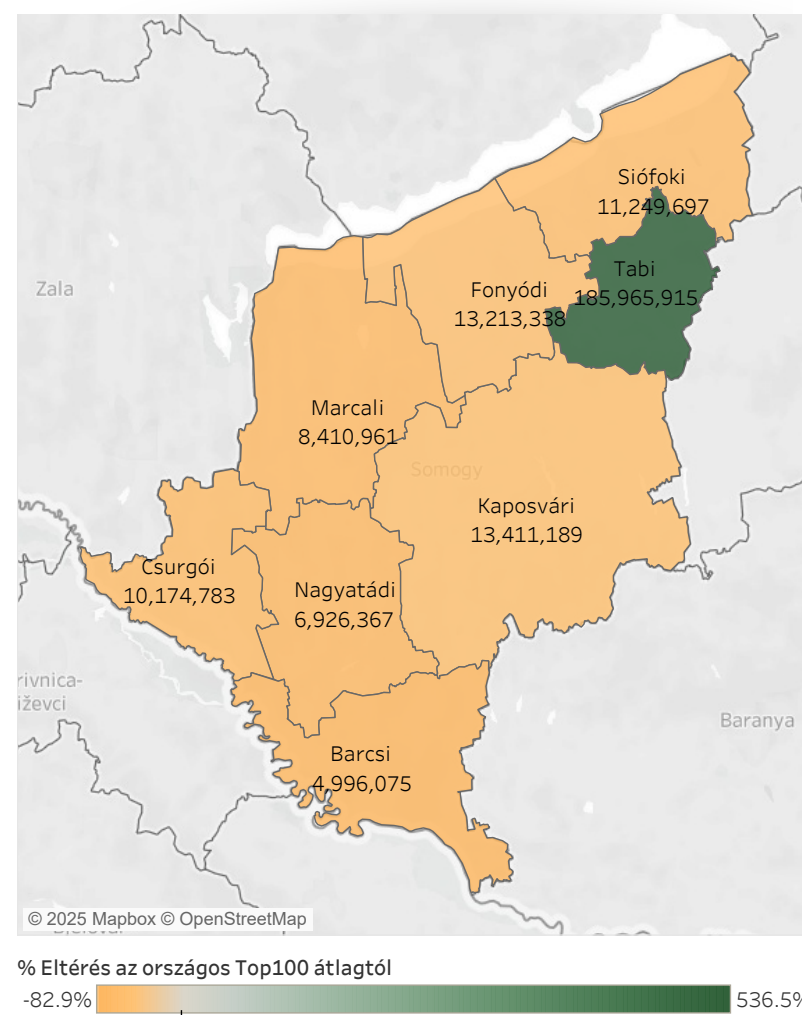
Somogy vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 19,8 milliárd Ft, ami 13 milliárd Ft-tal kevesebb, mint az országos átlag.

Vármegyén belül a Tabi (185 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A vármegye vállalkozásai ennél jellemzően jóval alacsonyabb nettó árbevétellel rendelkeznek (10-13 milliárd) – a legalacsonyabbal pedig a Nagyatádi (6,9 milliárd Ft) és a Barcsi (4,9 milliárd Ft) járás.

50. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

51. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (30%) 5 százalékponttal alacsonyabb, mint az országos átlag. Az export aránya a Tabi (59%) és a Kaposvári járásban (38,8%) a legmagasabb. A Csurgói és Siófoki járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 2,2 és 1,6%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét alacsony mértékű a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Fonyódi (0,34) járás érte el, a többi járás 0,2 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Tabi, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,03.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Somogy vármegyén belül a Marcali és Fonyódi járás esetében a legmagasabb (5,4-5,4). A legjobban teljesítő járás a Csurgói, ahol 3,6 ez az érték – a többi járás esetében ez 4-5 között mozog. Érdeklenség és további kutatás tárgya lehet, hogy az alapmutatók és a pénzügyi mutatók között nincs kapcsolat a vármegyei vállalatok között.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járas	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Barcsi	4,40	54%	48%	43%	60%
Csurgói	3,67	70%	39%	54%	72%
Fonyódi	5,40	30%	43%	49%	37%
Kaposvári	4,53	48%	51%	50%	50%
Marcali	5,43	49%	37%	44%	31%
Nagyatádi	5,00	49%	51%	48%	35%
Siófoki	4,38	58%	54%	49%	53%
Tabi	5,00	33%	52%	50%	38%

14. táblázat
Pénzügyi mutatók járásonként

SZABOLCS-SZATMÁR- BEREG VÁRMEGYE

Átlagos életkor

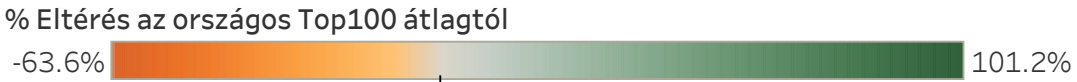
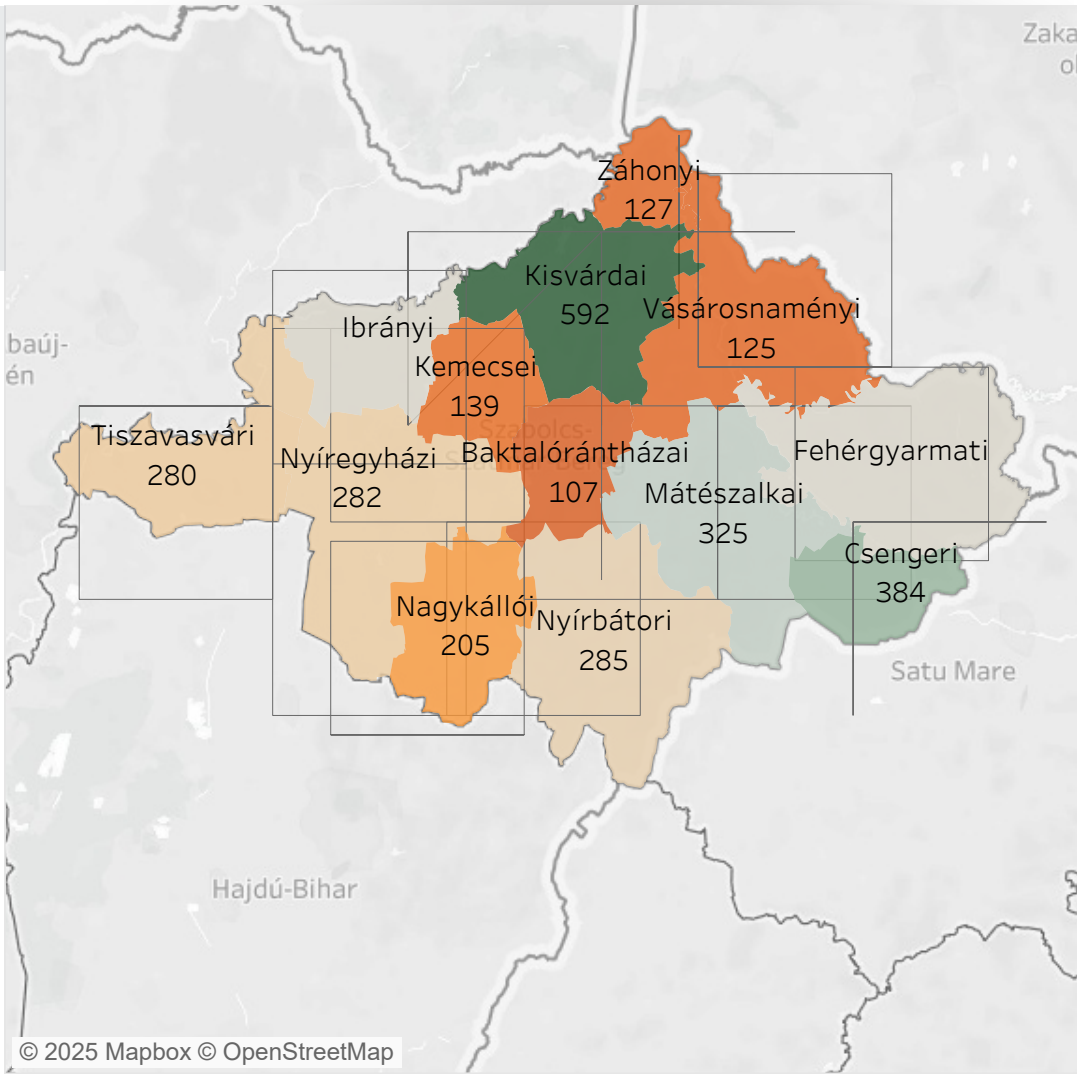
A vállalatok átlagos kora 25 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 16 év: a vállalatok átlagos életkora a Vásárosnaményi járásban a legmagasabb (23 év), míg a Baktalórántházai járásban ez 16 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 290 fő, 30 fővel magasabb, mint az országos átlag. A legnagyobb vállalatok a Kisvárdai (592 fő) és a Csengeri (384 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Vásárosnaményi (125 fő) és a Baktalórántházai (107 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 7,8 millió Ft, ami 2 millió Ft-tal marad el az országos átlagtól, így a harmadik legalacsonyabb a vármegye között. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Kemecsei (9 millió Ft) és a Tiszavasvári járásé (8 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek, a járásokban jellemzően 7-8 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, azonban két járásban nem éri el a 6 millió Ft-ot sem: a Csengeri, Kisvárdai járásban.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – a Záhonyi járás kivételével valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve a Tiszavasvári járás (ahol a szállítás, raktározás a legnagyobb foglalkoztató) kivételével valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek

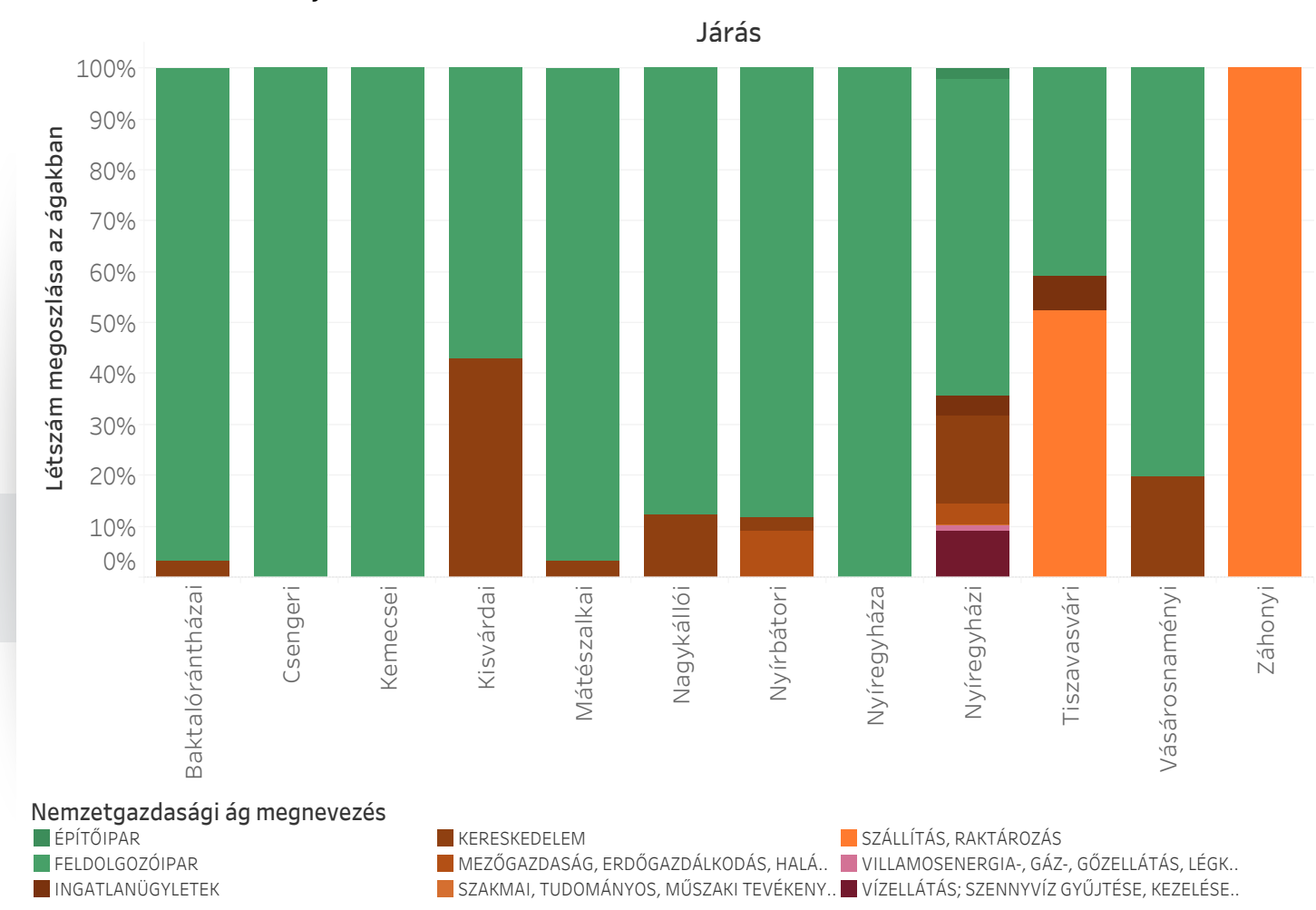
52. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

ki a legnagyobb foglalkoztatók. Foglalkoztatottak száma tekintetében fontos továbbá még a kereskedelem, amely a 12 járás közül 7-ben van jelen és a TOP100 vállalat körében a második legnagyobb foglalkoztató (azonban fontos megjegyezni, hogy hatod annyi foglalkoztatott dolgozik ebben az ágazatban, mint a feldolgozóiparban).

Értékesítés nettó árbevétele

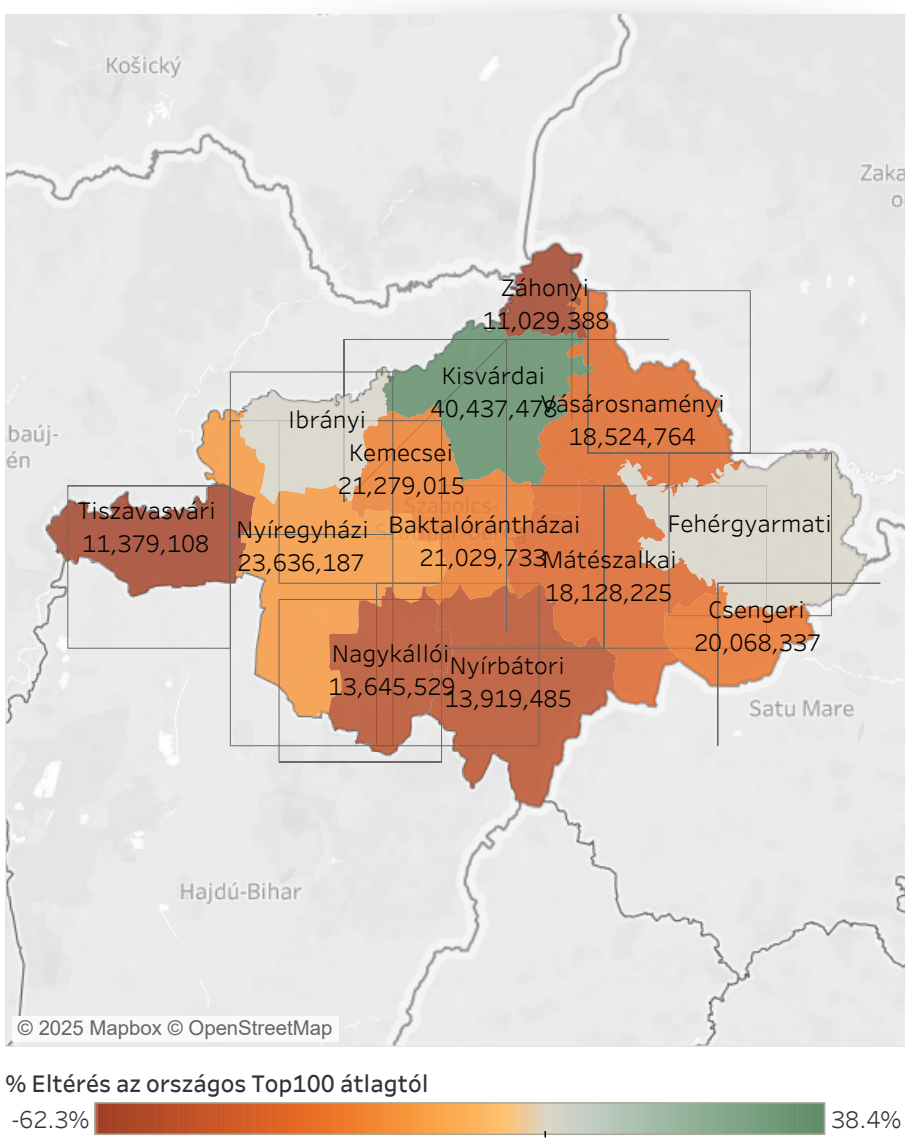
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 21 milliárd Ft, ami 11 milliárd Ft-tal alacsonyabb, mint az országos átlag.

Vármegyén belül a Kisvárdai (40 milliárd Ft) és a Nyíregyházi (23,7 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A vármegye legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Tiszavasvári (11,3 milliárd Ft) és a Záhonyi (11 milliárd Ft) járás – a vármegye többi járása 13 és 23 milliárd Ft között teljesít.

53. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

54. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (33%) nagyságrendileg az országos átlaggal azonos. Az export aránya a Kemecei (85,8%) és a Csengeri járásban (60,8%) a legmagasabb. A Baktalórántházai járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 15,7%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét átlagos a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Nagykállói (0,56) járás érte el, a többi járás 0,4-0,2 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Nyírbátori és Baktalórántházai, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,1 és 0.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyén belül a Csengeri és Baktalórántházai járás esetében a legmagasabb (8 és 6). A legjobban teljesítő járás a Záhonyi és a Kemecsei, ahol 2 és 1 ez az érték – a többi járás esetében ez 4-5 között mozog. Érdeklenség és további kutatás tárgya lehet, hogy az alapmutatók és a pénzügyi mutatók között nincs kapcsolat a vármegyei vállalatok között.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Baktalórántházai	6,00	50%	33%	%	%
Csengeri	8,00	0%	33%	%	%
Kemecsei	1,00	100%	75%	%	%
Kisvárdai	4,17	60%	64%	%	%
Mátészalkai	4,10	56%	53%	%	%
Nagykállói	4,33	60%	42%	%	%
Nyírbátori	4,57	56%	49%	%	%
Nyíregyházi	4,00	80%	25%	%	%
Tiszavasvári	4,50	58%	48%	%	%
Vásárosnaményi	5,50	38%	42%	%	%
Záhonyi	2,00	100%	67%	%	%

15. táblázat
Pénzügyi mutatók járásonként

TOLNA VÁRMEGYE

Átlagos életkor

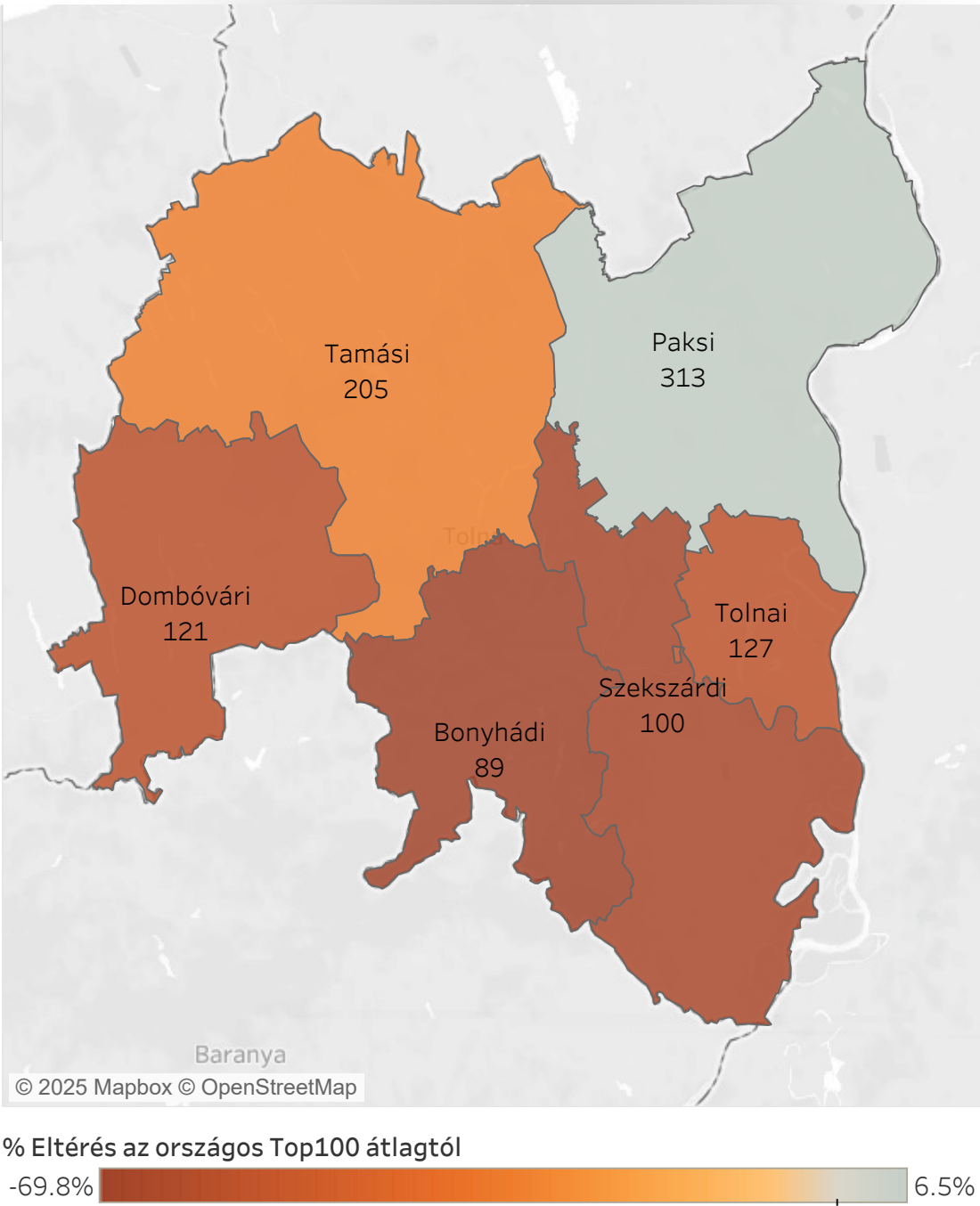
A vállalatok átlagos kora 23 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 9 év: a vállalatok átlagos életkora a Tamási járásban a legmagasabb (29 év), míg a Dombóvári járásban ez 20 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 159 fő, ami a második legalacsonyabb az országban. A legnagyobb vállalatok a Paksi (313 fő) és a Tamási (205 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Szekszárdi (100 fő) és a Bonyhádi (89 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 10,8 millió Ft, ami 0,8 millió Ft-tal magasabb az országos átlagnál. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Dombóvári (20,3 millió Ft) és a Paksi járásé (10,8 millió Ft). A Bonyhádi (6,6 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve a Dombóvári és Paksi járás kivételével (előbbiben a legnagyobb foglalkoztató az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, utóbbiban a villamosenergia-, gáz-, hőellátás, légkondicionálás) valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Foglalkoztatottak száma tekintetében fontos továbbá még a villamosenergia-, gáz-, hőellátás, légkondicionálás.

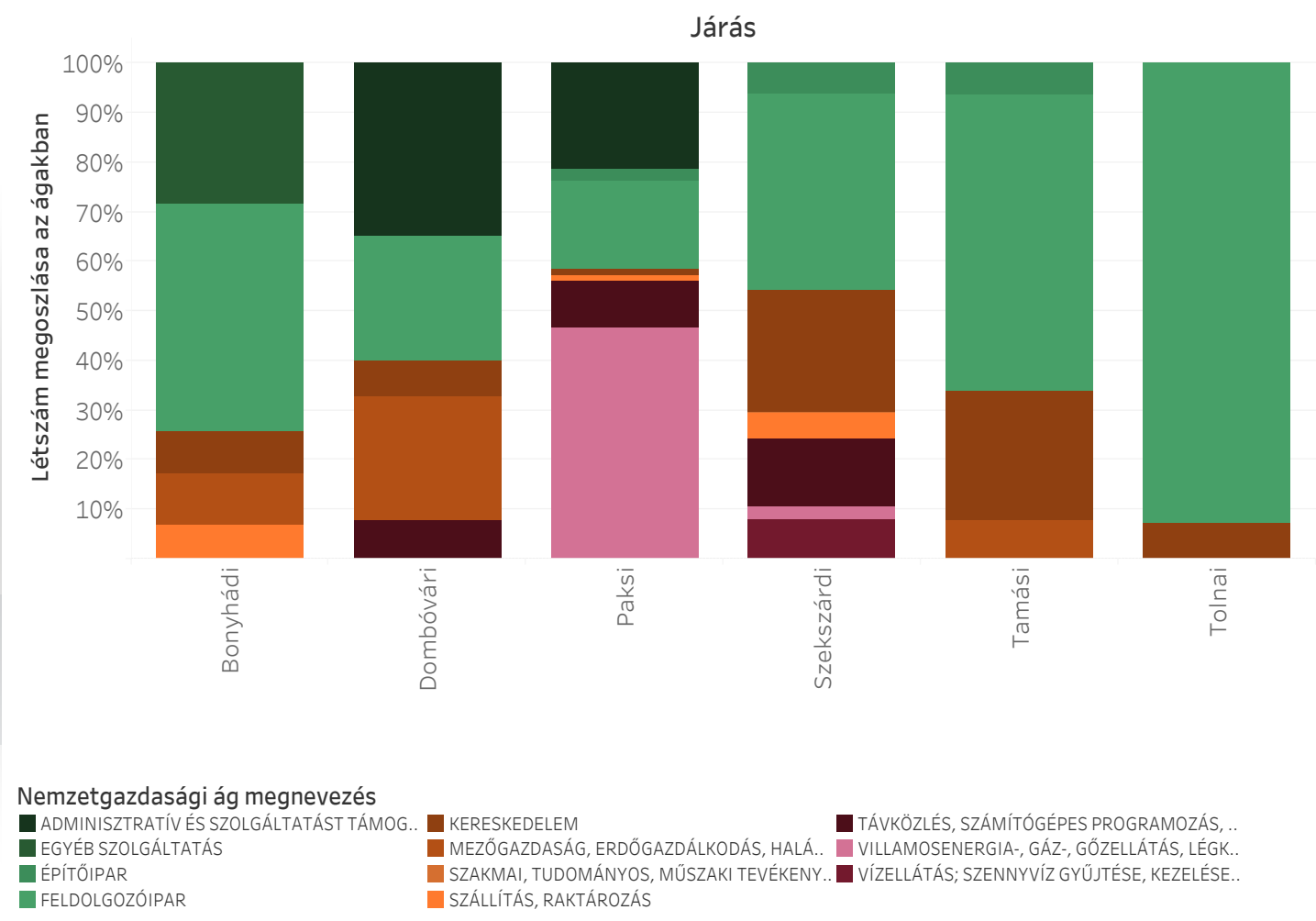

55. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

Értékesítés nettó árbevétele

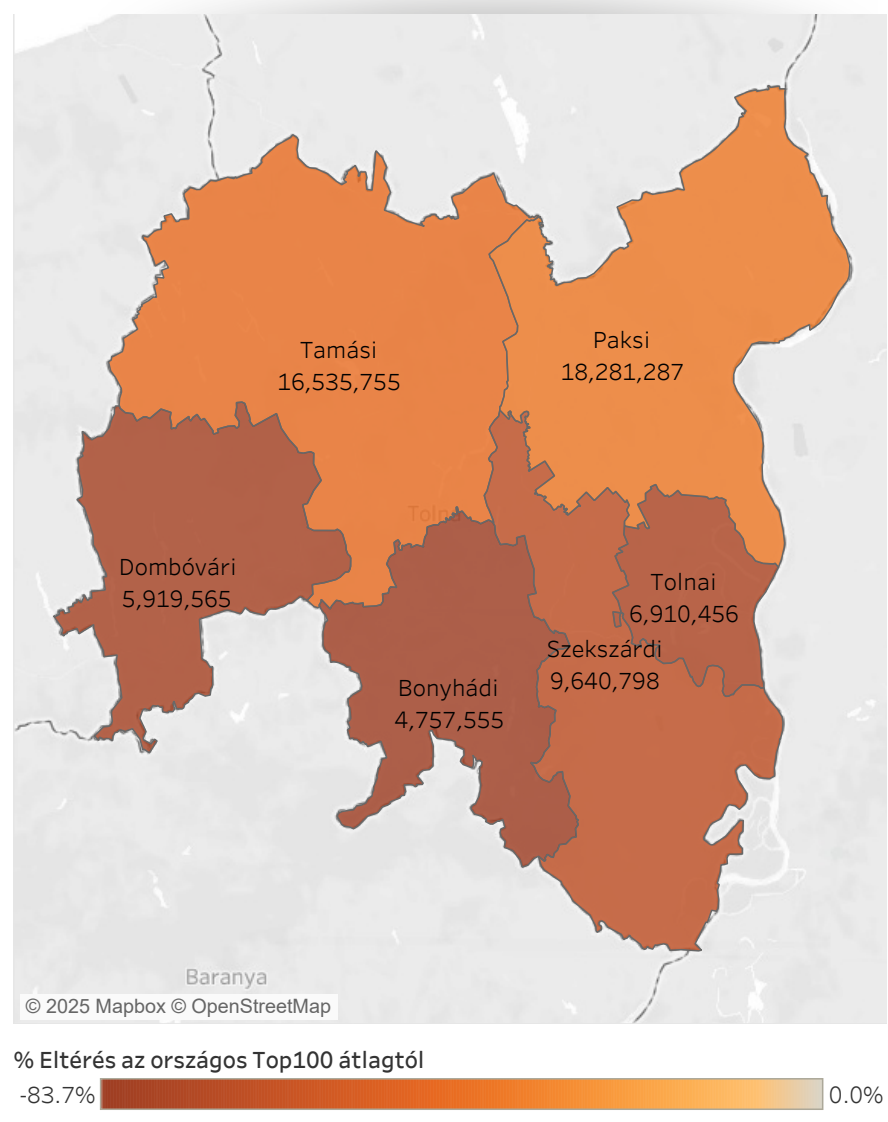
Tolna vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 10,6 milliárd Ft, ami 12 milliárd Ft-tal kevesebb, mint az országos átlag.

Vármegyén belül a Paksi (98 milliárd Ft) és a Tamási (16,5 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A vármegye legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Dombóvári (5,9 milliárd Ft) és a Bonyhádi (4,7 milliárd Ft) járás.

56. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

57. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (27,8%) a negyedik legalacsonyabb az országban. Az export aránya a Tolnai (48,8%) és a Tamási járásban (37%) a legmagasabb. A Paksi járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 12,6%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét alacsony mértékű a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Tamási (0,27) járás érte el, a többi járás 0,2 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Tolnai, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,035.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Tolna vármegyén belül a Tolnai és Dombóvári járás esetében a legmagasabb (6,5, és 5,3). A legjobban teljesítő járás a Paksi, ahol 4,29 ez az érték – a többi járás esetében ez 4-5 között mozog. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók a cégek létszámával mutatnak pozitív kapcsolatot – tehát a vármegyén belül minél nagyobb egy vállalat létszáma, annál jobb pénzügyi mutatókkal rendelkezik.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Bonyhádi	4,54	52%	45%	50%	54%
Dombóvári	5,31	37%	41%	51%	37%
Paksi	4,29	50%	51%	49%	59%
Szekszárdi	4,60	50%	53%	45%	49%
Tamási	5,14	32%	40%	52%	52%
Tolnai	6,50	50%	25%	36%	0%

16. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

VAS VÁRMEGYE

76

Átlagos életkor

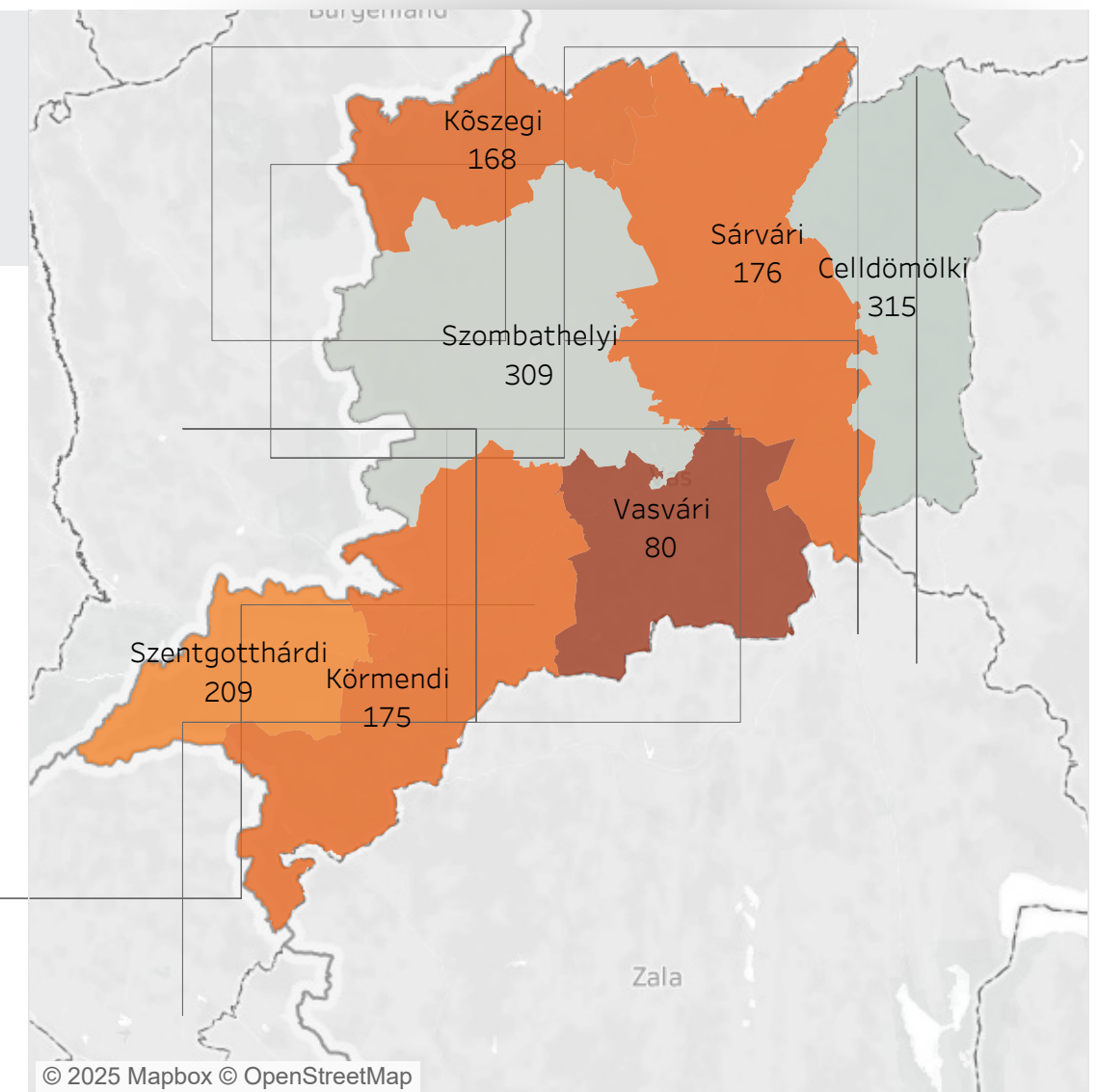
A vállalatok átlagos kora 25 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 16 év: a vállalatok átlagos életkora a Celldömölki járásban a legmagasabb (28 év), míg a Vasvári járásban ez 16 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 252 fő, 67 fővel magasabb, mint az országos átlag. A legnagyobb vállalatok a Celldömölki (315 fő) és a Szombathelyi (309 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Kőszegi (168 fő) és a Vasvári (80 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 10 millió Ft, ami közel azonos az országos átlaggal. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Vasvári (16,8 millió Ft) és a Szentgotthárdi járásé (11 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek, a járásokban jellemzően 9-10 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Celldömölki (8,7 millió Ft) és Sárvári (8 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve a Vasvári járás kivételével (ahol a adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységben működnek a legnagyobb foglalkoztatók) valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb foglalkoztatók. Foglalkoztatottak száma tekintetében fontos továbbá még a

% Eltérés az országos Top100 átlagtól

-72.9% 7.3%

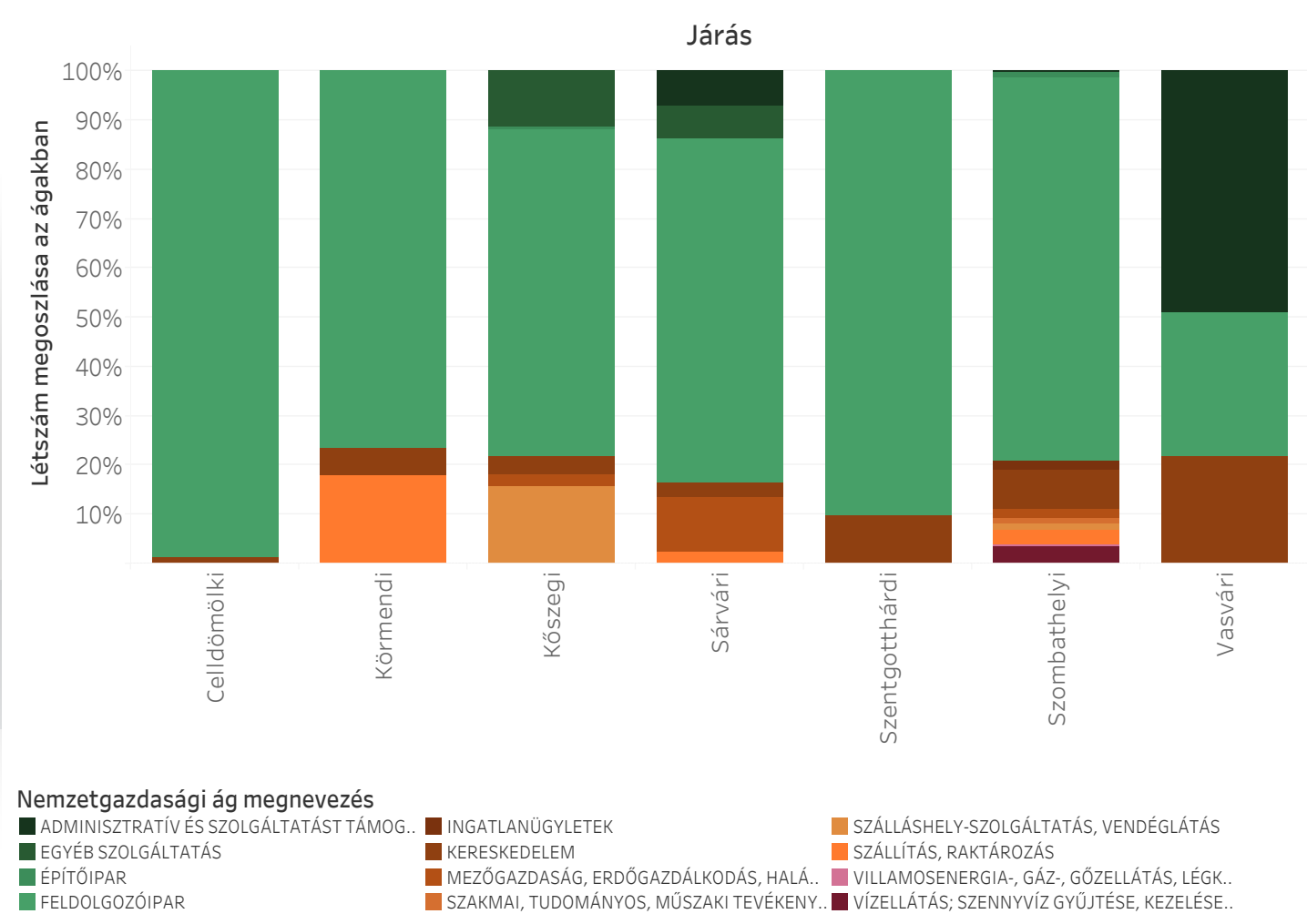
58. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

kereskedelem, amely szintén valamennyi járásban jelen van és a TOP100 vállalat körében a második legnagyobb foglalkoztató (azonban fontos megjegyezni, hogy hatod annyi foglalkoztatott dolgozik ebben az ágazatban, mint a feldolgozóiparban).

Értékesítés nettó árbevétele

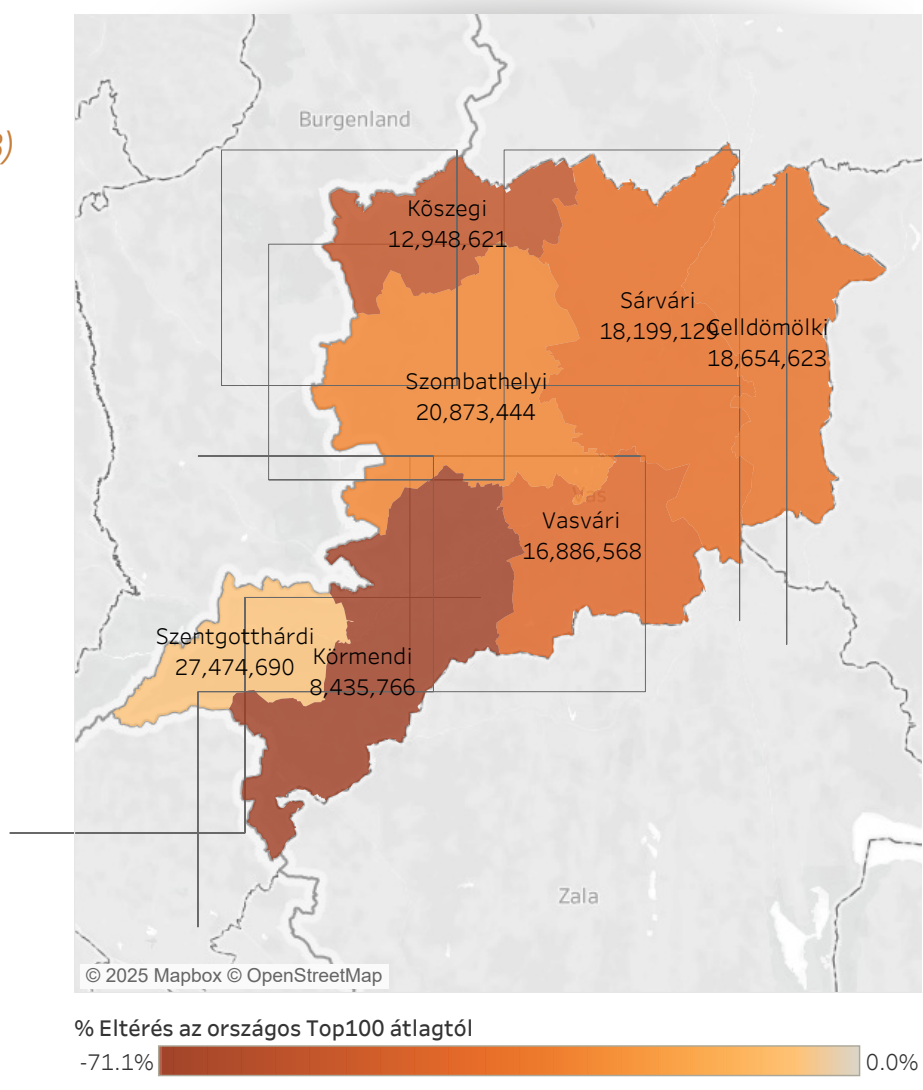
Vas vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 18,7 milliárd Ft, ami kicsivel több, mint az országos átlag fele.

Vármegyén belül a Szentgotthárdi (27,4 milliárd Ft) és a Szombathelyi (20,8 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A vármegye legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Kőszegi (12,9 milliárd Ft) és a Körmendi (8,4 milliárd Ft) járás – a vármegye többi járása 16 és 18 milliárd Ft között teljesít.

59. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

60. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (39%) közel azonos az országos átlaggal. Az export aránya a Celldömölki (72,5%) és a Szentgotthárdi járásban (69%) a legmagasabb. A Sárvári járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 29%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét alacsony mértékű a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Sárvári (0,32) járás érte el, a többi járás 0,2 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Szentgotthárdi, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,15.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Vas vármegyén belül a Körmendi és Vasvári járás esetében a legmagasabb (5-5). A legjobban teljesítő járás a Kőszegi, ahol 4,7 ez az érték – a többi járás esetében ez 5 körül mozog. Érdekes és további kutatás tárgya lehet, hogy az alapmutatók és a pénzügyi mutatók között nincs kapcsolat a vármegyei vállalatok között.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Celldömölki	4,88	43%	43%	54%	48%
Körmendi	5,00	39%	48%	48%	48%
Kőszegi	4,78	47%	45%	49%	46%
Sárvári	4,92	42%	41%	49%	53%
Szentgotthárdi	4,83	35%	47%	53%	50%
Szombathelyi	4,84	47%	44%	48%	50%
Vasvári	5,00	33%	48%	58%	38%

17. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

VESZPRÉM VÁRMEGYE

80

Átlagos életkor

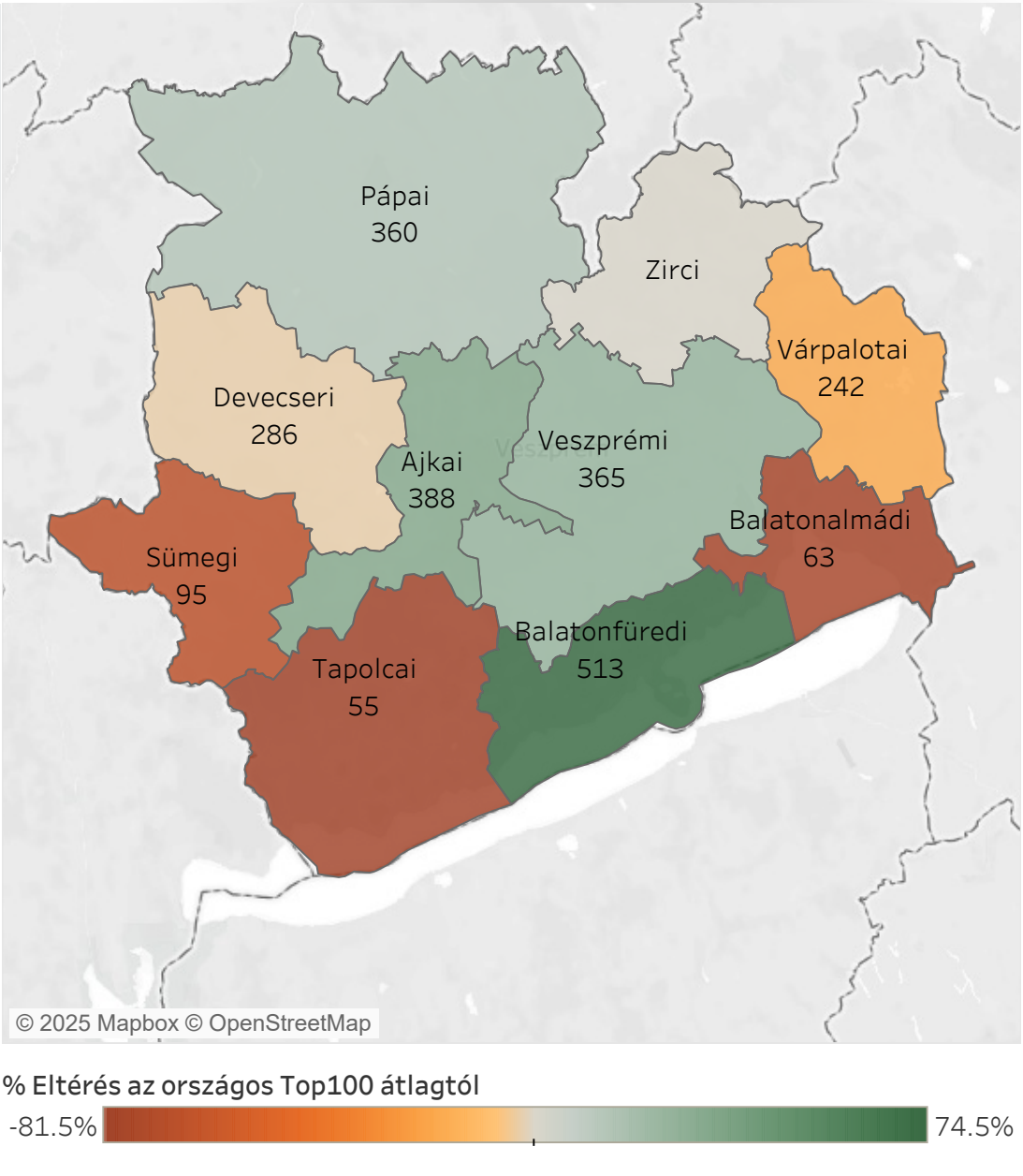
A vállalatok átlagos kora 25 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 10 év: a vállalatok átlagos életkora a Veszprémi járásban a legmagasabb (27 év), míg a Sümegi járásban ez 17 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 328 fő, ami nagyságrendileg megegyezik az országos átlaggal. A legnagyobb vállalatok a Balatonfüredi (513 fő) és az Ajkai (388 fő) járásban találhatók. A legkisebb cégméret a Balatonalmádi (63 fő) és a Tapolcai (55 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 14,7 millió Ft, ami országos szinten a legmagasabb érték. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Veszprémi (93,8 millió Ft) és a Várpalotai járásé (11 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek a Veszprémi járás kivételével, a járásokban jellemzően 9 millió Ft körül költ személyi jellegű költségekre, a Sümegi (5,6 millió Ft) járásban a legalacsonyabb ennek az értéke.

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat a feldolgozóipar – a Balatonalmádi járás kivételével valamennyi járásban jelen vannak feldolgozóiparban működő vállalatok, illetve a Balatonfüredi járás kivételével (ahol az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység a legmarkánsabb) valamennyi járásban ebből az ágazatból kerülnek ki a legnagyobb

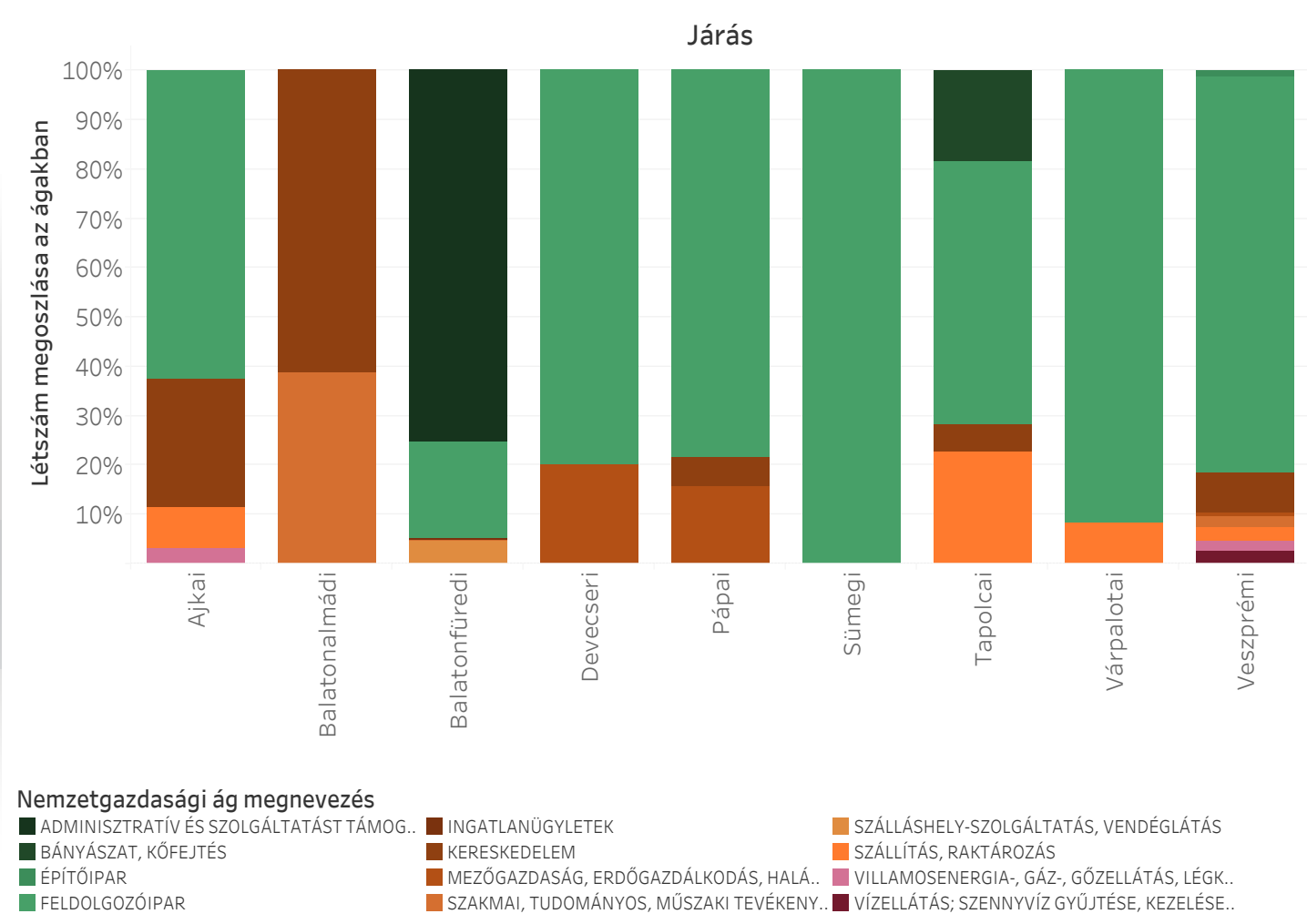
61. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

foglalkoztatók. Foglalkoztatottak száma tekintetében fontos továbbá még a kereskedelem, amely a 9 járás közül 5-ben van jelen és a TOP100 vállalat körében a második legnagyobb foglalkoztató (azonban fontos megjegyezni, hogy hatod annyi foglalkoztatott dolgozik ebben az ágazatban, mint a feldolgozóiparban).

Értékesítés nettó árbevétele

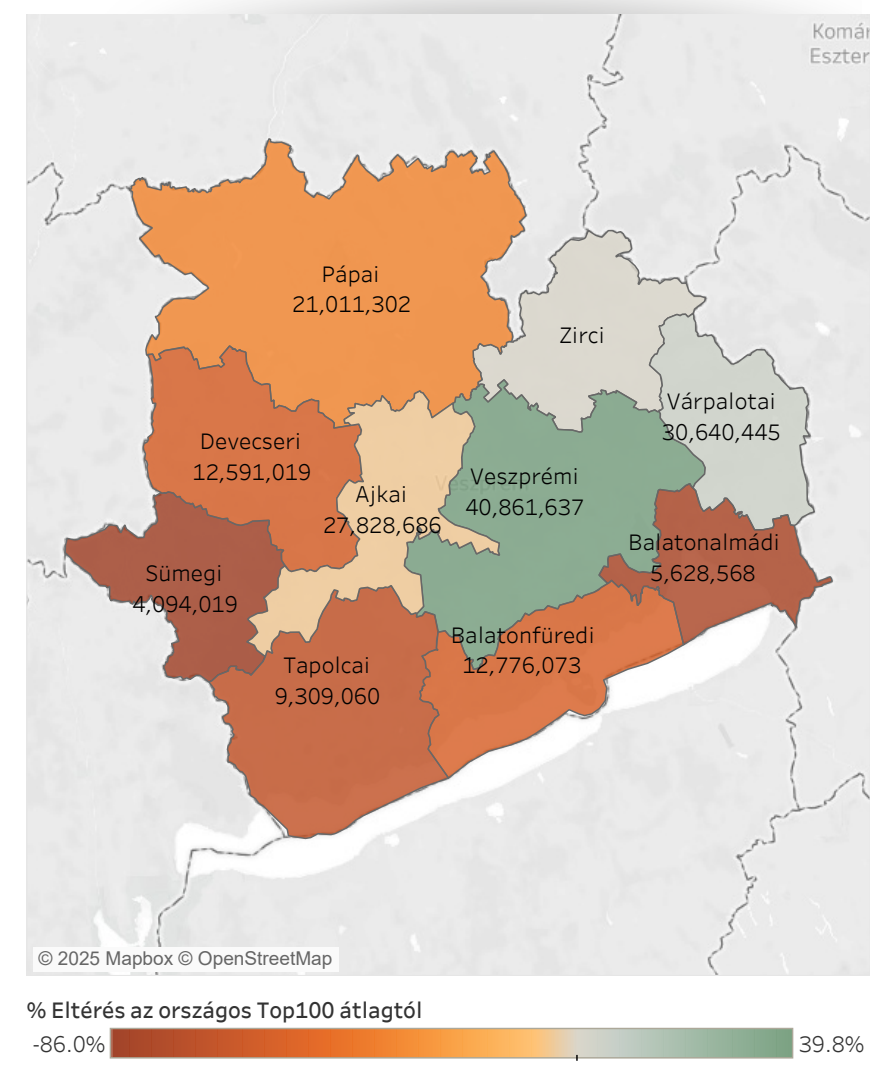
Veszprém vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 28 milliárd Ft, ami közel megegyezik az országos átlaggal.

Vármegyén belül a Veszprémi (40,8 milliárd Ft) és a Várpalotai (30,6 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A vármegye legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Balatonalmádi (5,6 milliárd Ft) és a Sümegi (4 milliárd Ft) járás.

62. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

63. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (39%) az országos aránnyal közel megegyező. Az export aránya a Devecseri (63,7%) és a Várpalotai járásban (60%) a legmagasabb. A Tapolcai járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 13,5% (amennyiben nem vesszük figyelembe a Balatonalmádi és Sümegi járást, ahol nincs export tevékenysége a TOP100-hoz tartozó cégeknek).

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét változó a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Balatonalmádi (0,5) járás érte el, a többi járás 0,3-0,2 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Pápai és Várpalotai, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,2 és 0,1.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Veszprém vármegyén belül a Devecseri és Pápai járás esetében a legmagasabb (4,8 és 4,6). A legjobban teljesítő járás a Tapolcai, ahol 3 ez az érték – a többi járás esetében ez 4-4,7 között mozog. Érdeklenség és további kutatás tárgya lehet, hogy az alapmutatók és a pénzügyi mutatók között nincs kapcsolat a vármegyei vállalatok között.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járas	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Ajkai	4,00	55%	53%	56%	53%
Balatonalmádi	4,00	53%	63%	44%	54%
Balatonfüredi	4,17	50%	54%	55%	54%
Devecseri	4,80	51%	42%	41%	57%
Pápai	4,64	43%	54%	47%	51%
Sümegi	4,00	60%	42%	22%	83%
Tapolcai	3,00	75%	63%	55%	64%
Várpalotai	4,44	56%	55%	52%	44%
Veszprémi	4,54	47%	46%	52%	55%

18. táblázat
Pénzügyi mutatók járásonként

ZALA VÁRMEGYE

Átlagos életkor

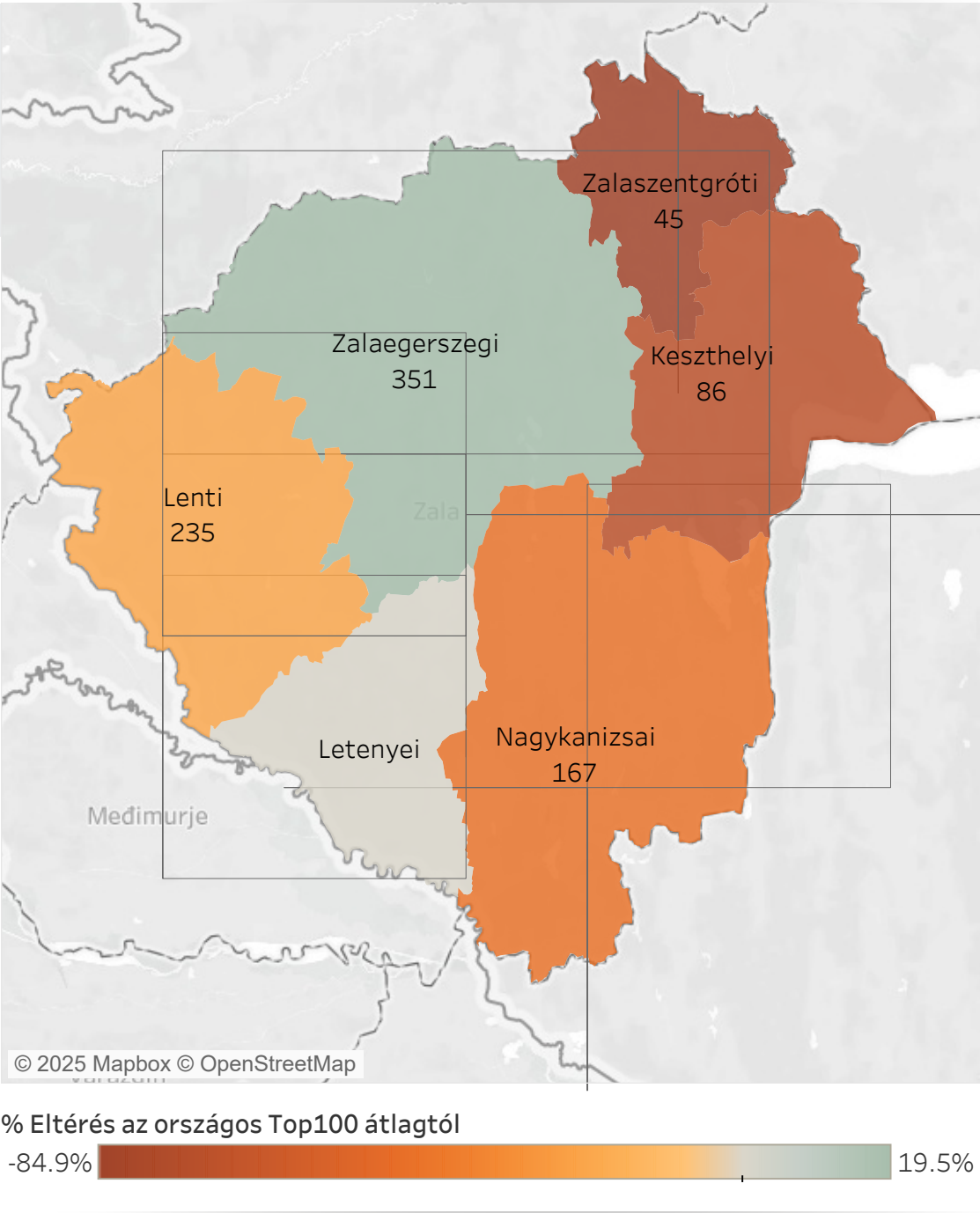
A vállalatok átlagos kora 23 év, amely nem tér el jelentősen az országos átlagtól. A szórás vármegyén belül 8 év: a vállalatok átlagos életkora a Lenti járásban a legmagasabb (29 év), míg a Keszthelyi járásban ez 21 év.

Létszám és ágazati eloszlás, személyi jellegű ráfordítások

Az átlagos létszám 224 fő, ami 95 fővel kevesebb, mint az országos átlag. A legnagyobb vállalatok a Zalaegerszegi (351 fő) és a Lenti (235 fő) járásban található. A legkisebb cégméret a Keszthelyi (86 fő) és a Zalaszentgróti (45 fő) járásokra jellemző.

Az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 8,6 millió Ft, ami 0,9 millió Ft-tal kevesebb, mint az országos átlag. A vármegyén belül a legmagasabb járási érték a Keszthelyi (10 millió Ft) és a Nagykanizsai járásé (8,5 millió Ft) – a TOP100 vállalkozásai közül a vármegyében nincsenek nagy különbségek a Zalaszentgróti járás kivételével, ahol a legalacsonyabb ennek az értéke (6,7 millió Ft).

Ágazati tekintetben a vállalatok számát a lenti ábra mutatja, foglalkoztatottak száma szempontjából a legjelentősebb ágazat az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, azonban ebben az ágazatban csak a Zalaegerszegi járásban vannak foglalkoztatottak. A feldolgozóipar ebben az esetben is jelentős, valamennyi járásban jelen vannak foglalkoztatók.

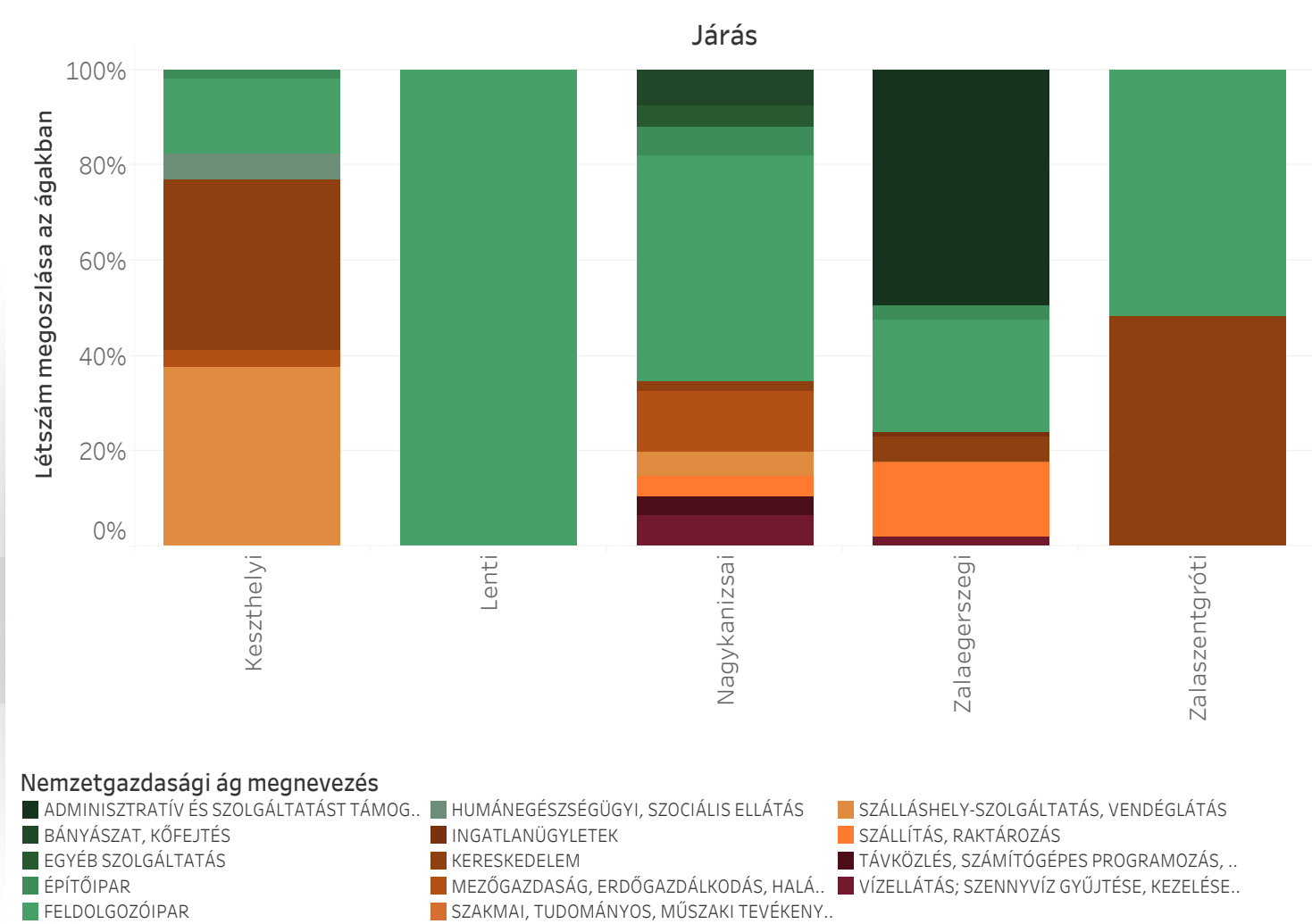

64. ábra Átlagos alkalmazotti létszám járásonként (fő, 2023)

Értékesítés nettó árbevétele

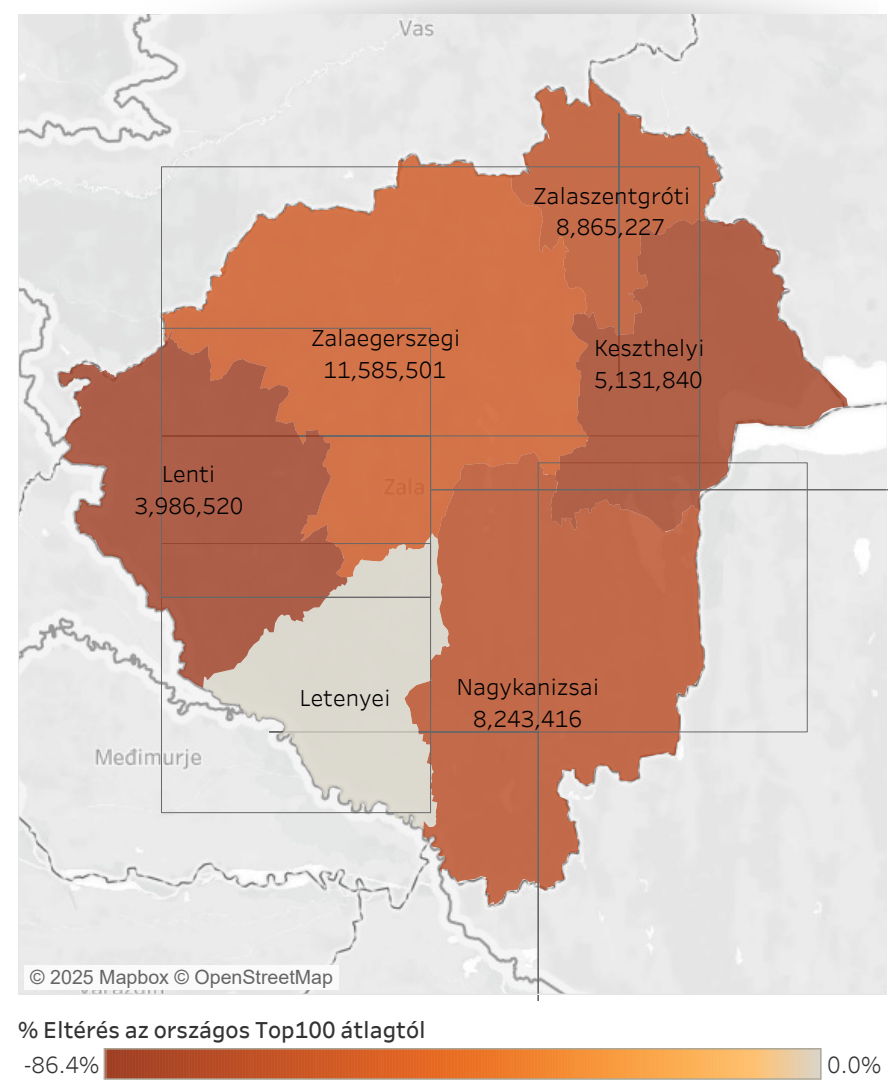
Zala vármegyében a legjobban teljesítő 100 vállalat értékesítésének nettó árbevétele átlagosan 28 milliárd Ft, ami a harmadik legalacsonyabb az országban.

Vármegyén belül a Zalaegerszegi (11,5 milliárd Ft) és a Zalaszentgróti (8,8 milliárd Ft) járás emelkedik ki. A vármegye legalacsonyabb árbevételeivel rendelkező járásai a Lenti (4 milliárd Ft) járás.

65. ábra Vállalatok megoszlása nemzetgazdasági ág szerint a járásban

66. ábra Átlagos értékesítés nettó árbevétele járásonként (eFt, 2023)

Export aránya

Az export aránya (22%) az ország vármegyéi közül a legalacsonyabb. Az export aránya a Lenti (49,6%) és a Zalaegerszegi járásban (24,8%) a legmagasabb. A Zalaszentgróti járás esetében a legalacsonyabb ennek aránya, 2%.

Közösségi média jelenlét (Facebook, YouTube, LinkedIn, Instagram, TikTok)

Pénzügyi mutatók

A közösségi média jelenlét alacsony a vármegyében: a legmagasabb pontszámot a Keszthelyi (0,34) járás érte el, a többi járás 0,3-0,2 körül mozog. A legkisebb médiajelenléttel rendelkező járás a Lenti, ahol a közösségi média jelenlétet mérő mutató 0,1.

Az aggregált pénzügyi mutatók a jövedelmezőség, likviditás, szolvencia és az adósságszolgálat dimenzióit hivatott összegezni egyetlen mutatóban, amely 1-9 közötti értéket vehet fel, minél magasabb az érték, annál előnytelenebb adott terület pénzügyi fejlettsége. Az aggregált pénzügyi mutató Zala vármegyén belül a Keszthelyi és Zalaszentgróti járás esetében a legmagasabb (4,31 és 4,25). A legjobban teljesítő járás a Lenti, ahol 2,5 ez az érték – a többi járás esetében ez 3-4 között mozog. A vármegyei adatok alapján a pénzügyi mutatók több egyéb, leíró mutatóval is kapcsolatot mutatnak: egyenesen arányosak az export arányával és a vállalkozások életkorával.

A pénzügyi mutatók a következőképp alakulnak az egyes járásokban:

Járás	Aggregált mutató	Jövedelmezőség	Likviditás	Szolvencia	Adósságszolgálat
Keszthelyi	4,31	56%	49%	50%	58%
Lenti	2,50	70%	58%	78%	58%
Nagykanizsai	4,06	55%	56%	52%	57%
Zalaegerszegi	3,94	55%	53%	54%	58%
Zalaszentgróti	4,25	53%	50%	53%	50%

19. táblázat Pénzügyi mutatók járásonként

Sikertényezők

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Gazdasági Évnyitóján elhangzottak szerint az ígéretes vállalkozások jellemzői a következők:

- Háromszor nagyobb mértékben fektetnek a tudásba.
- Keresik az exportlehetőségeket.
- A cégek $\frac{2}{3}$ -a dedikált munkaerőt alkalmaz innovációra.
- Szoros kapcsolatot ápolnak egyetemekkel, kutatókkal.
- Megfizetik a tudást.
- Optimisták, hisznek a jövőben.

A BKIK megbízásából 2024. évben végzett budapesti székhelyű **kkv-k sikertényezői** kutatás eredményeképpen, a kvantitatív módon, az Opten adatbázisban elérhető adatokon alapuló **elemzésekből azonosított sikertényezők** – Pest vármegye kivételével – országosan, a **vármegyei kamarák** által – árbevétel alapon – meghatározott **TOP100** vállalkozás vonatkozásában is értékelésre kerültek, melynek megállapításai összhangban vannak a fenti állításokkal:

- a) az **export** a jól teljesítő vállalkozásokat jellemzi, ezen társaságok **magas export hányaddal** rendelkeznek, mely a **vállalkozás méretével egyenes arányban** nő. A legnagyobb mértékben exportáló vállalkozások a **feldolgozóiparban**, valamint a **szállítás és raktározás** területén tevékenykednek, területi lefedettséget tekintve az **északi és a közép-magyarországi** vármegyét jellemzi a magasabb exportarány. A **külföldi tulajdonosok** jelenléte a vállalkozásban nagymértékben növeli az export hajlandóságot és arányt az árbevételben.
- b) a jól teljesítő vállalkozások **jobban megfizetik alkalmazottaikat** és hatékonyabban használják erőforrásaikat a gyengébben teljesítőknél. A vizsgált top 100 vállalkozások **minden vármegyében és iparágban jelentősen átlag feletti** személyi jellegű kifizetésekkel rendelkeztek. A vállalkozások bérjellegű kifizetései **nem függenek** attól, hogy az ország **mely régiójában** működnek, valamint attól sem, hogy **megyeszékhelyen** tevékenykedik-e a

cég. Vármegyék között viszont tapasztalhatóak eltérések, míg az egy főre jutó éves bér jellegű kifizetés Veszprém vármegyében meghaladja a 14 mFt-t, addig Békésben éppen eléri a 8 mFt-t. Iparágak vonatkozásában a legnagyobb különbségek különösen a bányászatban, infokommunikációs szektorokban, energetikában, valamint szakmai, tudományos területeken mutatkoztak meg. A vállalkozás **mérete nem befolyásolja** az egy főre jutó személyi jellegű kifizetéseit a vállalkozásoknak.

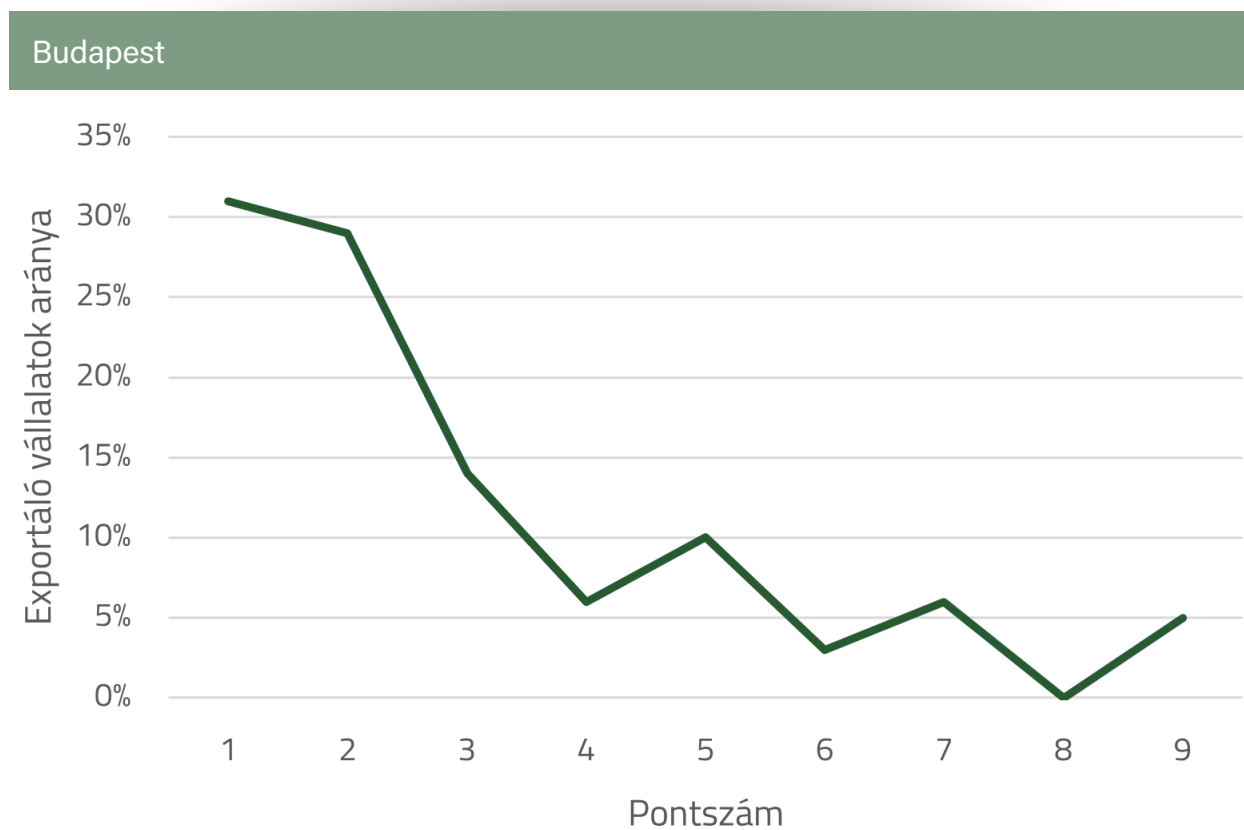
- c) a **digitalizáció** kapcsán a területi eloszlás tekintetében a közösségi **média jelenlét intenzitásában** a nyugat-dunántúli és néhány közép-magyarországi megye vezet, míg az északkeleti és alföldi területek maradnak le. A közösségi médián aktívan résztvevő (3-5 platform használat) vállalkozásokra a **nagyobb méret** és ehhez kapcsolódóan **magasabb árbevétel** a jellemző. Ezen vállalkozások szinte mindegyike rendelkezik **saját**, aktualizált információkkal bíró **honlappal**. A vállalkozások digitális **érettsége** – mind a közösségi média-aktivitás, mind a saját weboldal – az alapítástól eltelt idővel általánosan növekszik, a hosszú távon működő vállalkozások nagyobb erőforrást fordítanak az online és közösségi médiajelenlétre.
- d) nem vonható le az a következtetés, hogy a jól teljesítés háttérében a **közbeszerzéseken** való sikeres részvétel, illetve az elnyert **EU-pályázatok** sikertényezőként azonosíthatóak.

- e) egy vállalkozás eredményes működésének megítélésében az árbevételen és az adózott eredményen túl, további pénzügyi mutatók és jellemzők elemzésére van szükség. Ezen összetett, pénzügyi mutatók alapján számítottan **jobban teljesítő** vállalkozások **fenntarthatóbbnak** bizonyultak, magasabb ESG értékkel bírtak.
- f) a **tulajdonosi szerkezetet** vizsgálva megállapítható, hogy minél inkább jellemző az állami szerepvállalás, annál kevésbé eredményes a vállalkozás, illetve amennyiben külföldi tulajdonlás is van, az az export árbevételen kívül az adózott eredményre is pozitív hatással van.

Export, mint sikertényező

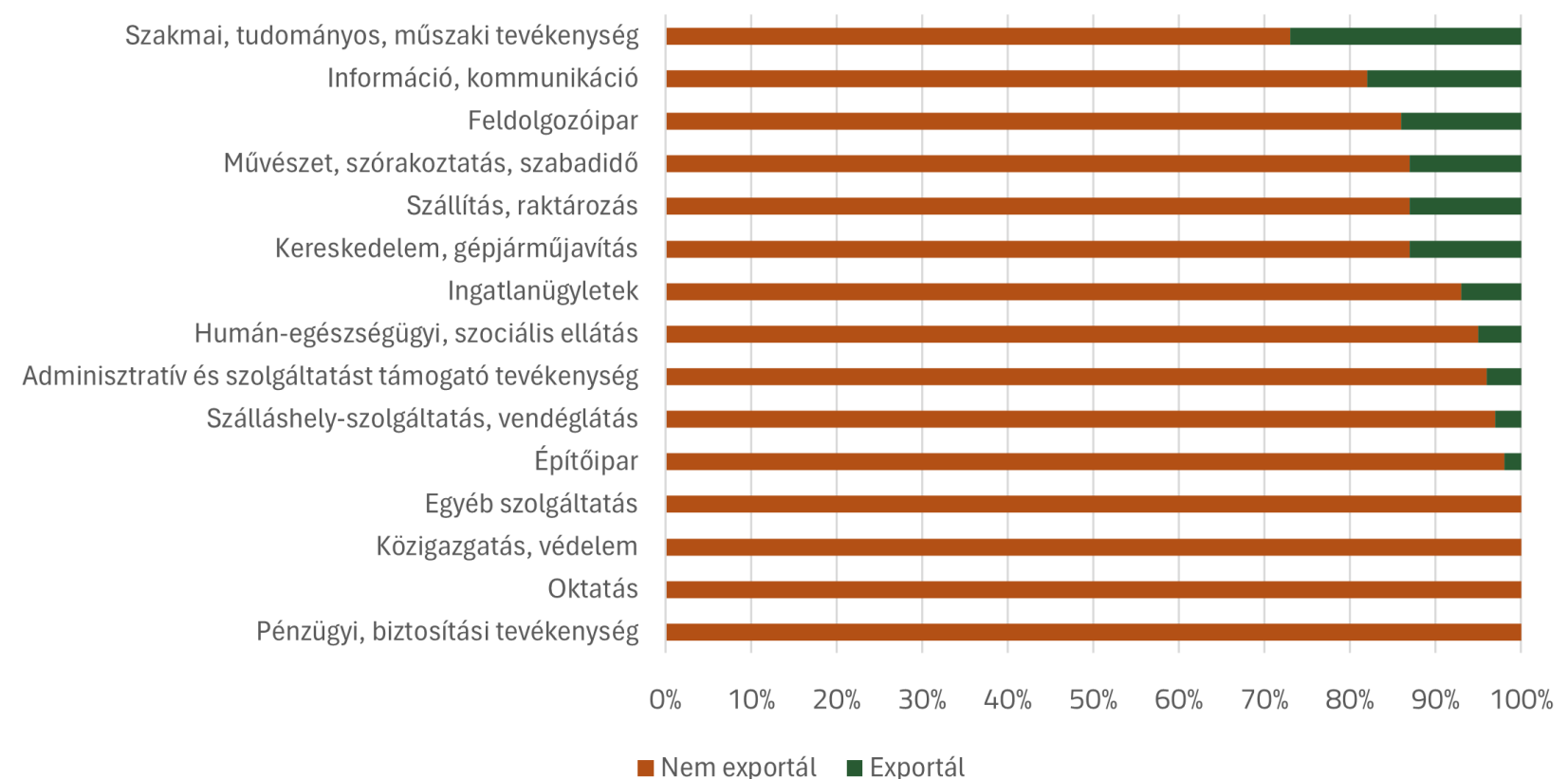
Elemzésre került a 18 vármegye TOP100 vállalkozásának export tevékenysége az Opten adatbázisban elérhető export árbevételnek az értékesítés nettó árbevételhez mért arányával, az ágazati, méretbeli és területi sajátosságok, valamint a külföldi tulajdonlás figyelembevételével. Összehasonlításképpen a 2024. évi budapesti kkv-k sikertényezői kutatásának export tevékenységre vonatkozó eredménye is bemutatásra kerül¹.

¹ 2018-2022. évi átlagos Opten adatbázis adatok a budapesti székhelyű 10-250 fős vállalkozásokra. Kiválasztási szempont volt a vizsgált időszak során legnagyobb árbevétel növekedést elérő, illetve ROE-val rendelkező legjobb 1%, valamint az Opten legrosszabb kockázati kategóriába tartozó 1% kiválasztása. Összességében 430 vállalkozás adta a minta elemszámát.

67. ábra Export vállalatok aránya az egyes csoportokban²

A budapesti székhelyű, eredményesebb vállalkozások (1-2 csoport) több, mint 30%-a rendelkezett exportárbevéttel a vizsgált időszakban, a kevésbé eredményes vállalkozások, melyek akár negatív adózott eredményt értek el, nem, illetve elhanyagolható mértékben exportáltak a vizsgált időszakban. Az eredményesebb budapesti székhelyű vállalkozások export aránya átlagosnak mondható országos összehasonlításban (67. ábra).

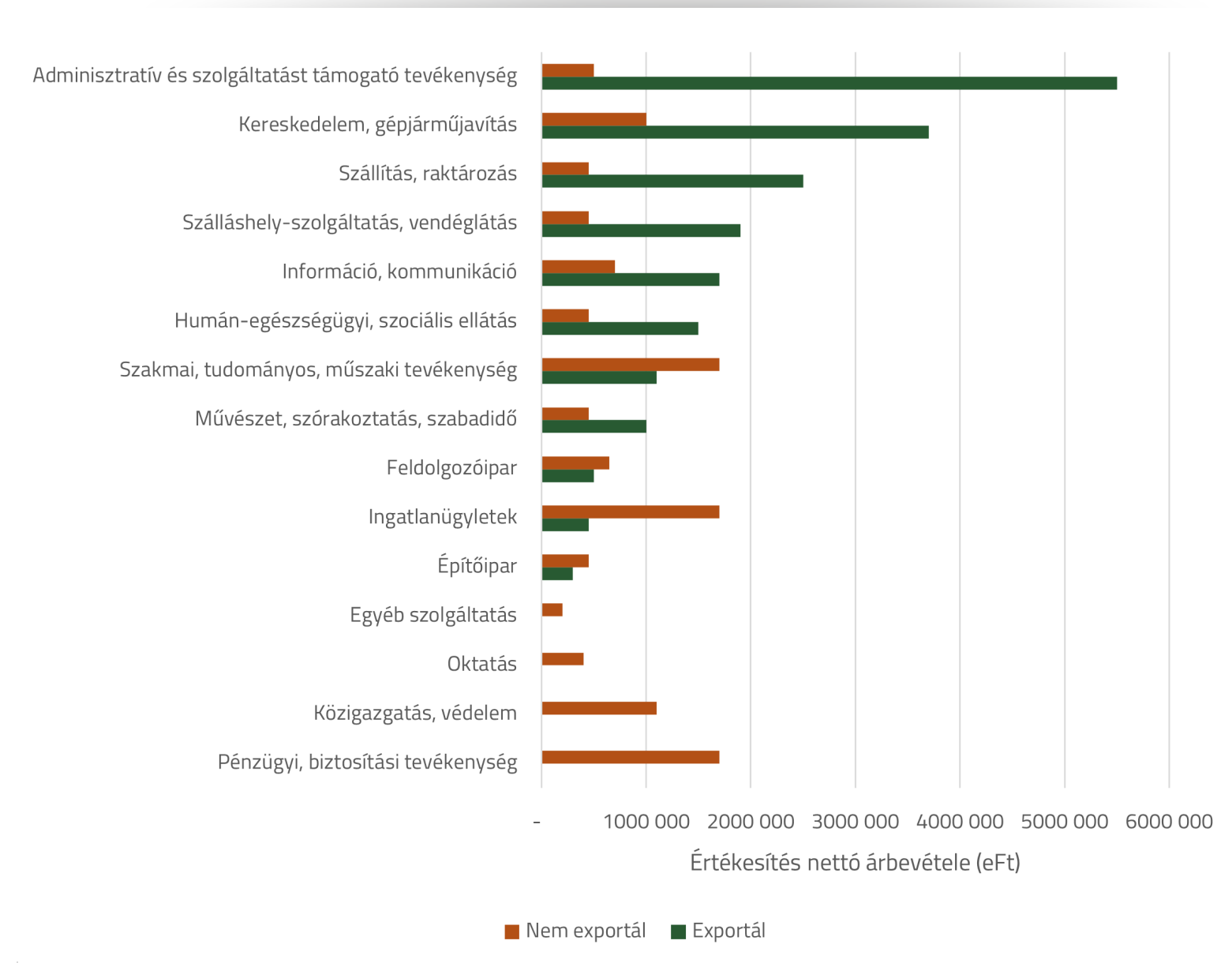

68. ábra Exportáló vállalkozások megoszlása ágazatonként³

Legnagyobb arányban a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységet ellátó, valamint az információ, kommunikáció, illetve a feldolgozóipar és kereskedelem, gépjárműjavítás iparágban működő vállalkozások exportáltak a vizsgált időszakban. Az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek, a kereskedelem, gépjárműjavítás, a szállítás és raktározás, vendéglátás, az információ, kommunikáció, a humán egészségügyi, szociális ellátást nyújtó tevé-

² Forrás: 2024. évi Kkv-k sikertényezői kutatás

³ Forrás: 2024. évi Kkv-k sikertényezői kutatás

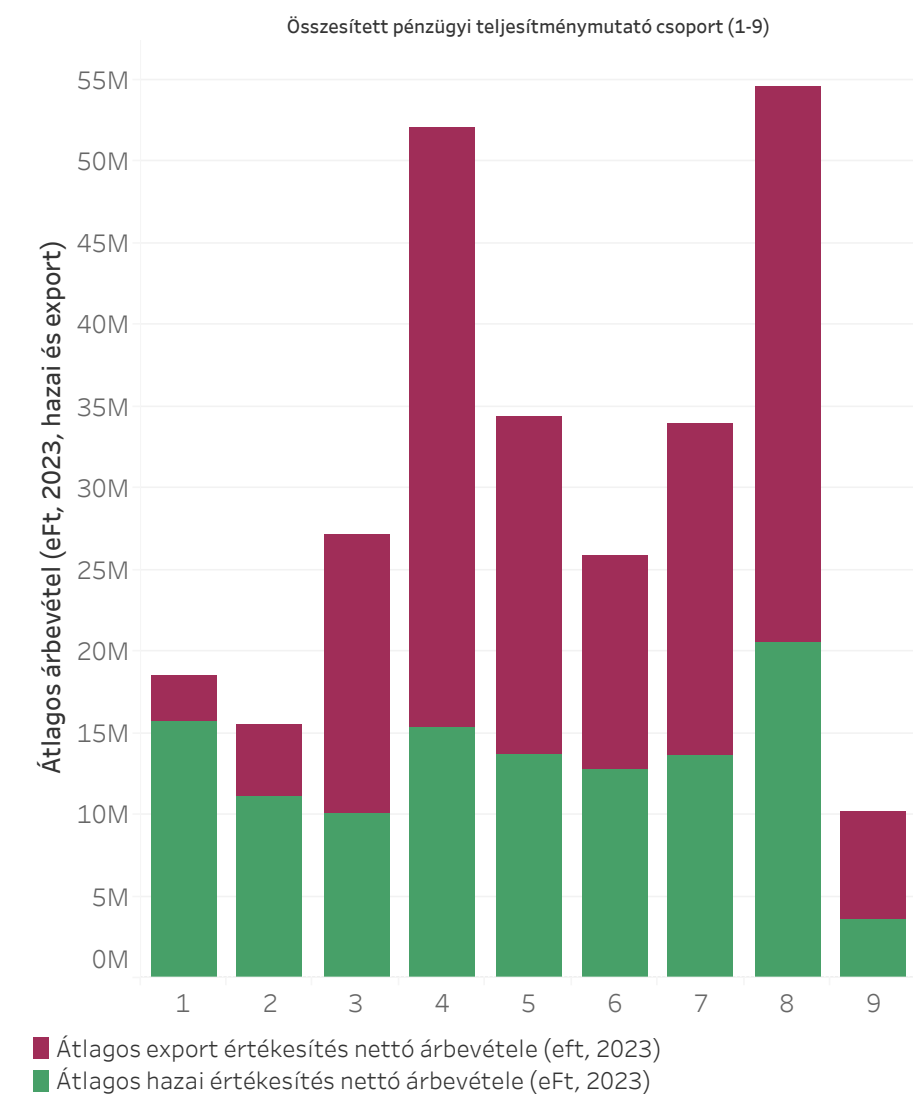
69. ábra Értékesítés árbevétele az exportáló és a nem exportáló vállalatok között¹

kenységek, valamint a művészet, szórakoztatás, szabadidő iparágakra az volt a jellemző, hogy azon vizsgált vállalkozások száma, melyek exportáltak, meghaladták az exporttal nem rendelkező cégek számát.

¹ Forrás: 2024. évi Kkv-k sikertényezői kutatás

Országos eredmények

A legjobb 100 vállalkozás összességében, országos szinten is magas exportaránnyal rendelkezett 2023-ban, ellenben – a budapesti eredményektől eltérően – a legeredményesebb vállalkozásoknál (1-2 kategória) az exportarány elmarad az átlagtól, nem tekinthető jelentősnek:

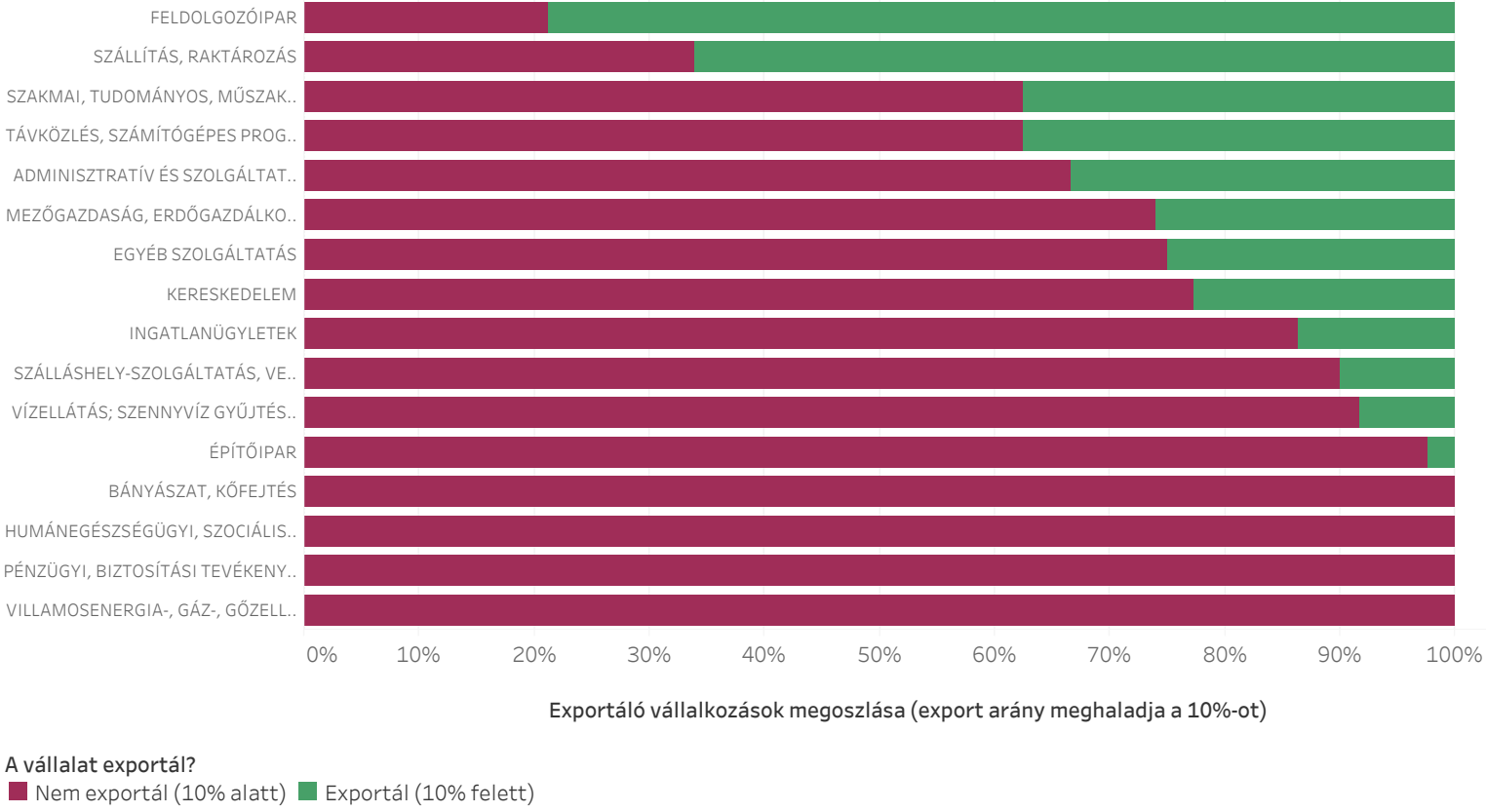
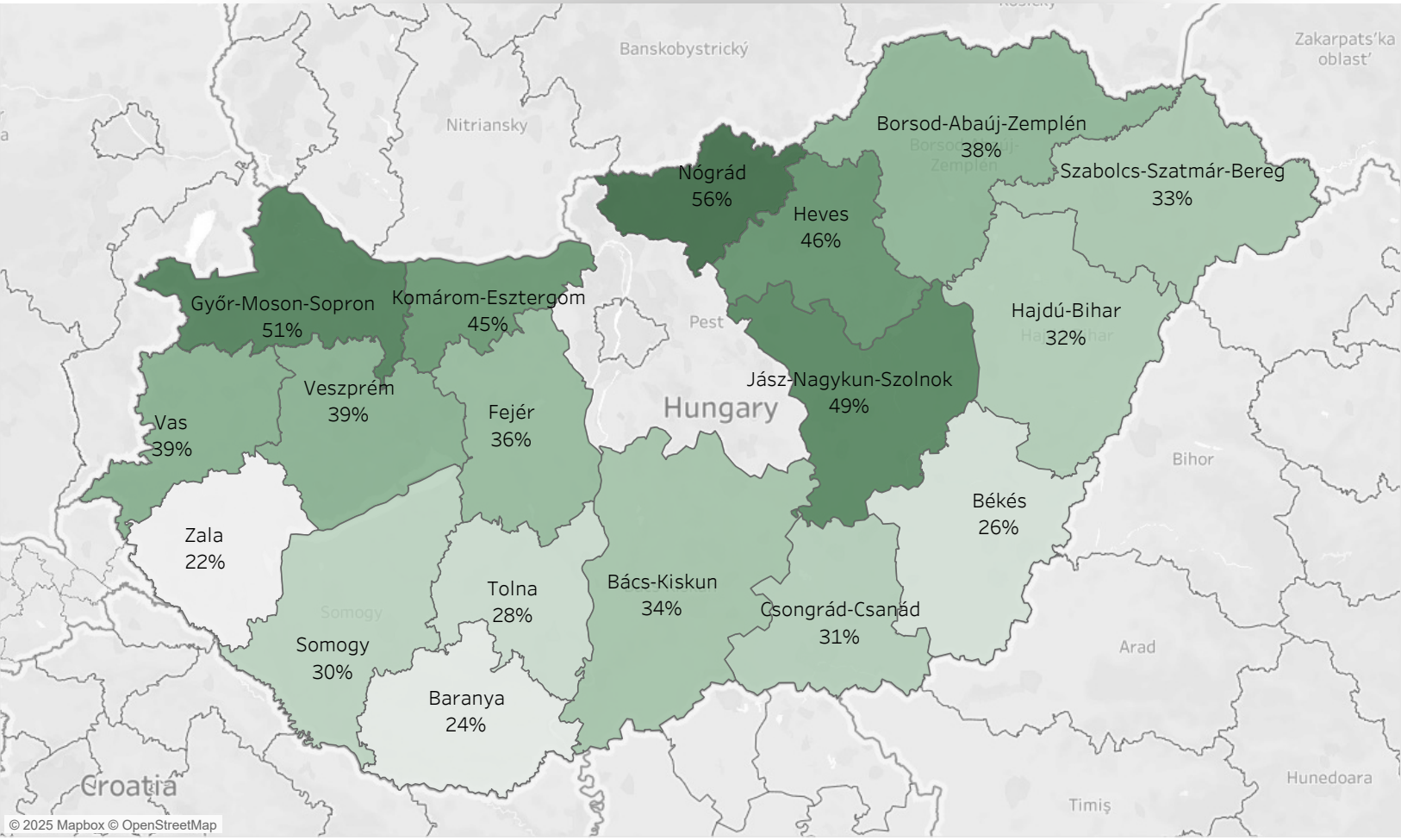
70. ábra A különböző pénzügyi teljesítményű vállalatok átlagos nettó árbevétele (eFt, 2023, hazai és export)

Területi lefedettséget tekintve az északi és a közép-magyarországi vármegyéket jellemzi a magasabb exportarány. Nógrád vármegye 56%-os export hányaddal rendelkezett 2023-ban, míg a legalacsonyabb 22%-os export arányt Zala vármegye érte el a TOP100 vállalkozások által. Ezzel egyidejűleg a legjobb pénzügyi teljesítményt nyújtó vármegye is Zala vármegye volt, mely alátámasztja a 71. számú ábra által bemutatottakat.

A területi elhelyezkedésnek is köszönhető, hogy országos szinten a legnagyobb – legalább 10%-ot elérő – export hányaddal rendelkező vállalkozások a feldolgozóiparban (közel 80%-os exportarány), illetve a szállítás, raktározás (közel 65%-os exportarány) területén vannak jelen. A budapesti székhellyel rendelkező kkv-k a szakmai, tudományos, műszaki, valamint az információ, kommunikáció tevékenységeket ellátó iparágakban rendelkeztek a legnagyobb exportarány-

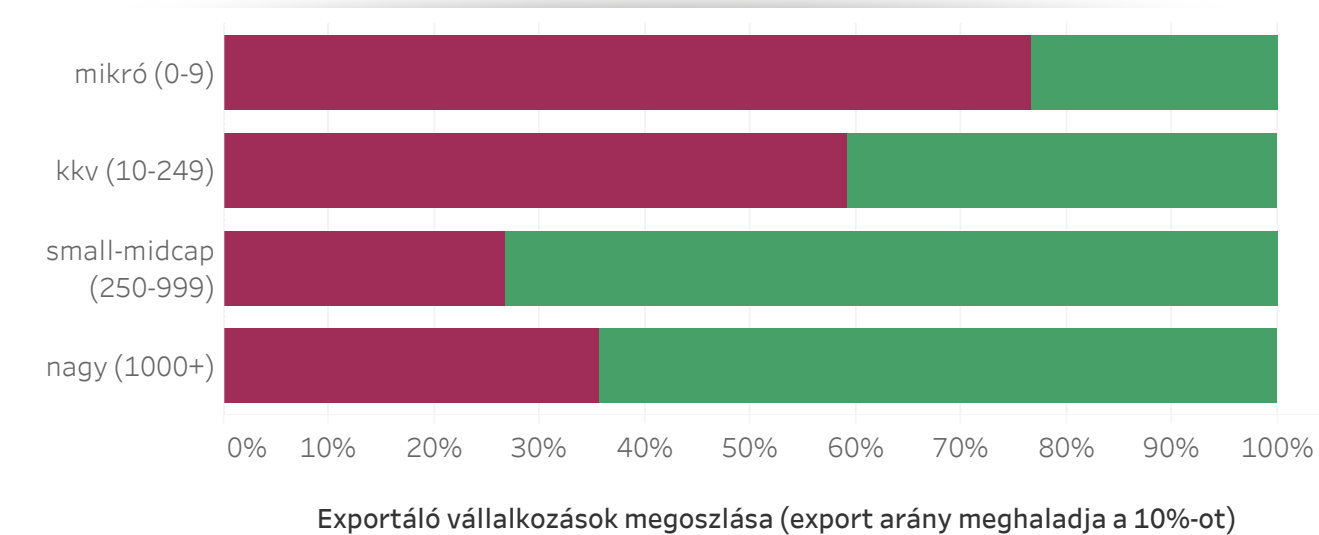
nyal (72. ábra), addig ezen iparágak országos szinten a 3. és 4. helyet tudták megszerezni közel 35%-os exporthányaddal.

Általánosságban jellemző, hogy a nagyobb vállalkozások magasabb export aránnyal rendelkeznek. 250 fő alatti vállalkozások esetén 40% alatti, 250 fő feletti vállalkozásoknál átlagosan 70% körüli az export hányad azon cégek esetén, melyeknél megjelenik (10%-ot meghaladóan) az export tevékenység.

72. ábra Exportáló vállalkozások megoszlása az ágazatokban (a vállalatok árbevételhez mért export aránya meghaladja a 10%-ot)

71. ábra Átlagos árbevételhez mért export arány a vármegyében (2023)

A vállalat exportál?
 ■ Nem exportál (10% alatt) ■ Exportál (10% felett)

73. ábra Exportáló vállalkozások megoszlása méret szerint (a vállalatok árbevételhez mért export aránya meghaladja a 10%-ot)

Megfigyelhető, hogy a külföldi tulajdonosok (25% meghaladó) jelenléte a vállalkozásban nagymértékben növeli az export hajlandóságot és arányt az árbevételben. A TOP100 vállalkozás többsége, közel 60%-a exportál, a magas export aránnyal (50%-ot meghaladó) rendelkező vállalkozásoknál a külföldi tulajdonosi jelenlét a jellemző.

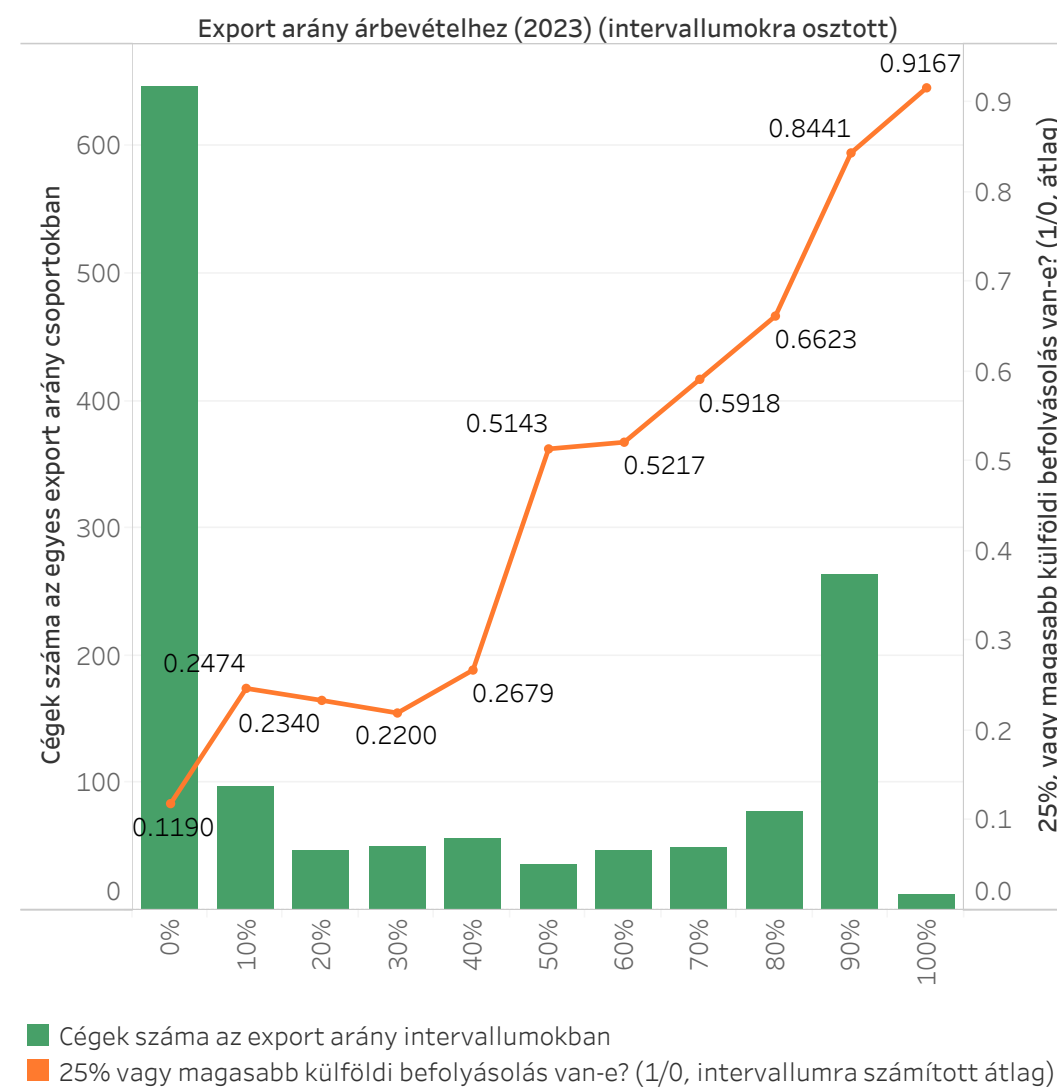
A fókuszcsoportos beszélgetések során kiderült, hogy az export tevékenységhez sajátos attitűd is társul:

„Nagyon sok jó cég van Baranyában, de nagyon sok gyenge is. Jellemzően különbség van azok között, akik exportra dolgoznak és akik a belföldet szolgálják ki. Általában, akik inkább exportra

dolgoznak, sokkal magabiztosabbak minőségbiztosítás területén, rájuk jobban lehet támaszkodni.”
 (feldolgozóipari közép vállalkozás, Baranya vármegye)

A jövőre nézve azonban fontos a szerepváltás ebben a témakörben: a beszállítói tevékenység mellett komolyabb fejlesztéseket is eszközölniük kell a jövőben a cégeknek:

„Ki kell lassan szállnunk a beszállítói tevékenységből. Egyre kevesebb a haszonkulcs, egyre könnyebben meg tudják csinálni az export megrendelőink maguknak a termékeket, nagyon komoly támogatások vannak az EU-n belül bárhol máshol és nagyon komoly versenyhátrányba fogunk kerülni, ha nincs saját téma, amiben különlegesebbek vagyunk. Ez meg kell, hogy jelenjen stratégiai pontként minden magyar vállalkozónak.”
 (feldolgozóipari közép vállalkozás, Baranya vármegye)

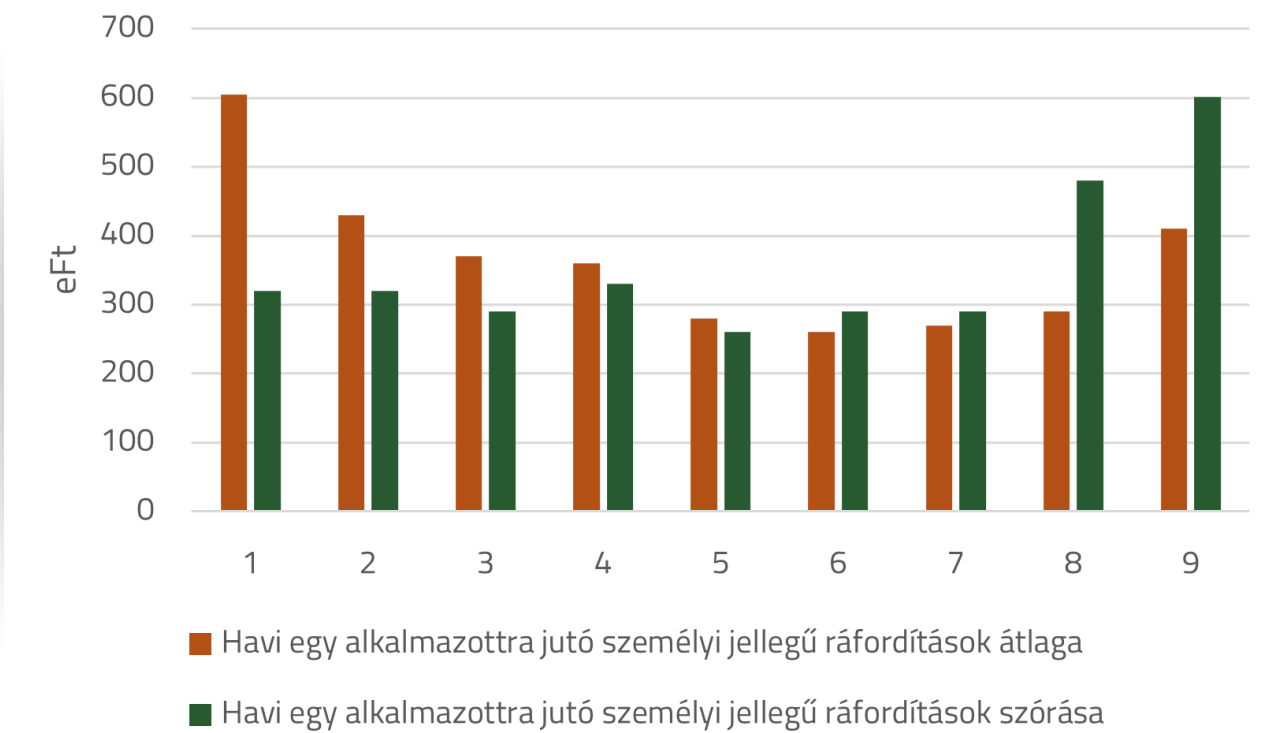
74. ábra Árbevételhez mért export arány (intervallumokra osztott) és külföldi befolyás (legalább 25%; másodlagos tengely)

Megfizetett tudás, mint sikertényező

Elemzésre került a 18 vármegye TOP100 vállalkozása által elszámolt egy főre jutó bérjellegű kifizetések az Opten adatbázisban elérhető személyi jellegű ráfordítások és a létszám adatok arányával, az ágazati, méretbeli és területi sajátosságok figyelembe vételével, árbevételhez és eredményhez mérten. Összehasonlításképpen a 2024. évi budapesti kkv-k sikertényezői kutatásának bérjellegű kifizetésekre vonatkozó eredménye is bemutatásra kerül¹.

Budapest

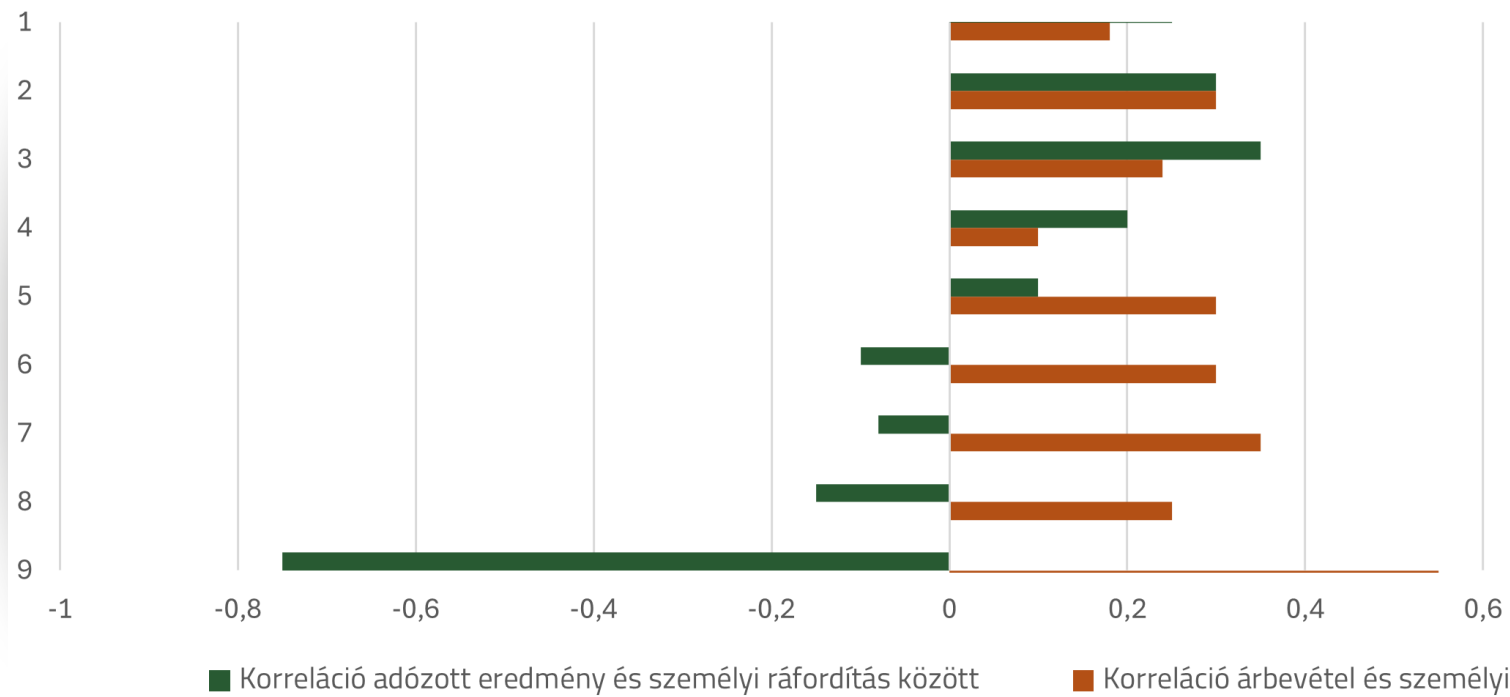
A legjobban teljesítő vállalkozások (1 csoport) vizsgált időszakban elszámolt átlagos, egy főre jutó személyi jellegű ráfordítása havi szinten meghaladta a 600 ezer, éves szinten a 7 millió forintot. A jobban teljesítő vállalkozásoknál az eltérés a csoporton

75. ábra Havi egy alkalmazottra jutó személyi jellegű ráfordítások²

belül kisebb volt (kisebb a szórás), míg a rosszabbul teljesítő vállalkozások esetén (7-9 csoportok) az egy főre jutó átlagos személyi jellegű ráfordítások összegben ugyan emelkedő tendenciát mutattak, a jobban teljesítő vállalkozásokat is elérő mértékben, viszont a csoporton belüli eltérések jelentősek (nagy a szórás), vannak olyan vállalkozások, amelyek pár száz ezer forintot számoltak el személyi jellegű kifizetesként, illetve olyanok is, amelyek jobban (jól teljesítő vállalkozások általi kifizetéseket elérő mértékben) megfizették alkalmazottaikat.

A korrelációk alapján azt láthatjuk, hogy a rosszabbul teljesítő vállalkozásoknál (7-9 csoportokban) a magasabb árbevétel jellemzően magasabb személyi ráfordítással járt együtt (szürkével jelzett pozitív korrelációs oszlopok), viszont hiába fordítottak jelentősebb összegeket az alkalmazottak bérezésére, a minimális, illetve

76. ábra Korreláció adózott eredmény/árbevétel és személyi ráfordítás között³

1 2018–2022. évi átlagos Opten adatbázis adatok a budapesti székhelyű 10-250 fős vállalkozásokra. Kiválasztási szempont volt a vizsgált időszak során legnagyobb árbevétel növekedést elérő, illetve ROE-val rendelkező legjobb 1%, valamint az Opten legrosszabb kockázati kategóriába tartozó 1% kiválasztása. Összességében 430 vállalkozás adta a minta elemszámát.

2 Forrás: 2024. évi Kkv-k sikertényezői kutatás

3 Forrás: 2024. évi Kkv-k sikertényezői kutatás

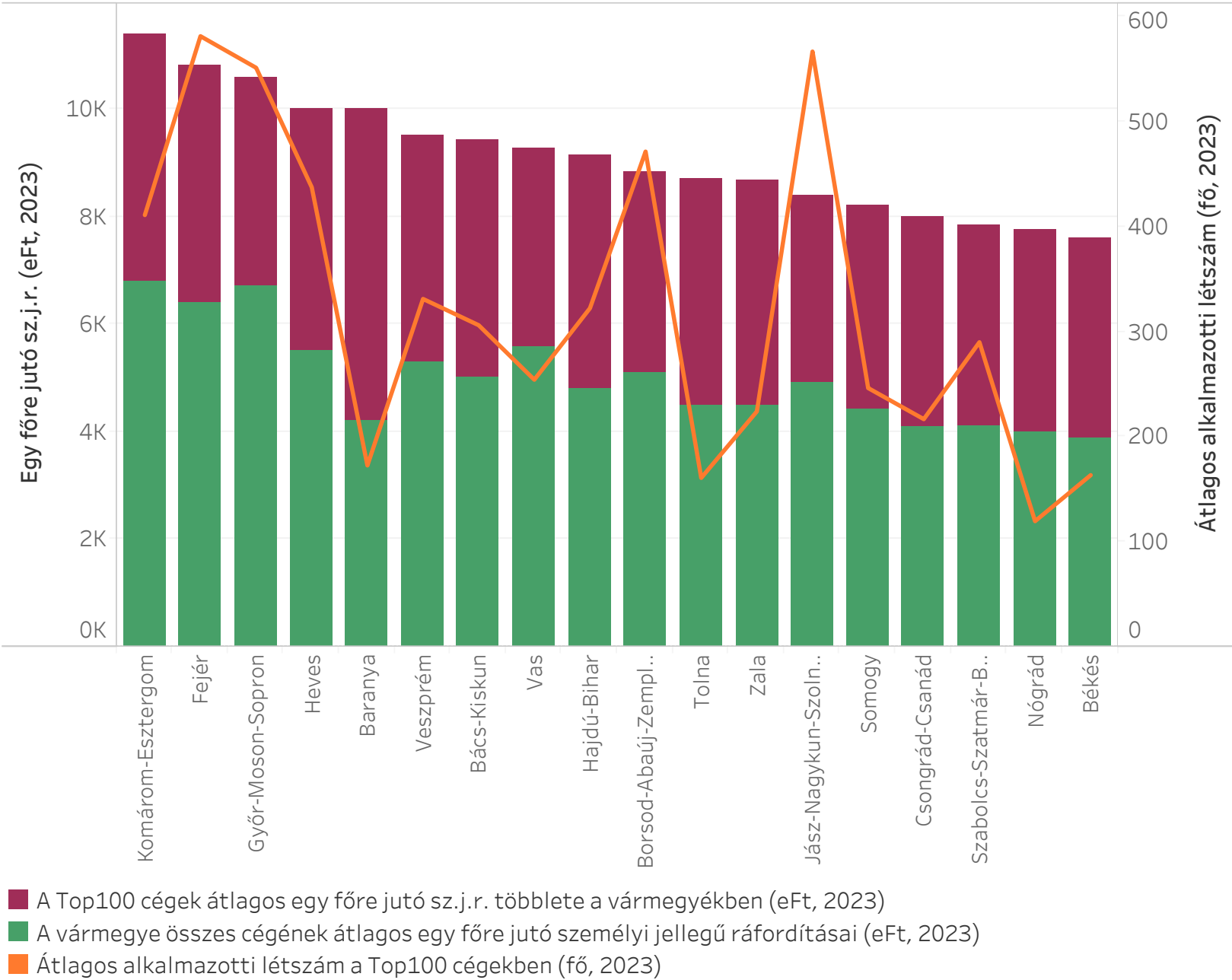
negatív adózott eredményből (sárgával jelzett negatív korrelációs oszlopok) arra következtethetünk, hogy feltehetően nem hatékonyan gazdálkodtak erőforrásaikkal.

A személyi jellegű ráfordítások során az egyre emelkedő bérek komoly kihívást jelentenek a cégek számára:

*„Elképesztően magas fizetések vannak, aminek én örülök: ha valaki hozzáértő, akkor keressen sok pénzt. Egy pici cég viszont nem tudja ezt megfinanszírozni, ezért is jön most be hozzánk nagybefektető, hogy ez semmiképpen se legyen gátja a fejlődésnek.”
((okos)bútorgyártó kisvállalkozás, Budapest)*

Országos eredmények

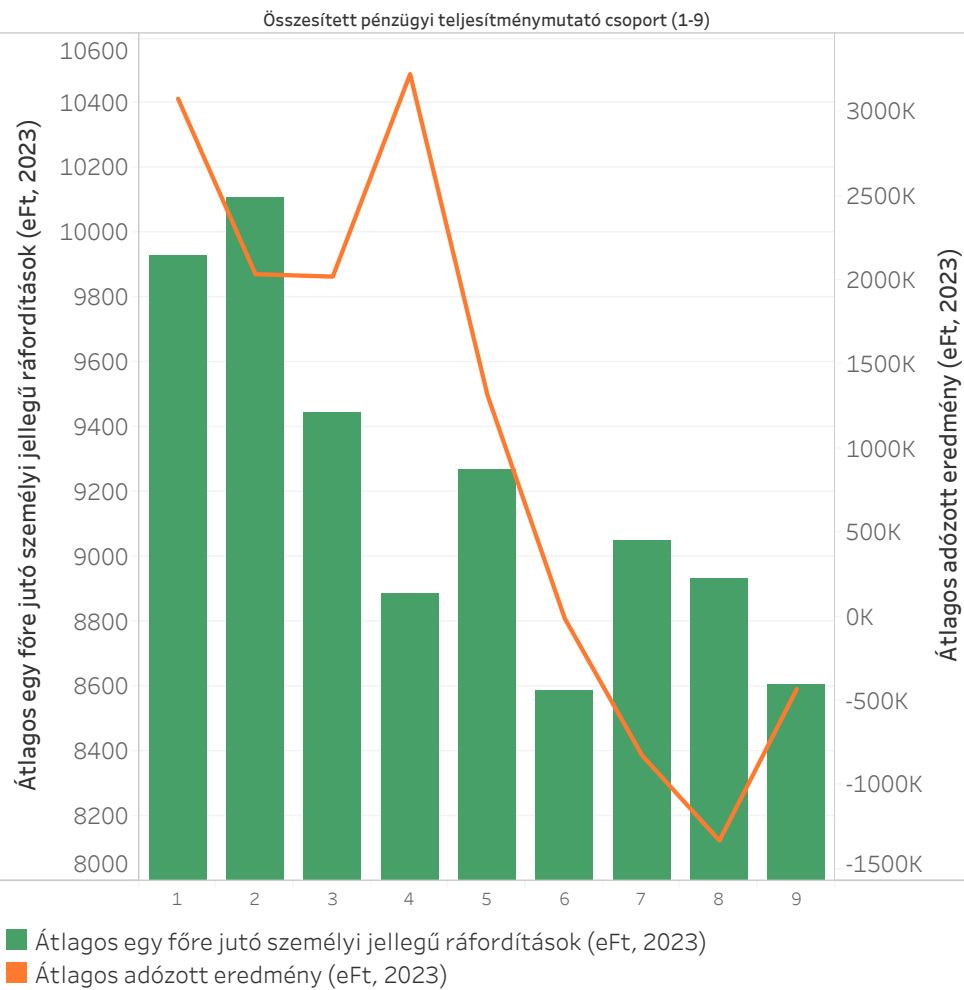
A vármegyék legjobb 100 vállalkozása egy főre jutó személyi jellegű kifizetései elérik a budapesti legjobb vállalkozások egy főre jutó bérjellegű kifizetéseit (4-6 mFt/fő/év), több vármegye (Komárom-Esztergom – 11.4m, Fejér – 10.8m, Győr-Moson-Sopron – 10.6 m, stb.) esetén is jelentősen meghaladják azt. Budapesthez hasonlóan országos szinten is megfigyelhető, hogy a legsikeresebb vállalatok tudatosan fektetnek be a szaktudásba, amelyet átlag feletti mértékben honorálnak. Fontos az összehasonlításnál figyelembe venni azt, hogy a budapesti vállalkozások esetén 2018-2022 évi adatok átlagát vettük, míg a vármegyék elemzéséhez 2023 évi adatok kerültek felhasználásra.

77. ábra Átlagos egy főre jutó személyi jellegű ráfordítások országosan⁴ és a TOP100 cégekben (eFt, 2023)

4 Forrás: KSH, 2025 (<https://www.ksh.hu/s/kiadvanyok/a-legnagyobb-vallalkozasok-es-a-vallalati-szektor-fo-mutatoit-2023/>)

Az ábráról az is leolvasható, hogy vármegyei bontásban a vállalkozások méretétől (narancssárga vonal) nem függ a munkavállalók bér jellegű díjazása. Összefüggést az alkalmazotti létszám és az egy főre jutó személyi jellegű kifizetések között kimutatni nem tudtunk.

78. ábra A különböző pénzügyi teljesítményű vállalatok átlagos egy főre jutó személyi jellegű ráfordításai (eFt, 2023)

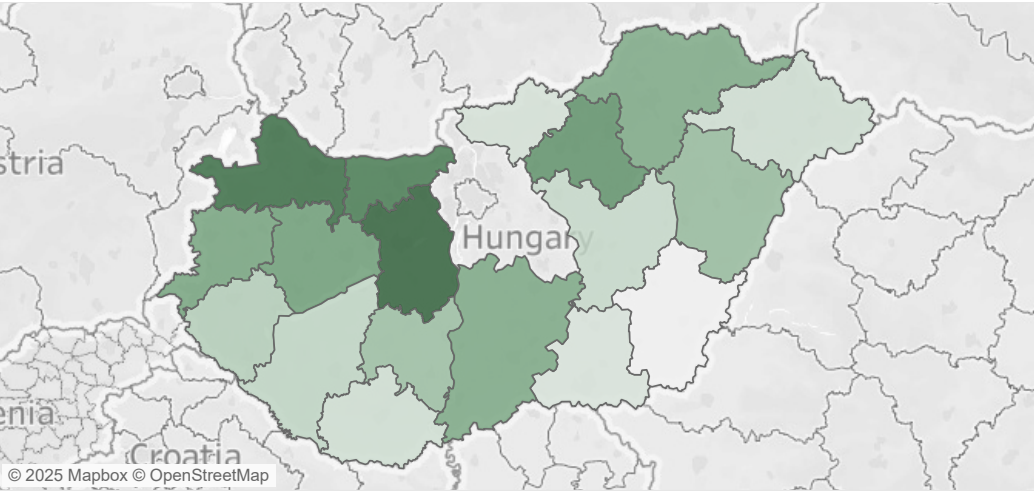
Megvizsgálva, hogy az egy főre jutó személyi jellegű kifizetések magasabbak-e az eredményesebben működő vállalkozások között, az tapasztalható, hogy a jobban teljesítő vállalkozások (1-2 csoport) átlagosan jobban megfizetik alkalmazottaikat a gyengébben teljesítő vállalkozásoknál. A budapesti székhellyel rendelkező vállalkozások elemzésénél tapasztalt negatív korreláció a személyi jellegű kifizetések és az adózott eredmény között (76. ábra) országos szinten is megjelenik a gyengébben teljesítő vállalkozások esetén (7-9 csoportok), melyből itt is arra következtethetünk, hogy feltehetően nem hatékonyan gazdálkodtak erőforrásaikkal annak ellenére, hogy nagyobb bértömeget fizettek munkavállalóiknak⁵.

A területi megoszlás vizsgálatánál a vállalkozásokat méret szerint külön bontva is elemeztük. Az átlagos egy főre jutó személyi jellegű ráfordítások vármegyei szinten, a következőképpen alakultak méret szerint elkülönítetten:

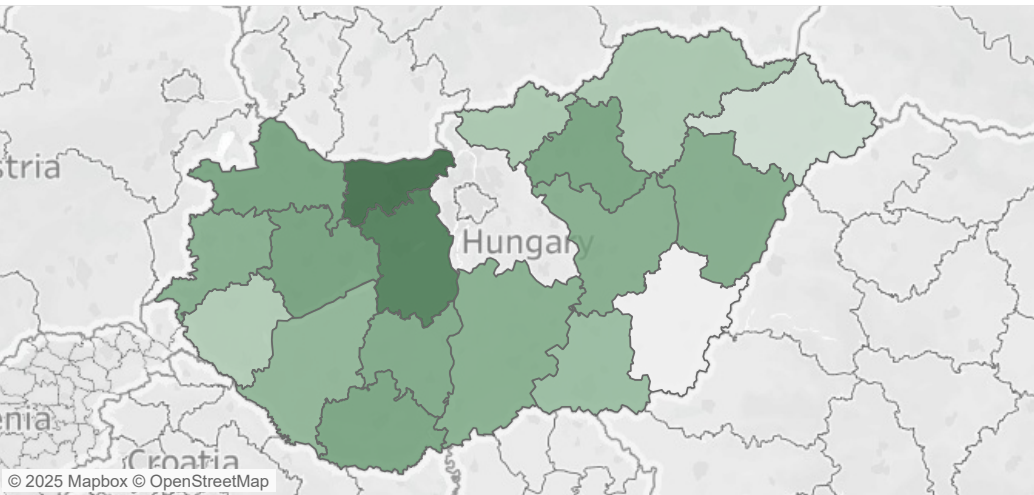
79. ábra A különböző méretű vállalkozások átlagos egy főre jutó személyi jellegű ráfordításai a vármegyékben (eFt, 2023)

5 A realisabb eredmény érdekében a vállalkozások közül kiszűrésre kerültek azon szervezetek (iskolaszervezetek), amelyek személyi jellegű ráfordításként számoltak el bér jellegű kifizetéseket, de alkalmazotti létszámában nem szerepeltették a diákokat.

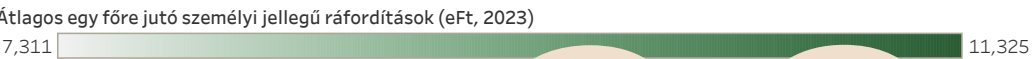
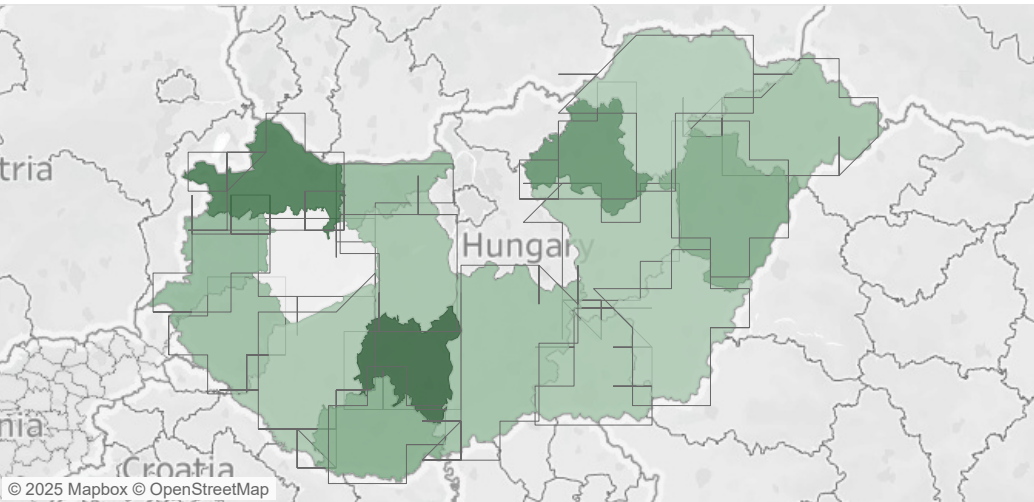
Átlagos egy főre jutó személyi jellegű ráfordítások (eFt, 2023, 10-250 fő)

Átlagos egy főre jutó személyi jellegű ráfordítások (eFt, 2023, 250-1000 fő)

Átlagos egy főre jutó személyi jellegű ráfordítások (eFt, 2023, 1000+ fő)

A vállalkozások bérjellegű kifizetései – kiszűrve a méretbeli különbségeket – nem függenek attól, hogy az ország mely régiójában működnek, nem vonható le az a következtetés a feldolgozott adatok alapján, hogy az ország nyugati vármegyéiben többet fizetnének az alkalmazottaiknak a vállalkozások, mint a középső, vagy keleti országrészben, illetve észak és dél vonatkozásában sem figyelhető meg jelentősebb eltérés a földrajzi elhelyezkedésnek köszönhetően.

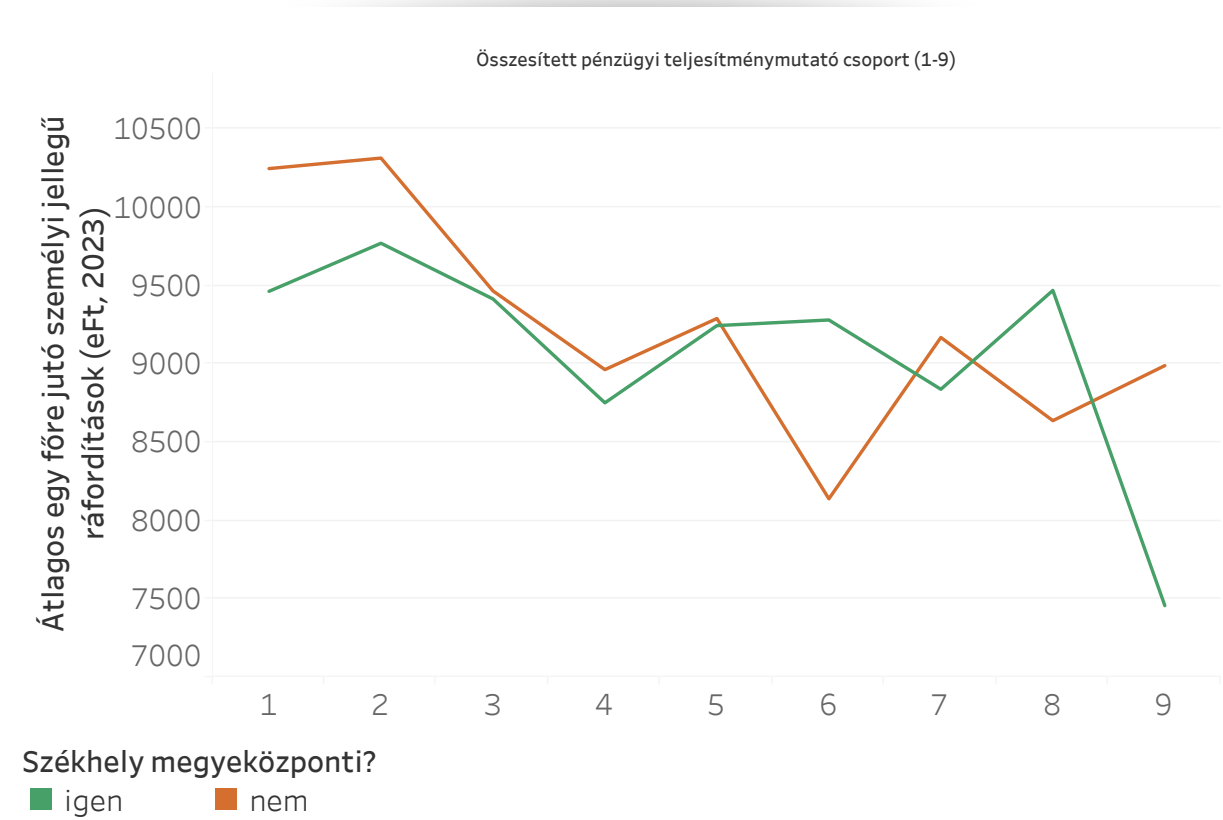
Megvizsgálva azt, hogy van-e különbség a megyeszékhely és az azon kívüli székhellyel rendelkező vállalkozások között azt tapasztaltuk, hogy az egy főre jutó személyi jellegű ráfordításokat tekintve főat-

lagban nincs jelentős különbség. A megyeközpontban átlagosan az egy főre jutó személyi jellegű ráfordítás 10 millió forint, míg a másik esetben ez az érték 9.9 millió forint.

Azt láthatjuk, hogy a legjobb pénzügyi mutatókkal rendelkező cégek esetében nem a megyeközpontban elhelyezkedő székhelyűek rendelkeznek a legmag-

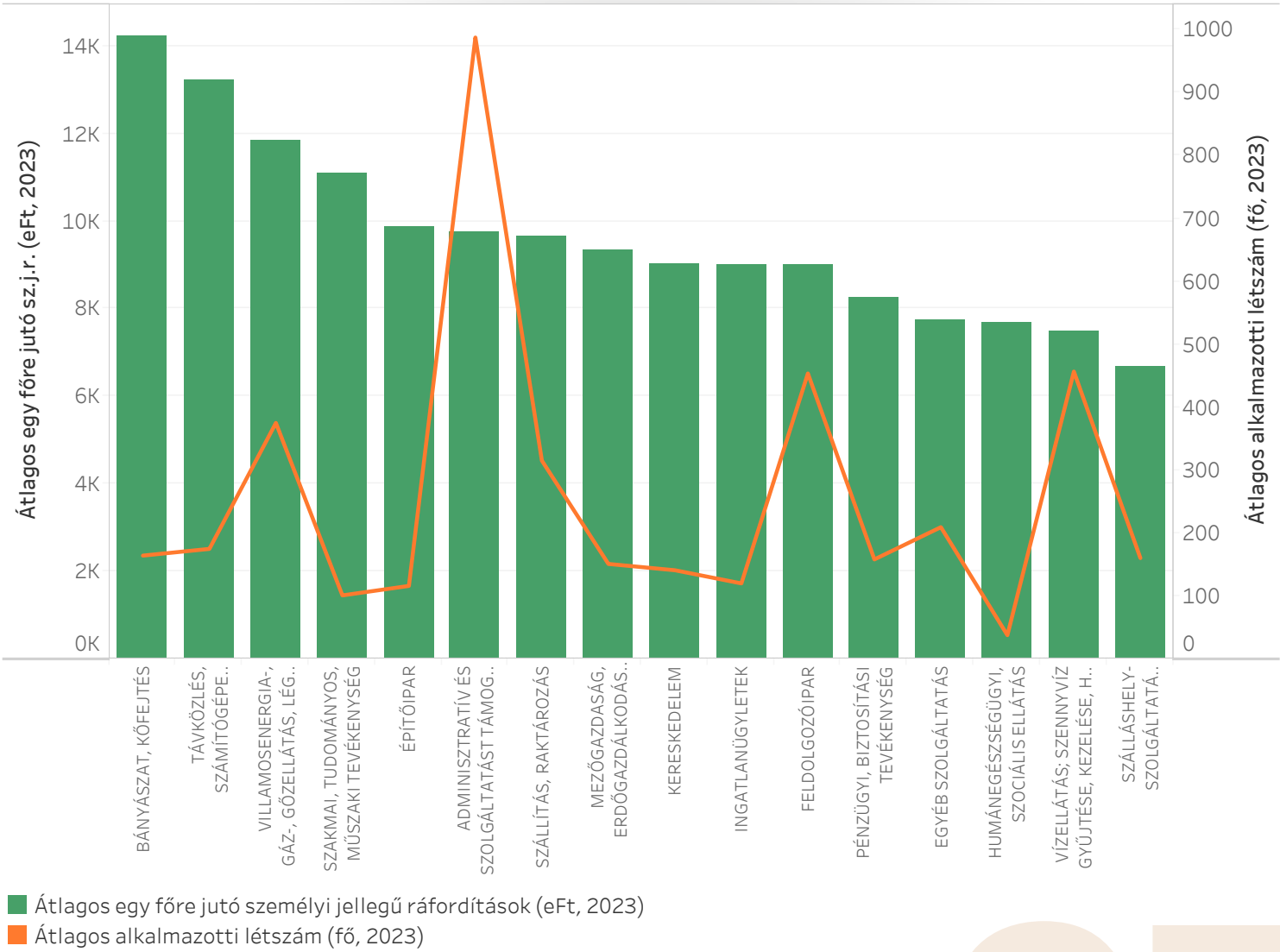
sabb személyi jellegű ráfordításokkal, azonban az alacsonyabb pénzügyi teljesítményűeknél a reláció enyhén megfordul.

Nemzetgazdasági áganként az alábbi megoszlást mutatják a személyi jellegű kifizetések a 18 vizsgált vármegyéiben:

80. ábra A különböző székhelyű és pénzügyi teljesítményű vállalatok személyi jellegű ráfordításai (eFt, 2023)

81. ábra Átlagos egy főre jutó személyi jellegű ráfordítások a nemzetgazdasági ágakban (eFt, 2023)

A grafikon alapján látható, hogy a top 100 magyar vállalkozás minden egyes nemzetgazdasági ágazatban átlag feletti személyi jellegű ráfordítást biztosít. Ez azt jelenti, hogy a vizsgált vállalkozások egységesen magasabb béreket és juttatásokat kínálnak dolgozóiknak, mint az országos átlag. A legnagyobb különbségek különösen a bányászatban⁶, infokommunikációs szektorokban, energetikában, valamint szakmai, tudományos területeken mutatkoznak meg.

A személyi jellegű költsékek mellett több olyan, egyéb aspektusa is van a munkavállalók elismerésének, amelyet a cégek gyakorolhatnak. Ilyen például az aktív részvétel az oktatásban, melynek fontos szerepe van az utánpótlás biztosításában:

„Vállalatunk fontosnak tartja a meglevő kollégák folyamatos képzését. A cég közvetlenül részt vesz a jövőbeli munkavállalók képzésében, így középiskolás diákok töltik nálunk szakmai gyakorlatukat, egyetemi duális képzésben résztvevő hallgatókat fogadunk, támogatunk doktori képzésben résztvevő fiatalokat. A hallgatók az iskolai elméleti tudást hozzák be a cégbe, ami friss szemléletet és új ötleteket jelenthet. A fiatalok digitális kompetenciái és nyitottsága elősegítheti az innovációt. A hallgatók már a képzés alatt is részt vesznek a munkában, így rugalmasan bevonhatók különböző projektekbe.”

(feldolgozóipari nagyvállalkozás, Bács-Kiskun vármegye)

Az oktatás tekintetében a fluktuáció jelent még kihívást:

„Az agrárgépészetben megjelenő technológiák az autóipart is megelőzik. A kombájn digitális eszközei, a GPS-szel felszerelt traktorok és munkagépek olyan tudást igényelnek, amit egy sima műszaki iskola nem tud biztosítani – mire viszont kineveljük magunknak a hozzáértő szakembereket, jön a konkurencia, aki másfélszeres fizetést ad neki és elmegy.”

(kereskedelmi közép vállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

Sok esetben a személyi jellegű költségek országos átlaghoz viszonyítva magas összege ellenére is komoly problémát jelent a munkaerőhiány:

„Mindent szeretnénk automatizálni, ami megoldja a munkaerő-problémát és csökkenti a költségeket.”

(feldolgozóipari közép vállalkozás, Hajdú-Bihar vármegye)

A digitalizáció lehetősége azonban jelenleg véges:

„Egy programozó munkáját kiváltani mesterséges intelligenciával nem reális. Persze segíteni tud, de nagyon messze áll egy AI által generált kód szintje attól, hogy ki tudja váltani egy senior programozó munkáját. Bizonyos munkafolyamatokat tud gyorsítani, de azért nem az a jellemző, hogy drasztikus hatékonyságnövekedést tudna elérni. Van kapcsolatunk egyetemekkel, azt nem mondom, hogy jönnek hallgatók vagy kapnánk projekteket, de kapcsolat az van. Ennek a hatékonysága egy másik kérdés. Kevesen maradnak a Pécsi Tudományegyetem elvégzése után Pécsen és kevesen is mennek oda IT-t tanulni, inkább elmennek a BME-re.”

(egyéb információtechnológiai szolgáltatásban működő kisvállalkozás, Baranya vármegye)

Nem utolsó sorban kiemelten fontos a vezetői hozzáállás, a szervezeti kultúra:

„A bizalom, a szavahihetőség, a számonkérhetőség – ezek kulturális kérdések.”

(feldolgozóipari nagyvállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

„Ha a vezetés hiteles, a stratégia világos, és a munkavállalók megbízhatnak a vállalatban, akkor válság idején sem mennek el.”

(kereskedelmi nagyvállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

Digitalizáció, mint sikertényező

A vállalkozások közösségi média jelenlétét egy 0–1 közötti skálán értékeltük, ahol az 1 azt jelzi, hogy az adott cég mind az öt vizsgált platformon – Facebook, Ins-

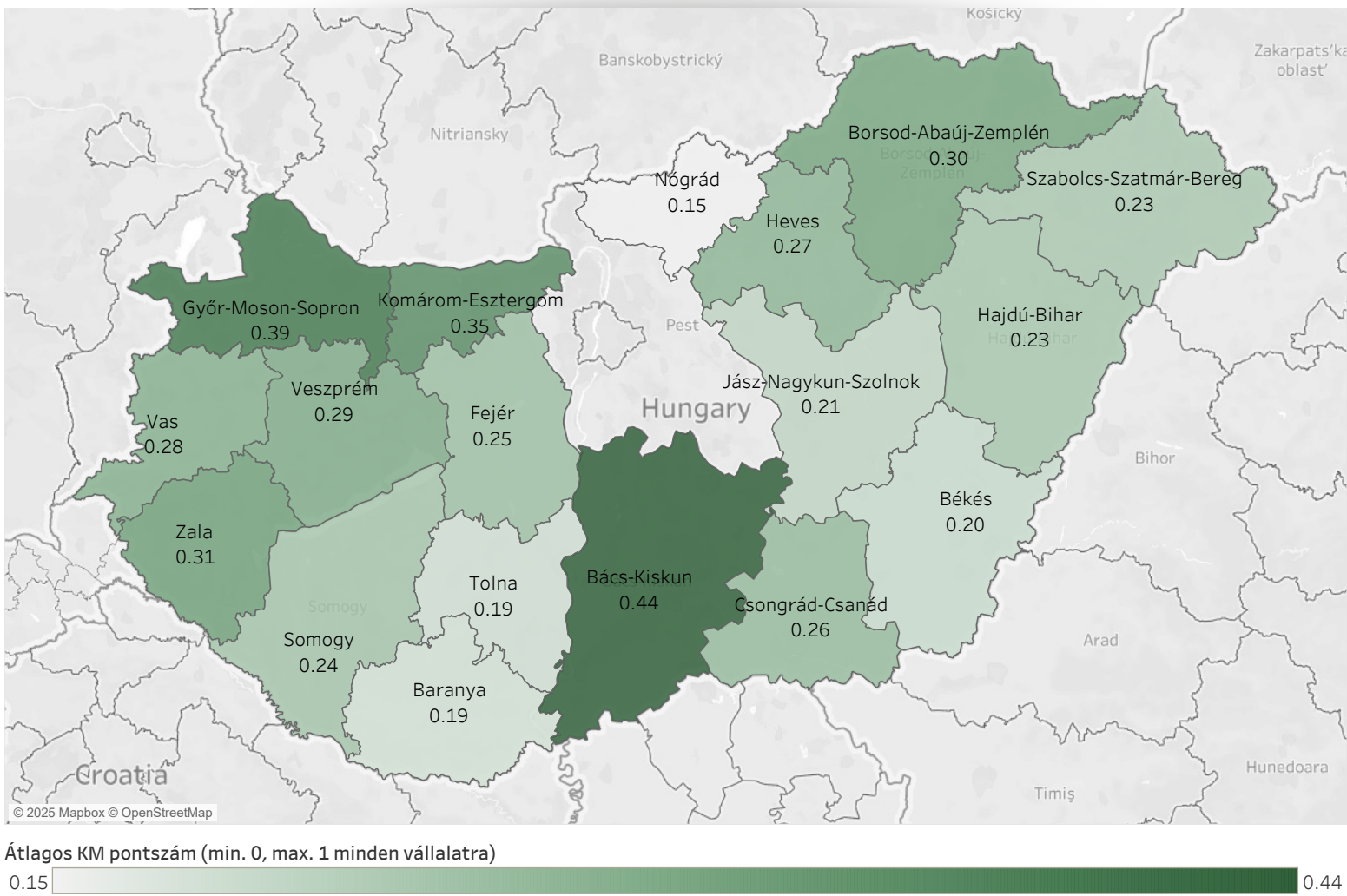
⁶ A bányászat alacsony elemszámmal jelent meg a TOP100 mintában (5db), országos szinten kevésbé kiemelkedő bér jellemzi a szektort.

tagram, LinkedIn, YouTube és TikTok – aktív, míg a 0 azt, hogy egyiken sem található meg. Az értékek közötti finomabb különbségtételt az úgynevezett inverz dokumentum-frekvencia (IDF) módszerével valósítottuk meg: a ritkábban használt platformok (például a TikTok) nagyobb súlyt kaptak, így még inkább előtérbe kerülnek azok a cégek, amelyek az „úttörő” csatornákat is sikeresen működtetik. A részletes módszertan – beleértve a súlyozási eljárást és a számítás pontos

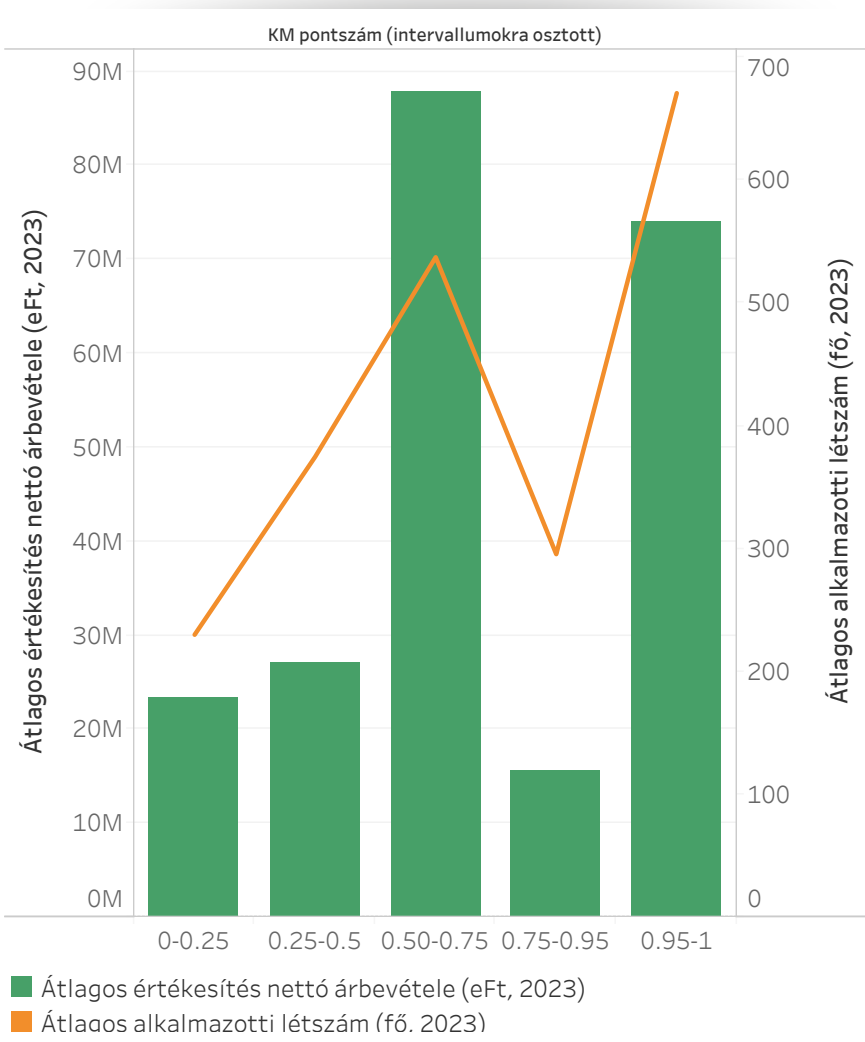
lépéseit – igény szerint rendelkezésre áll. A térképen jól látszik, hogy a legerősebb közösségi média-jelenlétet Bács-Kiskun megye mutatja (átlagosan 0,44 pont), mögötte Győr-Moson-Sopron (0,39) és Komárom-Esztergom (0,35) következik. Szintén kiemelkednek Zala (0,31), Borsod-Abaúj-Zemplén (0,30) és Veszprém (0,29). Ezzel szemben Nógrád a legalacsonyabb pontszámmal bír (0,15), de Tolna és Baranya is csak 0,19 körül teljesít. Az Alföld megyéi (pl. Békés 0,20, Jász-

Nagykun-Szolnok 0,21, Hajdú-Bihar 0,23) általánosságban elmaradnak az észak-nyugati és déli régióktól. Összességében tehát a nyugat-dunántúli és néhány közép-magyarországi megye vezet, míg az északkeleti és alföldi területek maradnak le a közösségi médiastratégia intenzitásában.

Az ábra a vállalkozások átlagos árbevételét és létszámát mutatja a közösségi média jelenlétük tükrében:

82. ábra Átlagos közösségi média (KM) pontszám a vármegyékben (min. 0, max. 1)

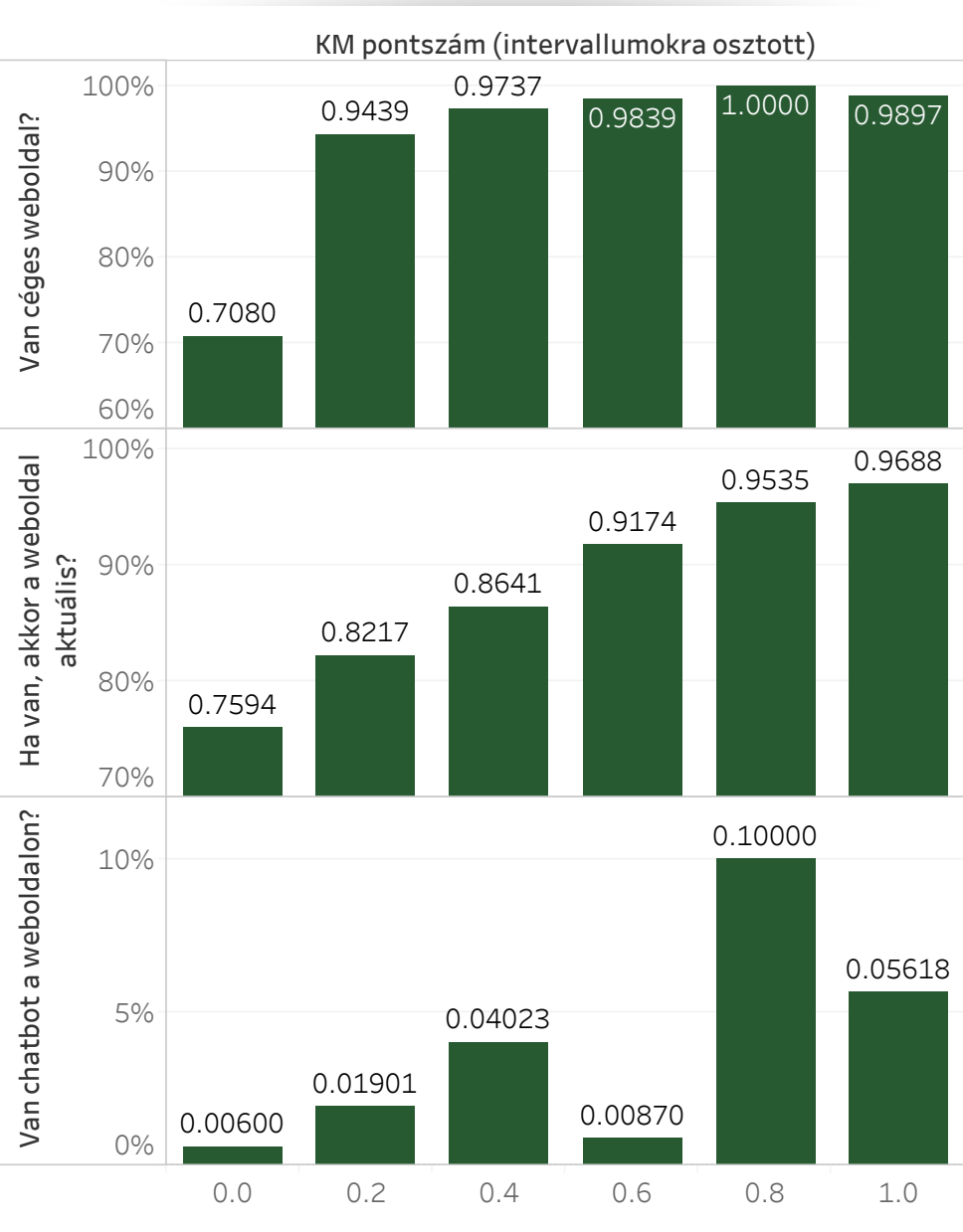

83. ábra
Közösségi média (KM) pontszám (intervallumokra osztott), értékesítés nettó árbevétele és létszám (másodlagos tengely)

Az alapvetően növekvő trend ellenére észrevehetünk egy esést a pontosan 4 platformon jelen lévő vállalkozások esetében. Ennek az oka, hogy számos vállalkozás jelen van 3 platformon, míg amelyek jelen vannak legalább 4 platformon, azok már általában mind az 5-ön aktívak. Az is elmondható, hogy a minden platformon aktív vállalkozások általánosságban magasabb létszámmal rendelkeznek. A 4 platformon jelen lévő vállalkozások száma így alacsony, és az átlagos alkalmazotti létszámuk távol esik a velük szomszédos két csoporttól – ebbe a kategóriába kisebb méretű cégek esnek. Ez magyarázza az alacsonyabb árbevételt is – azonban ettől eltekintve összességében a közösségi médián aktívan résztvevő vállalkozásokra a nagyobb méret és ehhez kapcsolódóan magasabb árbevétel a jellemző.

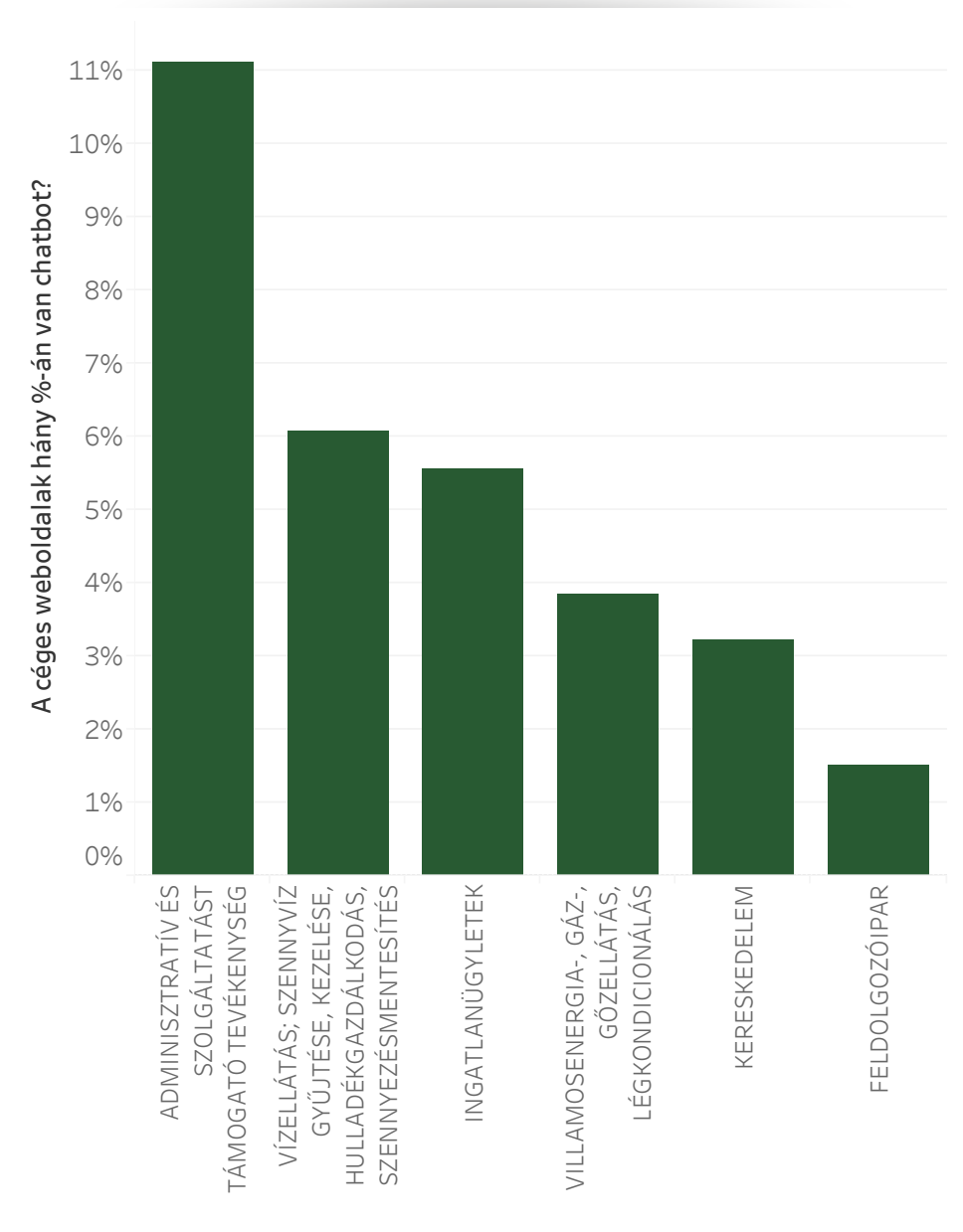
A magasabb közösségi-média-pontszám jelentős kapcsolatban van a saját weboldal meglétével: míg a 0-ás csoportban csupán 71%-nak van honlapja, addig a teljesen aktív (0,8–1,0) vállalkozások 99–100%-a rendelkezik saját weboldallal, és ezek egyre nagyobb arányban vannak ellátva aktuális információkkal (76%→97%). Ezzel szemben a chatbot-bevezetés még a leginkább elkötelezetteknel is visszafogott: legfeljebb 10%-os, ami jól mutatja, hogy ebben a technológiában még van bőven fejlődési lehetőség. Itt viszont azt is fontos megemlíteni, hogy a chatbotra való igény nagy mértékben iparág függő: például online B2C kereskedők esetében nagyon hasznos tud

lenni, míg egy teljes mértékben B2B üzletágban kevesebb igény van rá, a valós emberi kontaktus preferált.

84. ábra *Közösségi média (KM) pontszám (intervallumokra osztott) és weboldal*

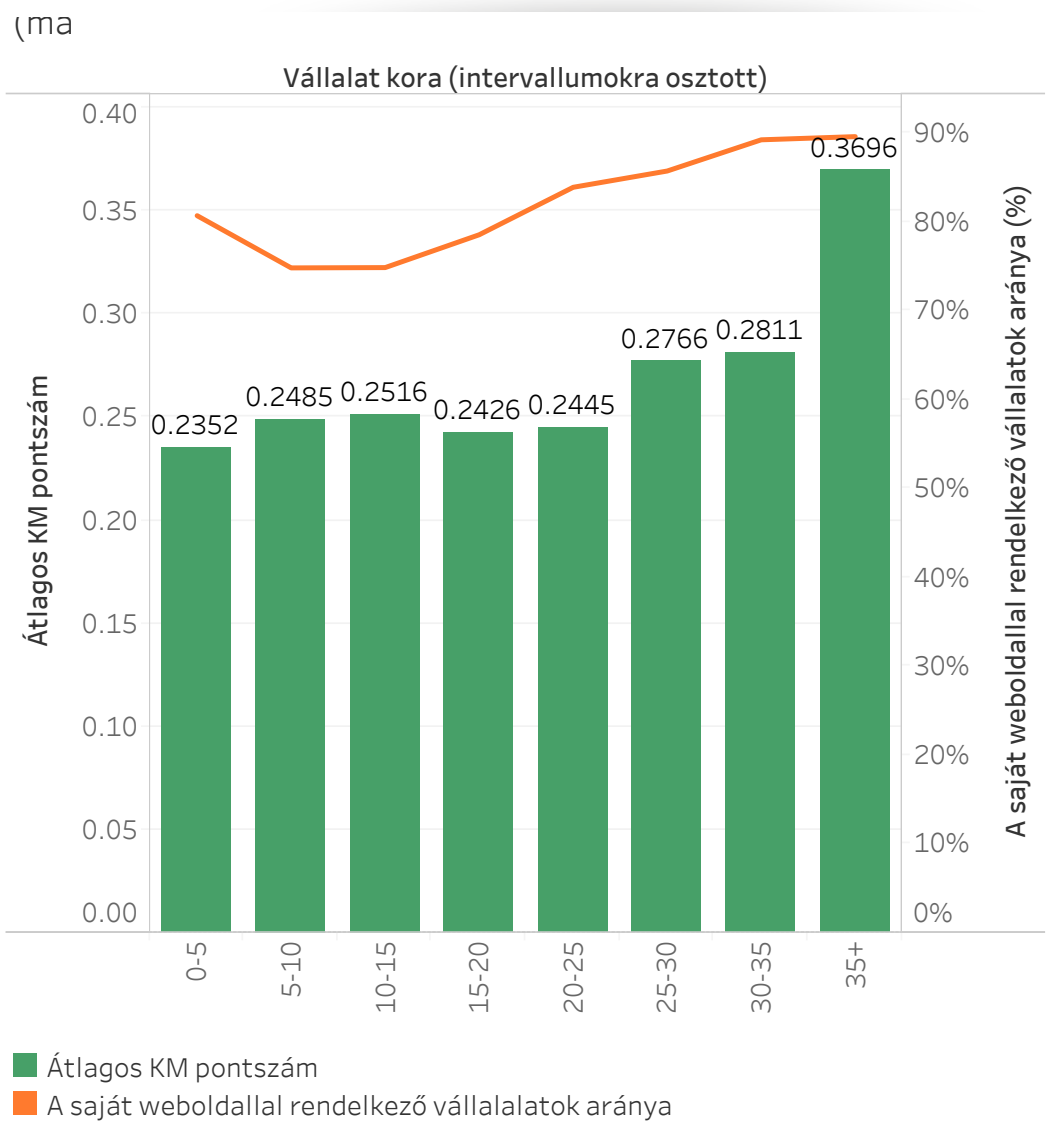
Nemzetgazdasági áganként nézve az alábbiakban alkalmaznak chatbot-ot:

85. ábra *Mely nemzetgazdasági ágakra jellemző a chatbot?*

A vállalkozások életkora és digitális érettsége

A grafikon alapján az látható, hogy a vállalkozások digitális érettsége – mind a közösségi médiás aktivitás (KM-pontszám), mind a weboldallal rendelkezés – az alapítástól eltelt idővel általánosan növekszik. Az 0–5 éves cégek még viszonylag szerény KM-értéket mu-

86. ábra A vállalatok életkora, KM pontszám és weboldal megléte (másodlagos tengely)

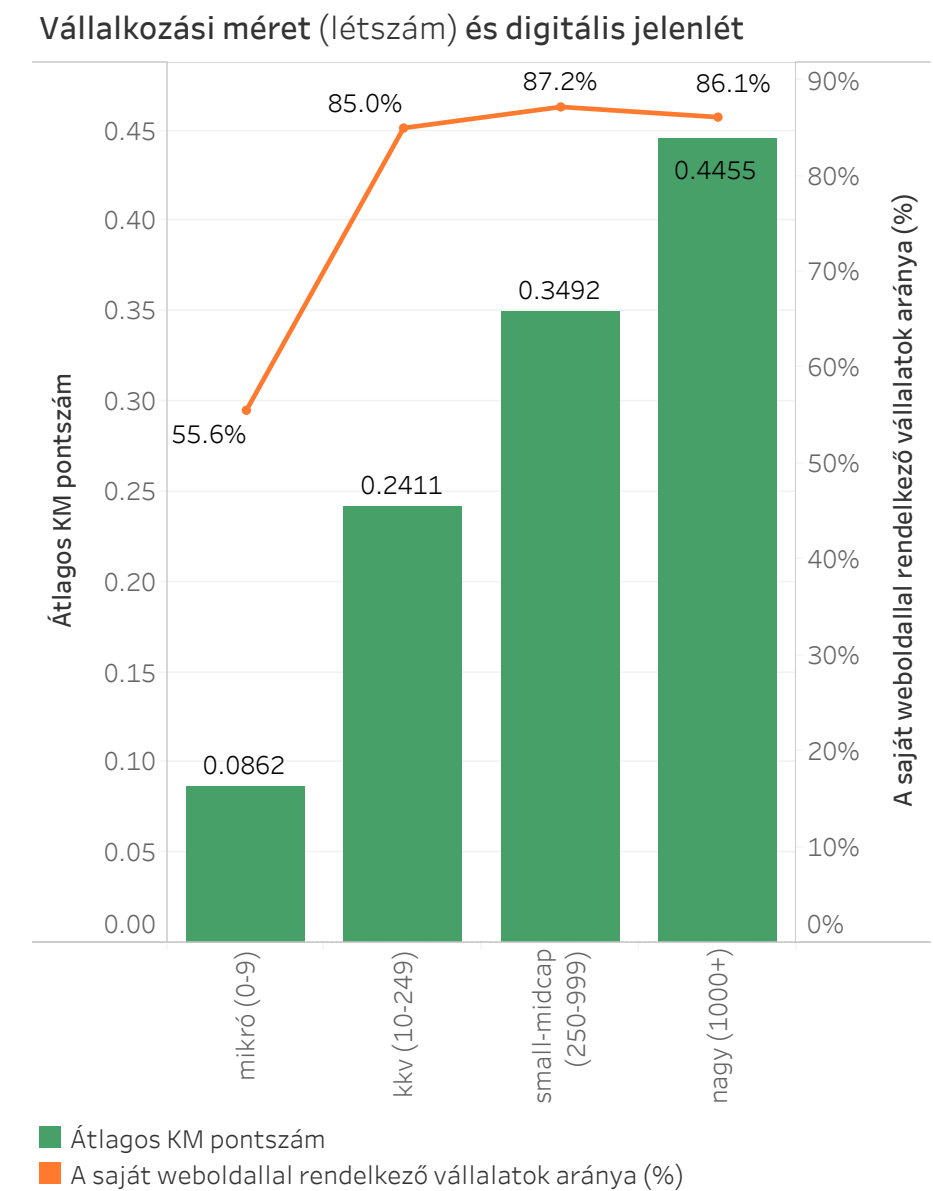
tatnak (0,235–0,251), ugyanakkor a weboldallal rendelkezők aránya már ekkor is viszonylag magas (84% körül). A 10–20 éves középkorú vállalkozásoknál kissé visszaesés tapasztalható (KM ~0,24, weboldal ~78%), majd 25 év felett mindkét mutató egyre erőteljesebb emelkedésnek indul: a 25–30 éves cégek KM ~0,28 és weboldal-arány ~88%, míg a 35 évnél idősebbek elérik a legjobb értékeket (KM ~0,37, weboldallal rendelkezők aránya ~90%). Ez azt sugallja, hogy a hosszú távon működő vállalkozások nagyobb erőforrást fordítanak az online és közösségi média-jelenlétre.

A diagram jól szemlélteti, hogy a vállalati létszám és a digitális érettség kéz a kézben jár: a mikro-vállalkozásoknál az átlagos KM-pontszám mindössze 0,09, és csak 55,6% rendelkezik saját weboldallal, míg a kis- és középvállalatoknál (10–249 fő) ez már 0,24 pont és 85%. A 250–999 fős „small-midcap” cégek 0,35 pontot érnek el, és 87,2%-uknak van weboldala, a 1000 fő feletti nagyvállalatoknál pedig ez az érték 0,45 pont, webes lefedettségük 86,1%. Ez azt mutatja, hogy a szervezeti méret növekedésével párhuzamosan erősödik mind a közösségi média-jelenlét, mind a saját honlap megléte.

Végül a top 100 vállalat weboldalainak technikai teljesítményét is meg kívántuk vizsgálni objektív, automatizált módszertan alkalmazásával. Az értékeléshez a Google Cloud Console szolgáltatáson keresztül elérhető PageSpeed Insights API-t használtuk, amely lehetőséget biztosított arra, hogy egységes szempontrendszer alapján, mind mobil, mind asztali kör-

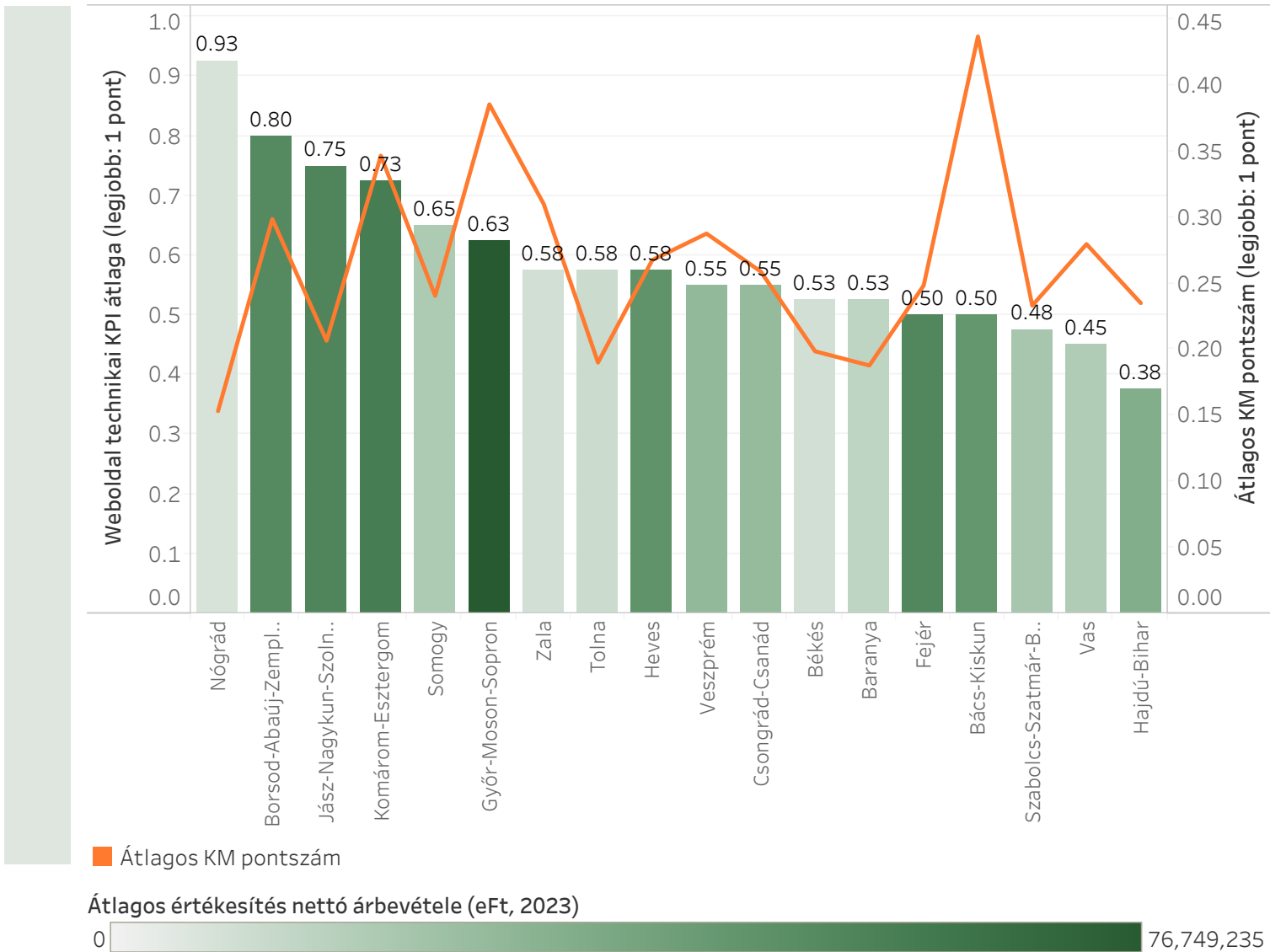
nyezetben vizsgáljuk a vállalati weboldalak teljesítményét. A hallgatók először manuálisan kigyűjtötték a vállalatok hivatalos weboldalainak URL-jeit, majd ezekhez rendelve Python-kód segítségével automatizáltuk a teljesítménymutatók lekérdezését. Az elemzés

87. ábra Vállalkozási méret (létszám) és online jelenléte

során kulcs teljesítménymutatókat (KPI) alkalmaztunk, amelyek többek között a mobilbarát kialakítást, a betöltési sebességet, a legnagyobb látható tartalom betöltési idejét (Largest Contentful Paint – LCP), az oldalelrendezés stabilitását (Cumulative Layout Shift – CLS), valamint az első felhasználói interakcióra adott válaszüthőt (First Input Delay – FID) vizsgálták. A módszertan lehetővé tette, hogy kvantitatív, összehasonlítható módon értékeljük a legnagyobb magyar vállalatok online jelenlétének technikai minőségét.

Az eredmények alapján látható, hogy nincs egyértelmű konvergencia a közösségi média jelenlét, a weboldalak technikai teljesítménye és az árbevétel között. Különösen érdekes példát szolgáltat Nógrád vármegye, amely bár a legalacsonyabb átlagértékeket mutat mind közösségi médiapontszám, mind árbevétel tekintetében, ugyanakkor weboldalaik technikai szempontból mégis kiemelkedően teljesítettek. Ez a megfigyelés felvethet módszertani kérdéseket is: elképzelhető, hogy a Nógrád vármegyei top 100 vállalkozás weboldalai kevesebb tartalommal rendelkeztek, és így érték el gyorsabb betöltési időt. Azonban egy valóban jól optimalizált weboldalnak nagy mennyiségű tartalom mellett is megfelelő eredményeket kell produkálnia a PageSpeed Insights által mért KPI-k esetében, ezért a tartalmi tényezők önmagukban nem magyarázzák teljes mértékben a megfigyelt eltérést. Ha megvizsgáljuk a Nógrád vármegyét követő három vármegyét, látható, hogy ezek rendre kedvezőbb értékeket értek el, továbbá a több mutatóban is kimagasló Győr-Mo-

88. ábra
A Top100 weboldalak
technikai KPI-ai
a vármegyékben,
közösségi média
jelenlét és árbevétel
tükrében

son-Sopron vármegye ebben az esetben is az élmezőnyben helyezkedik el. Összességében elmondható tehát, hogy Nógrád vármegye eredménye inkább egy kiugró értéknek tekinthető, és általánosságban a leg-sikerebb vármegyék weboldalaik technikai teljesítményét tekintve is élen járnak.

A közösségi média pontszámok kapcsán további érdekes összefüggések rajzolódtak ki. Míg néhány vármegye (például Baranya, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar) mind weboldal KPI-k, mind közösségi média pontszámok tekintetében visszafogottabb eredményt produkált, addig azoknál a vármegyéknél, ahol a weboldal KPI mutatók kedvezőek voltak, egyáltalán nem volt prediktív hatása a weboldalak teljesítményének a közösségi média jelenlét mértékére. A kapcsolat hiánya arra enged következtetni, hogy iparági sajátosságoktól, illetve üzletvitel jellegétől függően eltérő jelentőséggel bírhat a weboldalak tökéletesítése és a közösségi média aktív használata. Feltételezhető, hogy a B2B-domináns vármegyékben nagyobb hangsúlyt kap a professzionális weboldal jelenlét, míg a fogyasztói piacokra fókuszáló vállalatok esetében a közösségi média lehet a meghatározóbb kommunikációs csatorna. Ezt a kapcsolatot számos egyéb tényező is befolyásolhatja, ugyanakkor a top 100 vállalat szintjén megfigyelhető jelentős vármegyei különbségek rávilágítanak arra, hogy a valóban sikeres vállalatok számára mind az árbevétel, mind a közösségi média jelenlét, mind pedig a weboldalak optimalizáltsága egyaránt kiemelt fontosságú tényezők.

A fókuszcsoportos interjúk során a digitális érettség témaköre leginkább az innováció, a munkaerő-pótlás és a hatékonyságnövekedés aspektusában jelent meg leginkább. Ennek egyik fő oka, ahogy azt már

fentebb is érintettük, a munkaerő előregedése és számának csökkenése:

„Technológiailag nem mi vagyunk a trenddiktálók, de nagyon gyorsan után kell követnünk a piacot, [...] nagy a verseny. Ehhez különböző képzések vannak, legyen az AI, marketing, pénzügy, IT. A kollegák felkészültsége mellett fontos az az aspektus is, hogy hogyan lehet így létszámot csökkenteni, hatékonyabb működést elérni.”

(építőipari-feldolgozóipari nagyvállalkozás, Bács-Kiskun vármegye)

„A fizikai dolgozók életkora az elmúlt 10 évben jelentősen kitolódott. [...] Ezért is automatizálunk. Illetve szeretnénk egyre több nőt bevonni, ami szintén az automatizáció irányába tolja a fejlesztést. Csökkenteni kell a fizikai megterhelést.”

(kereskedelmi nagyvállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

„A járműiparban a stratégiát a kényszerek is alkotják: van-e munkaerő, akar-e dolgozni. Egyik ilyen nagy stratégiai elem, hogy automatizálni kell. Minél inkább automatizált egy folyamat, annál inkább van remény arra, hogy a hatékonyságból eredő ár-érték megtakarítás egyfajta nyereségességbe fordul át.”

(feldolgozóipari középvállalkozás, Baranya vármegye)

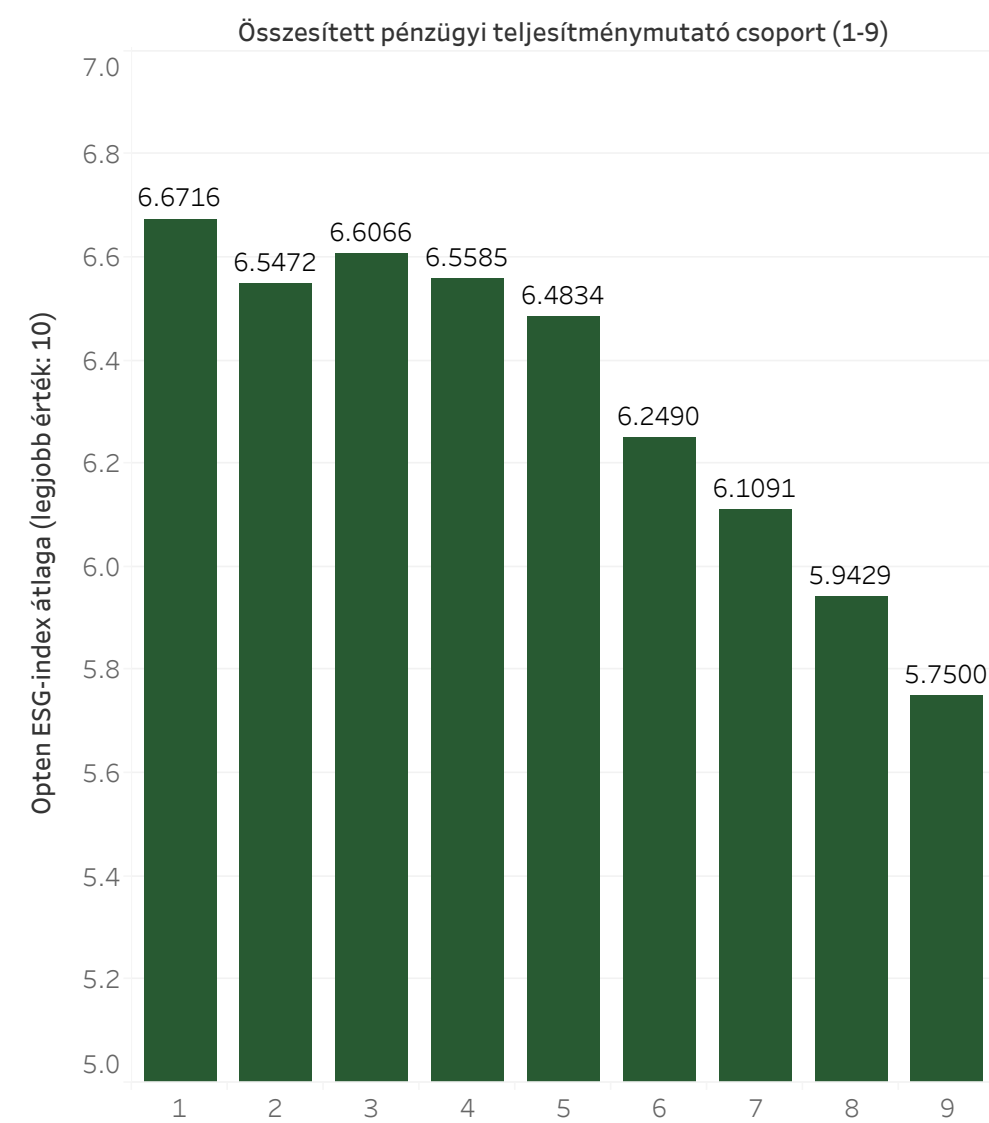
ESG, fenntarthatóság

„Három nagyon fontos szempont, ami meghatározza egy gazdaságnak az erejét: az egészséges társadalom, tudásalapú társadalom és a kutatás-fejlesztés, az innováció. A probléma gyökerét én abban látom, hogy elfelejtettünk befektetni ebbe a területbe komoly összegeket és most ennek isszuk a levét. Ezt próbáljuk megoldani: jelenleg behozzuk a külföldi tőkét, amiből Debrecenben most sok van, azonban ez csak elhúzza a probléma gyökerének kezelését, mert ha nincs innováció, a társadalom sem fog fejlődni.”

(feldolgozóipari középvállalkozás, Hajdú-Bihar vármegye)

Elemzésre került a 18 vármegye Top100 vállalkozásának eredményessége az Opten adatbázisban elérhető ESG értékekkel. Amíg az árbevételt és az adózott eredményt vetettük össze az ESG értékekkel, nem találtunk pozitív korrelációt, tehát a magasabb árbevétellel, illetve adózás utáni eredménnyel rendelkező vállalkozások nem feltétlen kaptak magasabb ESG besorolást az Opten által, addig a pénzügyi eredményesség alapján képzett csoportok esetén elmondható, hogy az eredményesebb vállalkozások magasabb ESG értékkel rendelkeznek a gyengébben teljesítőkhöz képest (89. ábra):

Opten ESG index átlaga a különböző pénzügyi teljesítményű cégeknél

89. ábra Opten ESG index átlaga a különböző pénzügyi teljesítményű cégeknél

Egy vállalkozás eredményes működésének megítélésében az árbevételen és az adózott eredményen túl, további pénzügyi mutatók és jellemzők elemzésére van szükség. Ezen összetett, pénzügyi mutatók alapján számítottan jobban teljesítő vállalkozások (1-4 csoportok) fenntarthatóbbnak bizonyultak.

Közbeszerzés, pályázatok

Ahogy a budapesti vállalkozások esetén, úgy a 18 vármegye adatai alapján sem vonható le az a következtetés, hogy a jól teljesítés háttérében a közbeszerzéseken való sikeres részvétel, illetve az elnyert EU-pályázatok sikertényezőként azonosíthatóak.

A megkérdezettek több esetben is kiemelték a források hiányát:

„Több ötletünk van, mint pénzünk. Amit értelmesen, megtérülő módon ki lehetne találni, ahhoz nincs megfelelő finanszírozási háttér. Marad a tőzsde, vagy külső befektetők, ha valaki igazán nagyban akar gondolkodni.”

(kereskedelmi közép vállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

„A tudás, a nyelvből eredő gondolkodás egyedülálló egész Európában, a magyar ember nagyon sok mindenre képes, több esetben alá vagyunk becsülve. Nagyon jók tudunk lenni, ami viszont hátrány, hogy

nincs uniós forrás. Hiszek abban, hogy ha ez van és jó beruházásokat hajtunk végre, generálja a gyors fejlődési potenciált. Erre szerintem óriási igény lenne.”
(feldolgozóipari közép vállalkozás, Baranya vármegye)

A finanszírozás hiánya a versenyképesség csökkenéséhez vezetett, amely tovább súlyosbodhat a következő években:

„Nekünk sok az ázsiai versenytársunk. Azt láttuk, hogy a Covid előtt még úgy-ahogy tartottuk a lépést, de utána nagyon elszálltak az árak Európában. Bár Kínában is volt bérnövekedés, ezt szinte teljesen kompenzálták hatékonysággal. Mi viszont nagyon sokat veszítettünk versenyképességben, Európa szinten”

(feldolgozóipari nagyvállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

A forráshiány mellett azonban közel azonos probléma a kiszámíthatatlan gazdasági környezet is:

„A forrás mindig jó lenne, de ami nem kerül semmibe, az a kiszámíthatóság. Gondolok itt inkább kormányzati hatáskörre: ha egy olyan környezetet tudnak teremteni, ahol a kkv-k tudnak fejlődni, akkor valószínű a beruházások teljesen másképp alakulnának, mint ahogy most alakulnak.”

(egyéb információtechnológiai szolgáltatásban működő kisvállalkozás, Baranya vármegye)

Tulajdonos magyar állam/ külföldi jogi személy

Állam, illetve önkormányzat, mint tulajdonos esetén a 18 vármegyei adatokból azt következtetést lehet levonni, hogy minél inkább jellemző az állami szerepvállalás, annál kevésbé eredményes a vállalkozás.

Amennyiben külföldi tulajdonlás is van, az az export árbevételen kívül az adózott eredményre is pozitív hatással van.

Hálózatosodás

Az elmúlt évek történései a cégeket új pályára állította, ahol a stratégiaalkotás és a döntéshozatal folyamata egyre kiszámíthatatlanabb.

„Az elmúlt időszakban tapasztalható zavar az ellátási láncokban (alapanyaghiány, szállítási késedelmek, geopolitikai feszültségek), a digitalizációs nyomás (Automatizálás, Ipar 4.0, mesterséges intelligencia, IT-biztonság és adatvédelem kérdései, NIS2), a növekvő fenntarthatósági és környezetvédelmi elvárások (EU-s szabályozásoknak való megfelelés (pl. ESG, CBAM), továbbá a versenyképesség és innovációs nyomás (globális árverseny) komoly kihívások elé állítja a vállalatokat. Ebben a turbulens környezetben hasznos lehet közös hazai fellépés szabályozási kérdésekben, jogszabály-véleményezésben.”

(feldolgozóipari nagyvállalkozás, Bács-Kiskun vármegye)

„Elgondolkodunk azon, hogy milyen szinten érdemes egyáltalán mérlegelni vagy komolyan venni az új információkat. Rövid távon ez az állapot fog fennmaradni, ilyen körülmények között kell megtalálni azt, hogy hogyan maradnak fenn a cégek. Három nagyon fontos pont van, amit szerintem ilyenkor a cégek meg szoktak lépni: a régi kapcsolatok mellett új vevők bevonása; belső költségcsökkentés és beruházások véghezvitele.”

(feldolgozóipar nagyvállalat, Hajdú-Bihar vármegye)

Az interjúk fontos tanulsága, hogy a fenti sikertényezők mellett a vállalkozások működésének egy sarkalatos pontja a hálózatok kialakulása. Jelen gazdasági helyzetben több stratégia fogalmazódott meg ezzel kapcsolatban. Egyik részről a gazdasági nehézségek következtében visszaszorulhatnak ezek a kezdeményezések:

„Nincs állami pénz, így rengeteg beruházás esik ki. Építőiparon belül, pár éve, mikor még pozitívabban látta az iparág a saját jövőjét, sokkal többet beszélgettünk egymással, segítettünk egymásnak. Most mindenki a túlélésért küzd.”

(építőipari középvállalkozás, Bács-Kiskun vármegye)

„Az együttműködésre egy nehezebb gazdasági környezet kevésbé támogató. Ilyenkor is össze lehetne fogni, de nehezebb, mert mindenki versenyez mindenkivel.”

(építőipari-feldolgozóipari nagyvállalkozás, Bács-Kiskun vármegye)

Vannak esetek, ahol a vállalkozások kevésbé kapcsolódnak egymáshoz, azonban mégis van intézményesített környezet a partneri kapcsolatok betöltésére:

„Klasszikus hálózatok a mi esetünkben nincsenek, a Kamara és az önkormányzat szerintem tud partnere lenni egy-egy vállalkozásnak. A Kamarával igen jó viszonyt ápolunk, kevés üzleti kapcsolatunk van viszont.”
(feldolgozóipar nagyvállalat, Hajdú-Bihar vármegye)

„Vannak beszállítói közösségek, például kedvebben tudunk áramot beszerezni egy ilyen csoport tagjaként. A helyi önkormányzattal nagyon jó a kapcsolat.”

(feldolgozóipari középvállalkozás, Hajdú-Bihar vármegye)

Vannak térségek, ahol a hálózatosodás kiemelt, fontos tényező a vállalkozások életében:

„Sok olyan klaszter van az országban, ami rosszul működik – a miénk jól működik. A célját elérte, amiért létrejött a Kamara közvetítésével. Minden hónapban van egy benchmarking rendezvény, ahol a cégek találkoznak egymással. Mindenkit érintő témák merülnek ekkor fel: tapasztalatcsere, kapacitás, fejlesztések, adórendeletek. Próbálunk egymásnak segíteni.”

(feldolgozóipar középvállalkozás, Baranya vármegye)

„A bizalom nagyon fontos, ami nem helyettesíthető semmi mással, az, hogy az ember megismer egy céget, mert dolgozott vele és utána nyugodt szívvel tudja ajánlani.”

(egyéb információtechnológiai szolgáltatásban működő kisvállalkozás, Baranya vármegye)

„Mi érdekes modellt viszünk: kis- és nagykereskedelemben is benne vagyunk. Van sok partnerünk, sokféle hálózatot építettünk ki: termék- vagy értékalapú hálózatokat, amelyek segítik az értékesítést. [...] A kis- és nagykereskedelem viszonya ebben kulcskérdés. A nagykereskedőnek tekintettel kell lennie a kis partnerek érdekeire, miközben versenyképes marad.”

(kereskedelmi nagyvállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

„Ezekkel a hálózatokkal összetartjuk a partnereket, tudást viszünk át, amit más nem feltétlenül tud rendszerszinten.”

(kereskedelmi nagyvállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

„Minden alkalom jó, ami összehoz vállalatokat egymással. Ha van valami, ami segít az emberi kapcsolatok kialakulását, az magával hozza a tudásmegosztást is.”

(feldolgozóipari nagyvállalkozás, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye)

